

കവന കൗമുദി

ഉറ്റവരേയും ഉടയവരേയും നടുകിക്കൊണ്ട് കവി എ. അയ്യപ്പൻ വിടവാങ്ങി. എഴുത്തുകൊണ്ടും ജീവിതരീതികൊണ്ടും നിലവിലുള്ള വ്യവസ്ഥയോടു കലാപം കുറിച്ച കവി മരണശേഷം സമൂഹത്തിന്റെ ജഡാചാരം കൊണ്ടുള്ള ഉപചാരവും കാത്തുകിടന്നു.

അപ്പാവം ജീവിച്ച നാ-
ളവനെത്തുണയ്ക്കാഞ്ഞോർ
തൽ പ്രാണനൈടുത്തപ്പോൾ
താങ്ങുവാൻ മുതിർന്നെത്തി

അർത്ഥനകളുടെയെല്ലാം മറുകരപുകിയ പരേതാത്മാവിന് അനുശോചനം ആസ്ഥയില്ലാത്ത ഒരു ചടങ്ങാവും. അക്ഷരങ്ങളുടെ ആ സുഹൃത്തിനെച്ചൊല്ലി അല്ലൽപെടുന്നവരുടെ കൂടെ കവനകൗമുദിയും ചേരുന്നു.

കവന കൗമുദി

(എൻ വി കൃഷ്ണവാരിയർ സ്മാരക ട്രസ്റ്റിന്റെ മുഖപത്രം)

പുസ്തകം 13

ലക്കം 1

വില 15 രൂപ

ചീഫ് എഡിറ്റർ	ഡോ.എം.ആർ. രാഘവവാരിയർ
മാനേജിങ് എഡിറ്റർ	പ്രൊഫ. കെ. ഗോപാലകൃഷ്ണൻ
എക്സിക്യൂട്ടീവ് എഡിറ്റർ (ഓണററി)	എം.എം.സച്ചിദ്രൻ
എഡിറ്റർമാർ	കെ.വി.രാമകൃഷ്ണൻ കെ.പി.ശങ്കരൻ കെ.പി.മോഹനൻ
ബുക്ക് ഡിസൈൻ	ബിന ഫോട്ടോഗ്രാഫ്
കവർ ടൈറ്റിൽ	പ്രസാദ്

എൻ വി കൃഷ്ണവാരിയർ സ്മാരക ട്രസ്റ്റ്

(റജി.440/92)

കോട്ടയ്ക്കൽ - 676 503

കവന കളമുദി

നൈതമാസിക

ഒറ്റപ്രതി - 15.00

വാർഷിക വരിസംഖ്യ - 60.00

(വിഭജനം - 15 ഡോളർ)

എൻ വി കൃഷ്ണവാരിയർ സ്മാരക ട്രസ്റ്റ്

(റജി.440/92)

കോട്ടയംകൽ - 676 503

ഉള്ളടക്കം

കത്തുകൾ	
മുൻകുറി	
വിഷാദരേഖകൾ	
കാലാതീതനായ കവി	
മലയാളത്തെ രക്ഷപ്പെടുത്താൻ = എറ്റുമാനൂർ സോമദാസൻ	
വീണ്ടും ഒരു മഹാകാവ്യം = കെ.പി.ശങ്കരൻ	
കവിത ചൊല്ലാനറിയാമോ? = എം.എം. സച്ചിന്ദ്രൻ	
പ്രാചീന കവിതയിലെ	
സാമൂഹ്യ വിമർശനം = കെ.ബി. സുമിത്ര	
കഥയിതു ദളിതം = എ.വി. രഘു	
ആഗതൻ = ശ്രീധരനുണ്ണി	
കൃഷ്ണത്രയം = പി.ഐ.ശങ്കരനാരായണൻ	
വിഷുഫലം = എം.വി. ബാലകൃഷ്ണൻ	
ആറ്റിക്കുറുക്കിയ കവിത = രാജഗോപാൽ	
നാനാണത്തു കല്ല് = പുറമണ്ണൂർ ടി.മുഹമ്മദ്	
ദാഗ്ദലക്ഷ്മി = ഗിരിജ	
ഇടതടവില്ലാതെ = മുകുന്ദൻ മാങ്ങോട്ട്തി	
കെടാവിളക്കുകളുടെ ശോഭ	
വായനാമുറി = സി.എ.വാദ്യർ	

**കവനകൗമുദി 49
ആഗസ്റ്റ്-ഒക്ടോബർ 201**

ശ്രീമൻ,

കെ.കെ രാജാവിനെക്കുറിച്ചുള്ള കെ.പി. ശങ്കരന്റെ ലേഖനം (മറവിയുടെ മാറാപ്പെടുത്തവർ. കവനകൗമുദി മെയ്-ജൂലൈ-2010) വായിച്ചപ്പോൾ ഓർമ്മ വന്ന, തമ്പുരാന്റെ മറവിയെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു രസികൻ കഥ. വൈലോപ്പിള്ളി മാഷ് പറഞ്ഞതാണെന്ന് ഓർമ്മ.

സെന്റ് തോമസ് ഹൈസ്കൂളിൽനിന്ന് റിട്ടയർ ചെയ്തതിന്റെ പിറ്റേദിവസം. ഇന്ന് സ്കൂളിൽ പോകാൻ തിരക്കു കൂട്ടണ്ടല്ലോ. വിസ്തരിച്ചാണ് തേച്ചു കുളിച്ചു കളയാം എന്നു കരുതി തമ്പുരാൻ നല്ലവണ്ണം എണ്ണയൊഴുക്കി തേച്ച്, വഴിവക്കിൽ വേലിയരികിൽ നിന്നു കുറേ, നീരോലിത്താളിയുമൊടിച്ചു പടിഞ്ഞാറെച്ചിറയിലേക്കു പുറപ്പെട്ടുവത്രേ. പതിവുപോലെ മാനോരാജ്യത്തിൽ മുഴുകി നടപ്പായി.

കുറെക്കഴിഞ്ഞപ്പോഴാണ് - ആകെയൊരു ബഹളം. ചുറ്റും അന്തം വിട്ട കുട്ടികൾ. എത്തിനിൽക്കുന്നതു സെന്റ് തോമസ് ഹൈസ്കൂളിന്റെ മുന്നിൽ. മാഷൻമാരും ടീച്ചർമാരുമൊക്കെ നിൽക്കുന്നുണ്ട്.

“മാഷെ, എന്താ ഇങ്ങനെ ?”

എല്ലാവരും ചോദ്യമായി.

ഒന്നും പറയണ്ട, അന്ധാളിച്ച ചിരിയുമായി തമ്പുരാൻ തിരിഞ്ഞു നടന്നു.

കുളിക്കാൻ പുറപ്പെട്ട തന്റെ കാലുകൾ യാന്ത്രികമായി തന്നെ നയിച്ചത് വർഷങ്ങളായി നടന്നു പഴകിയ വഴിയിലൂടെ സ്കൂളിലേയ്ക്കായിരുന്നു!

സ്നേഹപൂർവ്വം
കെ.വി. രാമനാഥൻ ഇരിങ്ങാലക്കുട

(മുൻകൂറി)

തുളസിപ്പൂവിന്റെ സുവാസം

കെ.വി. രാമകൃഷ്ണൻ

എൻ.വി.കൃഷ്ണവാരിയർ സ്മാരക ട്രസ്റ്റിന്റെ പ്രാണബലങ്ങളായ രണ്ടുകവി പ്രതിഭകളും ഒരു നിരൂപക പ്രതിഭയും - ശ്രേഷ്ഠകവി കളായ ഓയെൻ വിയും വിഷ്ണുനാരായണൻ നമ്പൂതിരിയും, മലയാളത്തിന്റെ അഭിമാനമായ ഡോ. ലീലാവതിയും - അവരവരുടെ അക്ഷരലോകത്തിന്റെ സമഗ്രസൗന്ദര്യഗരിമ പുരസ്കരിച്ച് സമാദ്യതരായിരിക്കുന്നു. ഓയെൻവിക്ക് ജ്ഞാനപീഠം; വിഷ്ണുനാരായണൻ നമ്പൂതിരിക്ക് വള്ളത്തോൾ സമ്മാനവും തൊട്ടു പിറകെ വയലാർ അവാർഡും ബാലാമണിയമ്മയുടെ പേരിലുള്ള പുരസ്കാരവും, മാതൃഭൂമി പുരസ്കാരവും. ലീലാവതി ടീച്ചർക്ക് എഴുത്തച്ഛൻ പുരസ്കാരം. ട്രസ്റ്റിന് വാഗതീതമായ അഭിമാനവും നിസ്സീമമായ സന്തോഷവും ഉണ്ട്. ഈ മഹാപ്രതിഭകളുടെ മുൻപിൽ ട്രസ്റ്റിന്റെ സ്നേഹാദരസുരഭിലമായ തുളസിദലങ്ങൾ.

ഭാരതീയ സാഹിത്യരംഗത്തെ അനുത്തമമായ അംഗീകാരമാണ് ജ്ഞാനപീഠം. എല്ലാ പ്രമുഖ ഭാരതീയ ഭാഷകളിലും വിരചിതങ്ങളായ മഹത്തമങ്ങളായ രചനകളിൽ നിന്ന് ഒരു കൃതി - അഥവാ, സമഗ്രസംഭാവന അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണെങ്കിൽ, എല്ലാ ഭാരതീയ ഭാഷകളിൽ നിന്നുമുള്ള അഗ്രഗണ്യരായ എഴുത്തുകാരുടെ ഇടയിൽ നിന്ന് ഒരു വ്യക്തി - അങ്ങനെ ഒരു കൃതിയെ/ വ്യക്തിയെ ജ്ഞാനപീഠം തേടിയെത്തുമ്പോൾ, അത് ആ ഭാഷയ്ക്കുള്ള അനോപഗമമായ അംഗീകാരം കൂടിയാവുന്നു. ജ്ഞാനപീഠം ഓയെൻവിയെത്തേടിയെത്തുമ്പോൾ മാനിതമാവുന്നത് മലയാളഭാഷകൂടിയാണ്; വിശേഷിച്ചും മലയാളകവിത. മലയാളകവിതയുടെ മണ്ണ് വരണ്ടുണങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരു പ്രതിസന്ധിയിലാണ് തിളക്കമേറുന്ന ഈ അംഗീകാരം എന്നത് സവിശേഷ ശ്രദ്ധയർഹിക്കുന്നു. കവിതമരിക്കുന്നു എന്ന് മലയാളത്തിലെ ഒരു തലമുതിർന്ന നിരൂപകൻ മുറവിളി കൂട്ടിക്കൊണ്ടിരുന്ന കാലത്ത്, അത്തരം പ്രതിലോമപ്രചാരണങ്ങൾക്ക് ആരോഗ്യകരങ്ങളായ ചില പ്രതികരണങ്ങളും നമ്മുടെ കാവ്യരംഗത്ത് സൃഷ്ടിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട് എന്ന് ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചശേഷം എൻ.വി.കൃഷ്ണവാരിയർ എഴുതി: കൂടുതൽ അനുഭൂതിഗഹനതകൈവരുത്തുകയും, മാറി വരുന്ന സംസ്കാരത്തിന്റെ സൃഷ്ടികളായ പുതിയ വായനക്കാരുടെ ആദ്ധ്യാരമികാവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റുന്നതിനുള്ള കഴിവ് അങ്ങനെ കവിതയ്ക്ക് ഉളവാക്കുകയും ചെയ്യണമെന്ന തീവ്രമായ ബോധം നമ്മുടെ കവികളിൽ ഇന്ന് സാർത്രികമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. തങ്ങളെഴുതുന്ന ഓരോ കവിതയും മാനവാനുഭവങ്ങളുടെ പുതിയമേഖല

ലകളിലേയ്ക്കുള്ള ഓരോ അന്വേഷണയാത്രയായിരിക്കണമെന്ന നിർവ്വഹനം ചിലർക്കെങ്കിലുമുണ്ട്. ഇക്കാര്യത്തിൽ ആർക്കെങ്കിലും സംശയമുണ്ടെങ്കിൽ അവരെ ‘മയിൽപ്പിലി’യിലെ കവിതകളിലേയ്ക്ക് ഞാൻ സവിനയം ക്ഷണിക്കുന്നു.’ ഓയെൻവിയുടെ “മയിൽപ്പിലി” എന്ന വിശിഷ്ട കാവ്യസമാഹാരം അവതരിപ്പിച്ചുകൊണ്ട്, എൻ.വി.അങ്ങനെ കുറിച്ച് 1964 ജനവരി 1-ാം തീയതി. 36-37 കൊല്ലങ്ങൾക്കു മുൻപ് “മലയാളകവിതയിൽ വിരിഞ്ഞ രണ്ടു വാടാമലരുകൾ” എന്ന് എൻ.വി. വിശേഷിപ്പിച്ച “നാലുമണിപ്പുക്കൾ”, “ചോറുണ്” എന്നീ കവിതകൾ “മയിൽപ്പിലി”യിലുണ്ട്. കുറ്റിയറ്റുപോകുന്നു എന്ന ഒരു കാലാവസ്ഥയിലും കവിതയെ, അതിന്റെ അല്ലാ ബാഹ്യാഭ്യന്തര ചൈതന്യങ്ങളോടും കൂടി നിലനിർത്താൻ ആരമ്പബലമുള്ള കവികൾ മലയാളത്തിലുണ്ട് എന്ന് ഓയെൻവിയെ മുൻനിർത്തി എൻ.വി നിർവ്വഹനം വിളിച്ചുപറയുകയായിരുന്നു. എൻവിയുടെ വാക്കുകളിലൂടെ കാലം ഓയെൻവിയിലർപ്പിച്ച ദൗത്യം, ആ കവിപ്രതിഭ സഫലമായി നിറവേറ്റി എന്നതിന്റെ തെളിവും, അങ്ങനെ നിറവേറ്റിയതിന്റെ അംഗീകാരവുമാണ് ജ്ഞാനപീഠപുരസ്കാരം. മലയാളകവിതയുടെ ഊറ്റമാകുന്നു ഓയെൻവി.

ഏതാണ്ടിതേ പ്രവചനസ്വരത്തിൽ, വിഷ്ണുനാരായണൻ നമ്പൂതിരിയെക്കുറിച്ചും, ആ കാലഘട്ടത്തിൽത്തന്നെ, എൻ.വി.കൃഷ്ണവാരിയർ എഴുതിയിട്ടുണ്ട്, 1967-ൽ. “ഏഴാം ദശാബ്ദത്തിന്റെ ഏഴു വർഷങ്ങൾ ഇതാ അവസാനിക്കുകയാണ്. മലയാളകവിതയെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഈ ദശാബ്ദത്തിന്റെ ഏറ്റവും വലിയ ഉപലബ്ധി എന്തെന്നു ചോദിച്ചാൽ, മൂന്നുകൊല്ലം കാത്തുനില്ക്കാതെ തന്നെ നമുക്ക് ഉത്തരം പറയാം വിഷ്ണുവിന്റെ കവിതയെന്ന് - എണ്ണം കൊണ്ടും ഗുണം കൊണ്ടും.” (അവതാരിക- “സ്വാതന്ത്ര്യത്തെക്കുറിച്ചൊരു ഗീതം”) നന്നെ ചെറുപ്പത്തിൽത്തന്നെ “പരിനിഷ്ഠിതമായ പാണ്ഡിത്യം” നേടിയിട്ടുണ്ട് വിഷ്ണു എന്നു നിരീക്ഷിച്ചശേഷം, “ഭാഷയെ അതിന്റെ എല്ലാ അർത്ഥഗഭീരിമയോടും കൂടി പ്രയോഗിക്കാനുള്ള കഴിവ് ഈ പാണ്ഡിത്യത്തിൽ നിന്ന് വിഷ്ണുനേടിയിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന് ‘പദസൈന്ധവ്യം’ കൈവന്നിരിക്കുന്നു’ എന്നും, ഈ അവതാരികയിൽത്തന്നെ എൻവി പറഞ്ഞുവെച്ചിട്ടുണ്ട്. പാരമ്പര്യത്തിൽ അടിവേരുന്നി വളംവലിച്ചെടുക്കുകയും നവീനതയുടെ എല്ലാ വെളിച്ചങ്ങളിൽ നിന്നും ഊർജ്ജം ഉൾക്കൊള്ളുകയും ചെയ്യുന്ന വിഷ്ണുവിന്റെ കവി ചേതന ഇന്നെത്തിനില്ക്കുന്ന അമോഘമായ പരിപാകം എൻ.വി. നേരത്തേ ദീർഘദർശനം ചെയ്തിരുന്നു എന്നർത്ഥം. വളളത്തോൾ സമ്മാനവും വയലാർ അവാർഡും ഒരുമിച്ച് തേടിയെത്തുന്നത് ഈ നിറവിനെയാണ്. ‘ഇതൊക്കെ എന്ത്’ എന്ന ഒരു കൈശോരവിഭ്രമത്തോടെ നിൽക്കുന്ന വിഷ്ണുവിനെക്കാണുമ്പോൾ ഞാൻ വീണ്ടും വിഷ്ണുവിന്റെ ആദ്യകാവ്യസമാഹാരമായ ‘സ്വാതന്ത്ര്യത്തെക്കുറിച്ചൊരു ഗീതം’ ഓർക്കുന്നു. തന്റെ ആദ്യ സമാഹാരം സഹൃദയന്റെ മുൻപിൽ വെയ്ക്കുമ്പോൾ,

“മുഖ്യതകൊണ്ടുതൊന്നേതാനുമുണ്ടിന്നു
കാടായിച്ചൊല്ലുവാൻ ഭാവികുന്നു.
ഭൂരികളായുള്ള സുരികളെല്ലാരും
ചിറാതെനിന്നു പൊറുക്കേണമേ”

എന്ന, ചെറുശ്ലോരിയുടെ വരികളാണ്, അതിന്നു തിലകം ചാർത്തിയിട്ടുള്ളത്. ഈ വരികളിലൂടെ വിഷ്ണുവിലേയ്ക്കെത്തുമ്പോൾ, കാളിദാസിയമായ വിനയത്തിന്റെ സംസ്കൃതി കൊണ്ട് സുവാസിതമാവുന്നു അന്തരീക്ഷമാകെ. അത് ആ കാവ്യജീവിതത്തിന്റെ ആകത്തുകയാണ് എന്ന് ഞാൻ തിരിച്ചറിയുകയും ചെയ്യുന്നു.

ലീലാവതി ടീച്ചറുടെ പേന ഒരു തുടുത്ത വിസ്മയമാണ് എനിക്കെന്നും. സമകാലമലയാള സാഹിത്യനിരൂപണ രംഗത്ത് ടീച്ചറുടെ സ്വരം അനന്യമാണ്. നിരൂപണമേഖലയിൽ കവിതയാണ് തനിക്ക് മറ്റേതിനേക്കാളും പ്രിയപ്പെട്ട തട്ടകം എന്ന് അവരുടെ മൊത്തം സംഭാവനകളെടുത്തു നോക്കുമ്പോൾ തോന്നാം. എന്നാൽ, തനിക്കേറ്റവും പ്രിയപ്പെട്ട ഒരു കവിയുടെ രചനകളെ ഇഴപേർത്തെടുത്ത് വിശകലനം ചെയ്ത് വിലയിരുത്തുമ്പോൾ കൈകൊള്ളുന്ന ശ്രദ്ധയും അർപ്പണ ശുദ്ധിയും ഉൾക്കാഴ്ചയും വിശകലനദക്ഷതയും, ഒരു നോവലെടുത്ത് പഠനവിധേയമാക്കുമ്പോഴും, തികഞ്ഞ ജാഗ്രതയോടെ ആ പേനത്തുമ്പിൽ ത്രസിക്കുന്നു. സി.രാധാകൃഷ്ണന്റെ നോവലുകളെ വിലയിരുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള അവരുടെ പഠനം ഇക്കാര്യം സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തും. എഴുത്തച്ഛൻ പുരസ്കാരം ലീലാവതി ടീച്ചറുടെ മുൻപിലെത്തുമ്പോൾ, ആ എഴുത്തമ്മയുടെ ശിരസ്സിന്നുമീതെ തുഞ്ചത്തെഴുത്തച്ഛന്റെ കമിഴ്ന്നകൈപ്പടങ്ങൾ.

നിലയില്ലാത്ത കാറ്റിന്റെ വിവേകം തൃപ്പടിയിലെത്തിക്കുമ്പോൾ തുള്ളിക്കിടന്നിന്റെ സുഗന്ധം ഗരിഷ്ഠവും അനുത്തമവുമാകുന്നു.

വിഷാദരേഖകൾ ലക്ഷ്മി ദേവി എസ്

1. ഉമ

നീലത്താമരയൊത്ത നീൾമിഴികളിൽ
രുദ്രന്റെ പാദാംബുജം
ചേലൊക്കും മൃദു പല്ലവാംഗുലിയിലോ
രുദ്രാക്ഷമുത്തിൻ ഗണം
ചാലേ ഗൗരി കൊടും തപസ്സു തുടരെ-
ച്ചന്ദ്രൻ തപിക്കുന്നിതാ
ബാലയ്ക്കെന്നു കൊടുക്കുമിഷ്ടവരമ
ക്കാലാരി, കാമാന്തകൻ?

2. വിഷാദം

എരിയും തിരിനാളത്തിൽ
ഇരുൾക്കണ്ണുള്ളിടം വരെ
വിരിയും ശശിബിംബത്തിൽ
കരിപ്പാടുള്ളിടം വരെ
കരളിൽ കൂടികൊള്ളുന്ന
കവിഭാവനയിൽ സദാ
ഒരു നേർത്ത വിഷാദത്തിൻ
നിറം നീലിച്ചു ചേർന്നിടും.

കാലാതീതനായ കവി

കെ.വി.രാമകൃഷ്ണൻ

പതിനഞ്ച്- പതിനാറ് നൂറ്റാണ്ടുകൾ- ഒന്നു കൂടി ഒരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ പതിനഞ്ചാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ രണ്ടാം പകുതിയും, പതിനാറാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആദ്യപകുതിയും ചേർന്നകാലം. ലോകമെമ്പാടും പുതിയ ഒരു ഉണർവ്വിലൂടെ-ജീവിതത്തിന്റെ സമസ്തമേഖലകളേയും സ്പർശിക്കുന്ന പരിവർത്തനങ്ങളിലൂടെ കടന്നുപോയ ഈ ദശയെ നവോത്ഥാനകാലം എന്ന് ഓമനപ്പെരിട്ടു വിളിക്കാം. വേണമെങ്കിൽ. ഒരുക്കിപ്പറയുന്നതിനുപകരം, ഏറെ വിടർത്തി, 'പതിനാലും പതിനഞ്ചും പതിനാറും നൂറ്റാണ്ടുകളിൽ യൂറോപ്പിലെ എല്ലാ ജീവിതമണ്ഡലങ്ങളിലുമുണ്ടായ പരിവർത്തനത്തെയാണ് നവോത്ഥാനം എന്നു വിളിക്കേണ്ടത് എന്നും പറയാറുണ്ട്. മദ്ധ്യയുഗത്തിൽനിന്ന് ആധുനികയുഗത്തിലേയ്ക്ക് ലോകം കതകുതുറന്നു കടന്നു വന്നതിനെയാണ് ഈ പദം കൊണ്ട് വ്യപദേശിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ടു തന്നെ, ഈ വിഷയത്തിൽ, എല്ലാതലങ്ങളിലും ഭിന്നസാരങ്ങൾ നിലനിൽക്കുന്നു എന്നത് സ്വാഭാവികം മാത്രം. കാലത്തിന്റെ ഏതെങ്കിലും ഒരു പ്രത്യേക പരിമിതിയിൽ കുറുക്കിക്കെട്ടാതെ കാലാകാലങ്ങളിൽ, ജനജീവിതത്തിൽ സംഭവിക്കുന്ന നവ്യ പ്രകാശോൻമുഖമായ ഇതൾവിടർത്തലാണ് നവോത്ഥാനം എന്നും പറയാം. ജീവിതത്തിന്റെ സമസ്ത മേഖലകളും എന്ന് മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ചു. ഇതിൽനിന്ന് സാഹിത്യം മാത്രം എടുത്താലും ഭിന്നാഭിപ്രായങ്ങൾ കാണാം. എല്ലാ വ്യത്യസ്താഭിപ്രായങ്ങളിലും ശരിയുടെ അംശം കാണുകയും ചെയ്യും. ദാന്റെ, പീറ്റർക്ക്, ബൊക്കാച്ചിയോ തുടങ്ങിയ ഇറ്റാലിയൻ മഹാപ്രതിഭകളിൽനിന്ന് തുടങ്ങണം ഈ മേഖലയിലെ ചിന്ത എന്നു പറയുന്നവരുണ്ട്. എന്തുകൊണ്ട് ഗ്രീക്ക് ദുരന്തനാടകകൃത്തുക്കളിൽനിന്നു തുടങ്ങിക്കൂടാ എന്നു ചോദിക്കാം. അപ്പോൾ എത്ര നൂറ്റാണ്ടുകൾ പിറകോട്ടു നടക്കണം? അതിനാൽ അത്തരം വിശദാംശങ്ങളുടെ മുൻപിൽ വാതിലടച്ച് മാറിനിൽക്കുക.

ഈ പരിവർത്തനഘട്ടത്തിലെ വിഭവമായിവേണം (ലോകതലത്തിൽത്തന്നെ) ഭക്തിസാഹിത്യത്തെ വിലയിരുത്താൻ അങ്ങനെ പറയുമ്പോഴും ആകെ പടലപിണക്കം തന്നെ. ബൈബിളിൽനിന്നു തുടങ്ങണം എന്നു പറഞ്ഞാൽ, നമ്മുടെ രാമായണ, മഹാഭാരതാദികളെ എന്ത് ചെയ്യും? പഞ്ചരാത്രസംഹിത, സാത്വതസംഹിത, ശാസ്ത്രിസൂത്രം, ഭാഗവതപു

രാണം, ഹരിവംശപുരാണം, നാരദഭക്തിസൂത്രം, നാരദപഞ്ചരാത്രം, രാമാനുജാചാര്യകൃതികൾ മുതലായവയാണ് ഭാരതത്തിലെ മുഖ്യ ഭക്തിസാഹിത്യങ്ങൾ എന്നു നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അപ്പോഴും, കാലം എന്ന ഘടകത്തെ വെല്ലു വിളിച്ചുകൊണ്ട്, ചൈതന്യൻ മുതൽ കബീർ, നാനാക്, സുന്ദർദാസ്, മാലിക് മുഹമ്മദ് ജായസി, സുർദാസ്. മീരാബായ്, തുളസീദാസ്, ആഴ്വാർമാർ തുടങ്ങി ഒരു ദീർഘലഹാകവിപരമ്പര തന്നെ ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിൽ പരിഗണനയ്ക്കുവരുന്നു.

ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ വേണം കേരളത്തിലെ ഭക്തിസാഹിത്യത്തെക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കാൻ. തുഞ്ചത്തെഴുത്തച്ഛന്റെ അദ്ധ്യാത്മരാമായണം, ഭാരതം, ഭാഗവതം, കണ്ണശ്ശകൃതികൾ, കൃഷ്ണഗാഥ, നാരായണീയം, പുന്താനത്തിന്റെ ജ്ഞാനപ്പാന തുടങ്ങിയവയാണ് മലയാളത്തിലെ പ്രമുഖ ഭക്തിസാഹിത്യകൃതികളായി പരിഗണിക്കപ്പെട്ടു വരുന്നത്. കേരളത്തിൽ സാമാന്യജനങ്ങൾക്കിടയിൽ ജൈനമതത്തിനും ബുദ്ധമതത്തിനും പ്രചാരവും സാധ്യനവും വർദ്ധിച്ചുവരുന്നു എന്നു തിരിച്ചറിയുകയും ഇതിനെ തടഞ്ഞു നിർത്തേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണ് എന്ന് വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്ത ഹിന്ദുന്മത പരിഷ്കർത്താക്കളാണ് ഇവിടെ ഭക്തി പ്രസ്ഥാനത്തിന് തുടക്കം കുറിക്കുന്നത്. ജൈന-ബുദ്ധ മത സാധ്യനം ഹിന്ദുമത പുരോഗതിക്ക് തടസ്സമാണെന്ന് അവർ വിശ്വസിച്ചു. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ, പണ്ഡിതന്മാരായ ഹൈന്ദവസിദ്ധന്മാർ രൂപം നൽകുകയും പ്രചരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്ത ഗാനാരാധനാസമ്പ്രദായത്തിലാണ് മലയാളത്തിലെ ഭക്തികാവ്യങ്ങൾ ഉടലെടുക്കുന്നത്. ഈ ഭക്തി ശൈലിമോ വൈഷ്ണവമോ ആവാം. ഭക്തിപാരമ്യതയിൽ സ്വന്തം ആരാധനാമൂർത്തിയുടെ മുമ്പിൽ സ്വയം സമർപ്പിക്കുക എന്നതായിരുന്നു ഈ സമ്പ്രദായത്തിലെ സാമാന്യരീതി. ഭക്തിഗാനങ്ങൾ എഴുതി, ഭക്തി ലഹരിയിൽ മുഴുകി അവ പാടി നടക്കുക എന്ന സമ്പ്രദായം, മലയാളകവികളിൽ ആരോ പിടിച്ചു കണ്ടിട്ടില്ല. പുന്താനത്തിന്റെ ഭാഗവതപാരായണപടുതയെക്കുറിച്ചുള്ള അത്ഭുത കഥകളൊക്കെ ഒരു ജനതയുടെ വിശ്വാസത്തിന്റെ ഭാഗമാവാം; എന്നാലും ഭക്തിയിൽ മുഴുകി ജ്ഞാനപ്പാനപാടിക്കൊണ്ട് പുന്താനം നടന്നിരുന്നതായി കഥയില്ല. (സീരിയൽക്കഥയിൽ, അങ്ങനെയൊരു പൊടിക്കൈയും ഇനി ഉണ്ടായിക്കൂടെന്നില്ല!) ഈയൊരു സവിശേഷതയ്ക്കുകാരണം, കേരളീയകവികളുടെ കൃതികൾ ഗാനങ്ങളല്ല കാവ്യങ്ങളാണ് എന്നതാവാം. 'കാവ്യം സുഗേയ'വും, 'കഥ രാഘവീയ' വും പാടുന്നത് 'ഭക്തിമയസ്വര'ത്തിലുമാവുമ്പോഴും, ഈ പാടലിനെ, തംബുരുമീട്ടിപ്പാടി നടക്കുന്നതിൽനിന്ന് വ്യത്യസ്തമായി കാണേണ്ടതുണ്ട്. എന്നാൽ, ഭക്തി സാമ്പ്രദായത്തിൽ ആത്മാർപ്പണത്തിന്റെ പാരമ്യം തിരിച്ചറിയുകയും വേണം.

ഈ കവികളുടെയൊന്നും തന്നെ ജനനത്തീയതികളെക്കുറിച്ച് ആധികാരികമായ രേഖകൾ എവിടെയെങ്കിലും ഉള്ളതായി പറഞ്ഞു കേട്ടിട്ടില്ല.

ല്ല. 1564-ലാണ് ഷേക്സ്പിയർ ജനിച്ചത്. സ്ട്രാറ്റ്ഫോർഡിലെ പള്ളിയിൽ ആ ജനനത്തീയതി കൃത്യമായി രേഖപ്പെടുത്തിവെച്ചിട്ടുണ്ടത്രെ. ജനന-മരണങ്ങൾ ക്ഷേത്രരേഖകളിൽ കുറിച്ചുവെയ്ക്കുന്ന നാട്ടുനടപ്പ് നമുക്കില്ലല്ലോ, അന്നും ഇന്നും. എന്നാൽ, മേൽച്ചൊന്ന കേരളീയ ഭക്തകവികൾ, 15-16 നൂറ്റാണ്ടുകളിലാണ് ജീവിച്ചിരുന്നത് എന്ന നിഗമനത്തിൽ എല്ലാ ഗവേഷകരും യോജിക്കുന്നു. എല്ലാവരും സാമാന്യേന മുപ്പിളമയോടെ സമകാലികരാണ്. ഈ കവിപ്രതിഭകൾക്ക് രൂപം നൽകിയ കാലത്തിന്റെ-സംസ്കൃതിയുടെ-മുശയ്ക്ക് ഏതാണ്ടൊരേ ചൂടായിരുന്നു എന്നതാണ് ശ്രദ്ധിക്കേണ്ട വസ്തുത.

ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ, ജ്ഞാനപ്പാനയും പുന്താനത്തിന്റെ മറ്റു ചില പ്രമുഖകൃതികളും നോക്കിക്കാണാനുള്ള ഒരെളിയ ശ്രമമാണിവിടെ നടത്തുന്നത്. തുടക്കത്തിലേ എടുത്തു പറയട്ടെ: ഭക്തികാവ്യരചയിതാക്കൾ എന്ന പൊതുസ്വഭാവം ഈ അഞ്ചു മഹാകവികളേയും ഒരുമിച്ചു നിർത്തുമ്പോഴും പുന്താനം തന്റേതുമത്രമായ ഒറ്റപ്പെട്ട വഴിയിലൂടെയാണ് നടക്കുന്നത്.

തുഞ്ചത്തെഴുത്തച്ഛനും കണ്ണശ്ശപ്പണിക്കൻമാരും ചെറുശ്ശേരിയും മേൽപ്പുത്തൂരും ഇതിഹാസ-പുരാണകഥകളെടുത്ത് പുനരാഖ്യാനം നടത്തുന്നു. താന്താങ്ങളുടേതായ രീതിയിൽ-തികച്ചും ഭക്തിസാന്ദ്രമായി, ഭക്തിസംവർദ്ധകമായിത്തന്നെ. സമർത്ഥവും സഫലവുമായി കഥ അവതരിപ്പിക്കുന്നതോടൊപ്പം ഒരുജനതയെ ആകെ ആദ്ധ്യാമികതയിലേയ്ക്ക് തോറ്റിയുണർത്തുകയും ചെയ്യുക എന്ന ദൗത്യം ഏറ്റവും സമർത്ഥമായി നിർവ്വഹിക്കുന്നത്, ഈ നാലുപേരിൽ തുഞ്ചത്തെഴുത്തച്ഛനാണെന്ന് തോന്നുന്നു. കണ്ണശ്ശപ്പണിക്കൻമാരുടെയും ചെറുശ്ശേരിയുടെയും ശ്രദ്ധ, തങ്ങളവതരിപ്പിക്കുന്ന പുരാണകഥകളുടെ ഭാവഭംഗിയുടെ സാമഗ്ര്യത്തിൽനിന്ന്, അവതരണത്തിലെ അനോപമമായ ശില്പസൗഭാഗ്യത്തിൽനിന്ന് പരിധിഭേദിച്ച് പുറത്തുപോവുകയോ, തങ്ങളുകൊണ്ടു നിൽക്കുന്ന സമൂഹത്തെക്കുറിച്ച് വേവലാതി കൊള്ളുകയോ ചെയ്യുന്നതായി അവരുടെ കൃതികൾ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നില്ല. മേൽപ്പുത്തൂരിന്റെ പ്രൗഢകാവ്യം അനുവാചകനെ ആദ്ധ്യാത്മികതലത്തിൽ നവീകരിക്കുകയും അവന്റെ മനസ്സിൽ ഭക്തിയുടെ ഭദ്രദീപം തെളിയിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവെന്ന കാര്യം വിസ്മരിക്കുന്നില്ല. പക്ഷേ അങ്ങനെ സംഭവിക്കുന്നത്, കൈകാര്യം ചെയ്ത വിഷയത്തിന്റെ സവിശേഷതയും ആത്മാർപ്പണത്തോടെയുള്ള, സുഭദ്രമായ അവതരണ വൈദഗ്ദ്ധ്യവും കൊണ്ടാണ്. കവിയുടെ ഏകലക്ഷ്യം സ്വന്തം രോഗശമനം മാത്രമത്രേ. അവിടെ കാവ്യത്തിന്റെ പരിധിക്കുപുറത്ത് ഒരുസമൂഹമേയില്ല. ജ്ഞാനപ്പാനയുടെ കാര്യമോ?

ഈ വെളിച്ചത്തിലാണ് പുന്താനം സവിശേഷശ്രദ്ധയർഹിക്കുന്നു എന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നത്. എഴുത്തച്ഛനും മറ്റുമഹാകവികളും

സാങ്കല്പിക ഭൂമിയിൽ ഇരുന്ന് അയമാർത്ഥജീവിതം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നു; കഥ പുരാണ പ്രോക്തം എന്നതിനാൽ അവർ അസ്വതന്ത്രരുമാണ്. പക്ഷേ, മനുഷ്യജീവിതത്തിന്റെ പച്ചമണ്ണിൽ ചവിട്ടിനിന്നാണ് പുന്താനം കാവ്യം രചിക്കുന്നത്. താനനുഭവിക്കുന്ന തന്നെപ്പോലെ ചുറ്റുപാടുമുള്ള സാധാരണ മനുഷ്യരുമനുഭവിക്കുന്ന യഥാർത്ഥജീവിതമാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രശ്നം. അങ്ങനെ 'ഇന്നി' ൽ ഊന്നിനിൽക്കുമ്പോഴും അനാദിയായ ഇന്നലെയെക്കുറിച്ചും അനന്തമായ നാളെയെക്കുറിച്ചും കവി ബോധവാന്യുമാണ്. ("ഇന്നലെയോളമെന്തെന്നറിഞ്ഞീലാ ഇന്നിനാളെയുമെന്തെന്നറിഞ്ഞീലാ") മാത്രമല്ല, ഊന്നിനിൽക്കുന്ന 'ഇന്നും' അസ്ഥിരമാണ് താനും. "ഇനിക്കെന്തടിക്കുവിനാശവും-മിന്നനേരമെന്നേതുമറിഞ്ഞീലാ". ഈ തിരിച്ചറിവ്, നേരെ കണ്ണുതുറപ്പിക്കുന്നത്, താനും താനുണ്ടെന്ന ഈ പ്രപഞ്ചമാകെത്തന്നെയും എല്ലാറ്റിനുമപ്പുറത്തുള്ള അപരിമേയവും അദ്യശ്യവുമായ ഏതോ മഹാശക്തിയുടെ അധീനതയിലാണ് എന്ന നിത്യസത്യത്തിലേയ്ക്കാണ്. അപ്പോൾ,

കണ്ടുകണ്ടങ്ങിരിക്കും ജനങ്ങളെ
കണ്ടിലെന്നുവരുത്തുന്നതും ഭവാൻ
രണ്ടുനാലുദിനംകൊണ്ടൊരുത്തനെ
തണ്ടിലേറ്റിനടത്തുന്നതും ഭവാൻ
മാളികാമുകളേറിയ മന്നന്റെ
തോളിൽ മാറാപ്പുകേറ്റുന്നതും ഭവാൻ

എന്ന് വെളിച്ചപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. എത്ര പൊടുന്നനെയാണ്, എത്ര നൈസർഗ്ഗികമായാണ് കവിതയുടെ ഒഴുക്ക് ഈശ്വരോന്മുഖമാവുന്നത് എന്നു നോക്കുക. മാത്രമല്ല, ഇവിടെ 'ഈശ്വരൻ' ഏതെങ്കിലും ഒരു പ്രത്യേക മതവിശ്വാസത്തിന്റെ സങ്കല്പ സൃഷ്ടിയല്ല എന്നതും പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. പ്രകരണത്തിലെ "ഭവാൻ" 'മനുജാതിയിൽ' പിറന്ന ഏതൊരുവന്റേയും ദൈവമാണ്; ഹിന്ദുവിന്റേയോ, മുസ്ലിംമാന്റേയോ, ക്രിസ്ത്യാനിയുടേയോ, ബൗദ്ധന്റേയോ, ജൈനന്റേയോ, മറ്റാരുടെയെങ്കിലുമോ സങ്കല്പവിശ്വാസ വലയത്തിനപ്പുറത്തുള്ള അവാധ്യമായ പ്രഭാവമാണ്; അഥവാ താന്താങ്ങളുടെ ദൈവമാണ് എന്ന് ഓരോരുത്തർക്കും വായിച്ചെടുക്കാവുന്നതുമാണ്.

കണ്ടാലൊട്ടറിയുന്നു ചിലരിതു
കണ്ടാലും തിരിയാ ചിലർക്കേതുമേ.

ചിലരിതു കണ്ടറിയുന്നു- ആ അറിവുപോലും പൂർണ്ണമല്ല എന്നതത്രേ വാസ്തവം. കണ്ടാലും "ഒട്ടു" മാത്രമേ അറിയുന്നുള്ളൂ, ചിലരെങ്കിലും. പലരും, കണ്ടാലും തിരിച്ചറിയുന്നുമില്ല. കണ്ടറിയുന്നവരിൽത്തന്നെ ചുരുക്കം ചിലർക്കു മാത്രമേ, സത്യം ഇക്കണ്ടതിനെല്ലാമപ്പുറത്തെവിടെയോ ആണ് എന്ന വിവേകോദയം ലഭിക്കുന്നുള്ളൂതാനും. ("കണ്ടതൊന്നുമേ സത്യമല്ലെന്നതു മുമ്പേ കണ്ടങ്ങറിയുന്നിതു ചിലർ".) ശക്തവും

വ്യക്തവും ഉദാരമനോഹരവുമായ ഈ പീഠഭൂമിയിലിരുന്നാണ് പുന്താനം തന്റെ പാന പാടിത്തീർക്കുന്നതും, വായനക്കാരെ ആദ്ധ്യാത്മികമായ ഉൾക്കാഴ്ചയിലേയ്ക്ക് വിളിച്ചുണർത്തുന്നതും.

തുടർന്നു പാടിപ്പോകുന്നിടത്ത്, കൃഷ്ണ! കൃഷ്ണ! മുകുന്ദ! ജനാർദ്ദന! കൃഷ്ണ! ഗേവിന! രാമാ-“ യെന്നൊരു ഈരടിയും, തുടർന്ന്, സാനർഭികമായി, “ശിവ! ശിവ!” “കൃഷ്ണ! കൃഷ്ണ!” “ഹരിനാമങ്ങൾ” തുടങ്ങിയ പരാമർശങ്ങളും, “ഉണ്ണികൃഷ്ണൻ മനസ്സിൽ കളിക്കുമ്പോൾ”, എന്ന വരിയും മറ്റും മറന്നുകൊണ്ടല്ല. ഇങ്ങനെയെഴുതുന്നത് എന്ന് എടുത്തു പറയട്ടെ. ഇത്തരം സന്ദർഭങ്ങൾ ചൂണ്ടിക്കാട്ടി, “ഹിന്ദുത്വ-വ രേണുവർഗ്ഗ്” ആരോപണങ്ങൾ ഉന്നയിക്കുമ്പോൾ,

“ബ്രഹ്മണ്യം കൊണ്ടു കുന്തിച്ചു കുന്തിച്ചു
ബ്രഹ്മാവുമെനിക്കൊപ്പായെന്നും ചിലർ
അർത്ഥാശയ്ക്കുവിരുതുവിളിപ്പിപ്പാൻ
അഹി ഹോത്രാദി ചെയ്യുന്നിതു ചിലർ”

തുടങ്ങിയ വരികളിലെ നിശിതവിമർശനത്തിന്റെ കുരമ്പുനേരെ ചെന്നു കൊള്ളുന്നത് സ്വന്തം സമുദായത്തിലെ മാലിന്യങ്ങളുടെ നെഞ്ചിൽത്തന്നെയാണെന്ന് മറക്കരുത്.

ഇന്ത്യൻ സ്വാതന്ത്ര്യസമരത്തിന്റെ തിളച്ചുമറിയുന്ന ചുടിൽ,
“ഭാരതമെന്നപേർകേട്ടാലഭിമാന-
പുരിതമാകണമന്തരംഗം.
കേരളമെന്നു കേട്ടാലോ തിളയ്ക്കണം
ചോര നമുക്കു ഞരമ്പുകളിൽ”

എന്ന് വള്ളത്തോൾ പാടിയിട്ട് ചില ദശാബ്ദങ്ങളേ ആയിട്ടുള്ളൂ. കേവലമായ ഭക്തികാവ്യം എന്ന കള്ളിയിലൊതുക്കുമ്പോൾ, നൂറ്റാണ്ടുകൾക്കുമുമ്പെഴുതപ്പെട്ട ‘ജ്ഞാനപ്പാന’യിൽ ജ്വലിച്ചുനിൽക്കുന്ന പുന്താനത്തിന്റെ ദേശാഭിമാനത്തിൽ നാം നിഴൽ വീഴ്ത്തുന്നു. മഹാപ്രപഞ്ചസങ്കല്പത്തിലെ ഈരേഴുപതിനാലു ലോകങ്ങളിൽ ഉത്തമമായത് ഭൂമി; ഈ ഭൂമുഖത്ത് ഏറ്റവും ഉത്തമമായ പ്രദേശം ഭാരതം എന്ന് ദേശാഭിമാന വിജ്യം ഭിതമാവുന്നു പുന്താനത്തിന്റെ ഹൃദയം, ഇത് കർമ്മക്ഷേത്രമാണെന്നും ‘ബ്രഹ്മലോകത്തിരിക്കുന്നവർക്കു’ പോലും ഈ കർമ്മഭൂമിയിൽ വന്നു പിറന്ന് പുലർന്നാൽ മാത്രമേ കർമ്മങ്ങളിൽ നിന്ന് മുക്തി ലഭിക്കൂ എന്നും കവി എടുത്തു പറയുന്നു.

കർമ്മബീജം വരട്ടിക്കളഞ്ഞുടൻ
ജന്മനാശം വരുത്തേണമെങ്കിലോ
ഭാരതമായ വെണ്ഡമൊഴിഞ്ഞുള്ള
പാരിലെങ്ങുമെളുതല്ല നിർണ്ണയം!

അത്രയും മഹത്തരമായ മണ്ണാണ് ഈ ഭാരതം എന്ന് എല്ലാവരും ഓർക്കണം എന്ന് കവി ഉദ്ബോധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. (“അത്ര

മഹാത്മ്യമുള്ളൊരു ഭാരത-മിപ്രദേശമെന്നെല്ലാരുമോർക്കണം”) ഭാരതവണ്ഡത്തിൽ വന്നു പിറക്കുന്നത് ദൈവയോഗാൽ മോക്ഷമാർഗ്ഗത്തിലെത്തിപ്പെടലാണ് എന്ന് വിശ്വസിക്കുന്ന കവി, അന്യദേശങ്ങളിലുള്ളവർക്ക്, അക്കാരണത്താൽത്തന്നെ, ഭാരതീയരോട് ആദരമാണെന്നും, തങ്ങൾക്ക് ഈ മണ്ണിൽ ഒരു പുല്ലായെങ്കിലും പിറക്കാൻ ഭാഗ്യമുണ്ടായില്ലല്ലോ എന്ന് പരിതപിക്കുമെന്നും പറയുമ്പോൾ കവിയുടെ ദേശസ്നേഹത്തിന്റെ വിശ്വരൂപമാണ് നാം കാണുന്നത്. ഭക്തികാവ്യരചനോത്സുകമായ ഒരു കവിചേതനയിലാണ് ഈ ദേശാഭ്യുതം കടഞ്ഞു പൊന്തുന്നത് എന്ന കാര്യം വിസ്മരിച്ചുകൂടാ. സമകാലകവികളിൽ മറ്റാരിലെങ്കിലും ഇങ്ങനെയൊരു വികാരമുണ്ടായിരുന്നതായി അവരുടെ കൃതികളിലൂടെ വായിച്ചെടുക്കാൻ സാധിക്കുമോ എന്നത് നമ്മുടെ ഗവേഷണകൗതുകത്തിന് വിഷയമാകേണ്ടതാണ്.

‘നാമം ജപിക്കു. മോക്ഷം നേടു’ എന്ന് ജനതയെ ഉപദേശിക്കാനാണ് ഭക്തികാവ്യം രചിക്കുന്നത് എന്ന നിരീക്ഷണലാഘവം, പുന്താനംകവിയുടെ നിശിതവും രൂക്ഷവും ആയ സാമൂഹ്യവിമർശനം കണ്ടു എന്നു വരില്ല. പക്ഷേ, ഒരു ഭക്തികാവ്യത്തിന്റെ പ്രാണപടത്തിൽ, അതിന്റെ ആത്മാവിന്റെ ഭാഗമായി, അനൗചിത്യലേഖനപർശമില്ലാതെ സാമൂഹികമായ അധർമ്മങ്ങളുടേയും അനീതികളുടേയും അസമത്വങ്ങളുടേയും അനാചാരങ്ങളുടേയും നേരെയുള്ള തൊട്ടാൽ പൊള്ളുന്ന ധർമ്മികരോഷം, മഞ്ഞുമടക്കിൽ തിളവെള്ളം പോലെ നിറഞ്ഞൊഴുകുന്നത് തിരിച്ചറിയാതെ പോവുമ്പോൾ അത് വായനയുടെ ദാരിദ്ര്യത്തിനു നേരെ വിരൽ ചൂണ്ടുന്നു. നൂറ്റാണ്ടുകൾക്കുമുമ്പത്തെ സാമൂഹികജീവിതത്തിലെ അധർമ്മങ്ങളും അനാചാരങ്ങളുമാണ് ജ്ഞാനപ്പാനയിൽ നിഴലിച്ചുകാണുന്നത്. എന്നാൽ അവയൊക്കെത്തന്നെ മാറിയ സാഹചര്യങ്ങളിൽ പുതിയ വേഷമണിഞ്ഞ് ഇന്നും നമുക്കുചുറ്റും വിഹരിക്കുന്നു എന്നു തോന്നുമ്പോൾ, ജ്ഞാനപ്പാന ഇരുപത്തൊന്നാം നൂറ്റാണ്ടിൽ നമ്മുടെ സാമൂഹികജീർണ്ണതയ്ക്കുനേരെ പിടിച്ച കണ്ണാടിയാവുന്നു. ഇതു വിശദമാക്കാൻ, “സ്ഥാനമാനങ്ങൾ ചൊല്ലിക്കലഹിച്ചു നാണം കെട്ടു നടക്കുന്നിതു ചിലർ” എന്ന ഈരടിമുതൽ, “കുങ്കുമത്തിന്റെ ഗന്ധമറിയാതെ കുങ്കുമം ചുമക്കുംപോലെ ഗർഭഭം” എന്ന ഈരടി കൂടിയുള്ള അൻപത്തിനാലു വരികൾ ഉദ്ധരിക്കുന്നില്ല: വായിക്കുക എന്നു നിർദ്ദേശിക്കട്ടെ. നമ്മുടെ സംസ്കൃതിയുടെ ഭാഗമായിക്കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ള “പത്തുകിട്ടുകിൽ നൂറുമതിയെന്നും” തുടങ്ങിയ വരികൾ ഇതിനിടയിൽ വരുന്നു. ആ പ്രകരണത്തിൽ ഇങ്ങനെയും ഒരു ഈരടികാണാം. “സത്തുക്കൾ ചെന്നിരുന്നാലായർത്ഥത്തിൽ സ്വല്പമാത്രം കൊടാചില ദൃഷ്ടന്മാർ”. ഇവിടെ ഞാൻ ഷേക്സ്പിയറുടെ ചില വരികൾ ഉദ്ധരിക്കട്ടെ.

“....Take physic, pomp;
Expose theyself to feel what
wretches feel,

that thou mayst shake the
superflex to them
And show the heaven more just.”
King Lear.III-4-33-36.

ലിയർ രാജാവിനെക്കൊണ്ട് ഷേക്സ്പീയർ പറയിപ്പിക്കുന്ന ഈ വാചകങ്ങളുടെ പൊരുൾ മിച്ചമുള്ളത് ഇല്ലാത്തവന് പങ്കുവെച്ച് നൽകുവോൾ മാത്രമാണ് മനുഷ്യജന്മം ദൈവത്തിന്നു മുമ്പിൽ നീതീകരിക്കപ്പെടുന്നത് എന്നാകുന്നു. “ആയിരം പണം കൈയിലുണ്ടാകുമ്പോൾ അയ്യതമാകിലാശ്ചര്യമെന്ന” കണക്കിൽ സമ്പത്തുവാരിക്കുട്ടുകയും. സത്തുക്കൾ ചെന്നിരുന്നാൽപ്പോലും തന്റെ മിച്ചമൂല്യ(superflux)ത്തിൽ ഒരംശംപോലും കൊടുക്കാനുള്ള മനുഷ്യത്തം കാണിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവർ ദുഷ്ടൻമാർതന്നെ. അത്തരം ദുഷ്ടൻമാരുടെ നരജന്മം ദൈവസന്നിധിയിൽ നീതീകരിക്കപ്പെടുന്നില്ല. “ചത്തുപോം നേരം വസ്ത്രമതുപോലും എത്തിടാ കൊണ്ടുപോവാണൊരുത്തർക്കും” എന്ന സനാതന സത്യം ഇത്തരക്കാരിയുന്നതെങ്ങനെ ?

പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടാണ് കാറൽ മാർക്സിനെ ലോകത്തിന് സംഭാവന ചെയ്യുന്നത്. സോഷ്യലിസം-സ്ഥിതിസമത്വം-എന്ന ആശയം ലോകമനസ്സാക്ഷിയിൽ അതിനെത്രയോ മുമ്പ്-നൂറ്റാണ്ടുകൾക്കു മുമ്പ്-വേരുപിടിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് ആശയങ്ങളുടെ അടിത്തറയിലുള്ള “ഉട്യോപ്പിയ”(Utopia- Sir Thomas More) എന്ന ഗ്രന്ഥം 1516 -ൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടതോടെയാണ് സ്ഥിതിസമത്വസിദ്ധാന്തത്തിന് പ്രചാരം ലഭിച്ചത് എന്ന് വിശ്വസിക്കപ്പെടുന്നു. അത് ഷേക്സ്പീയർ പുന്താനവും ജനിക്കുന്നതിനുമുമ്പ്. ജ്ഞാനപ്പാന എഴുതുന്നതിനുമുമ്പ് പുന്താനം ഉട്യോപ്പ്യ വായിച്ചിരുന്നു എന്നൊന്നും എന്റെ വാക്കുകൾക്കിടയിൽ വായിക്കരുത്. ലോകത്തിന്റെ ഏതു കോണിലിരുന്നായാലും ശരി, നരജന്മത്തിലെ ദുരന്തത്തെക്കുറിച്ചുമാർത്ത് നീറുന്ന മഹാകവികളുടെ ആത്മാക്കളിൽ ലോകമനഃസാക്ഷിയിലെ ചലനങ്ങൾ യഥാകാലം പ്രതിചലനങ്ങളുണർത്തും. ഷേക്സ്പീയറും പുന്താനവും സമകാലികരുമായി രുന്നു!

ഇത്രയായിട്ടും ജ്ഞാനപ്പാനയിലൂടെ മാത്രമേ കണ്ണോടിച്ചിട്ടുള്ളൂ. പുന്താനത്തിന്റെ മൊത്തം കൃതികളെക്കുറിച്ചുള്ള ചിന്തയിൽ ഏറ്റവും വലിയ കീറാമുട്ടി, അദ്ദേഹത്തിന്റെ അച്ചടിയിൽക്കിടക്കുന്ന രചനകളിൽ ഏതൊക്കെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചോരയിൽ പിറന്നവയാണ്, ഏതൊക്കെ ആ തലയിൽ കെട്ടിവെയ്ക്കപ്പെട്ടവയാണ് എന്ന് വിവേചിച്ചുവെച്ചിട്ടില്ല എന്നതാണ്. ജ്ഞാനപ്പാനയോടൊപ്പം നൂറ്റെട്ടുഹരി, ഭാഷാശ്രീകൃഷ്ണകർണ്ണാമൃതം, സന്താനഗോപാലം പാന, ഘനസംഘം തുടങ്ങിയ കൃതികൾ പുന്താനത്തിന്റെ മുദ്രയുള്ളവയായി സാമാന്യേന കരുതിവരുന്നു. ഇതോടൊപ്പം, പാനയും ഗാഥയും സ്തോത്രങ്ങളും കീർത്തനങ്ങളും

സ്തവങ്ങളും സ്തുതികളും മറ്റും മറ്റും ആയി അൻപത്തിമൂന്ന് രചനകൾ അച്ചടിച്ച് തുന്നിക്കെട്ടി പുന്താനത്തിന്റെ പേരു വെച്ച് പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഒറ്റ നോട്ടത്തിൽത്തന്നെ പുന്താനത്തിന്റേതല്ല എന്ന് മാറ്റിവെയ്ക്കാവുന്നവ ഇവയിൽ ഏറെ കാണും. സുകൃഷ്ണ പഠനം കൂടുതൽ രചനകൾക്ക് അനാഥത്വം കൽപ്പിക്കാം. നേരത്തേ സൂചിപ്പിച്ച പോലെ, അത്തരം കാര്യങ്ങൾ നമ്മുടെ ഗവേഷണ കൗതുകങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതാണ്.

എന്നാൽ, പുന്താന ചിന്തയിൽനിന്ന് ഭാഷാശ്രീകൃഷ്ണ കർണ്ണാമൃതം, മാറ്റിവെച്ചുകൂടാ. സമഗ്രപഠനത്തിന് മുതിരാതെ ചില ശിഥിലചിന്തകൾ അവതരിപ്പിക്കാനേ ഇവിടെ മുതിരുന്നുള്ളൂ. പുന്താനം കൃതികളുടെ മുപ്പിളമയെക്കുറിച്ച് എന്തെങ്കിലും പഠനം നടന്നതായി അറിവില്ല. കൃത്യമായ രേഖകളില്ലാത്ത സ്ഥിതിക്ക് കൃതികളുടെ വിശകലനത്തിലൂടെ അങ്ങനെയൊരു ചിത്രം വരച്ചെടുക്കാനുള്ള ശ്രദ്ധയും ജ്ഞാനതൃഷ്ണയുടെ തിതിക്ഷയും നമുക്കെവിടെ ? പുന്താനത്തിന്റെ കാര്യത്തിലാണെങ്കിൽ, ഒരു ജനതയുടെ ബോധമണ്ഡലത്തിൽ നൂറ്റാണ്ടുകളിലൂടെ ഉറപ്പിക്കുവാനുള്ള വേരുകളുള്ള ഒട്ടനവധി അന്ധവിശ്വാസങ്ങളും കെട്ടുകഥകളും കാടുപിടിച്ചുകിടക്കുന്നുണ്ട്. കാലാകാലങ്ങളിൽ യാതൊരു ശുദ്ധീകരണക്രിയയും നടന്നിട്ടില്ല. അതുകൊണ്ട്, കവിക്കോ ആ കവിയ്ക്കോ പ്രത്യേകിച്ചു ഗുണമൊന്നും ഉണ്ടാകാനില്ല എന്നതുകൊണ്ടാവാം കാരണം.

ഈ വെളിച്ചത്തിലാണ് കർണ്ണാമൃതത്തിന്റെ പ്രസക്തി. സ്രഗ്ദ്ധര, ശാർദ്ദൂലവിക്രീഡിതം, വസന്തതീലകം, ഇന്ദ്രവജ്ര. ഉപേന്ദ്രവജ്ര എന്നീ സംസ്കൃതവൃത്തങ്ങളിൽ വിരചിതങ്ങളായ 169 ശ്ലോകങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതാണ് കർണ്ണാമൃത കാവ്യം. ഇതിൽത്തന്നെ, ഇന്ദ്രവജ്ര, ഉപേന്ദ്രവജ്ര തുടങ്ങിയ, താരതമ്യേന ലളിതങ്ങളായ വൃത്തങ്ങളിലുള്ള ശ്ലോകങ്ങൾ എണ്ണത്തിൽ ചുരുങ്ങും. സ്രഗ്ദ്ധരാദി മുഴുത്ത വൃത്തങ്ങളിലുള്ളവയാണ് കൂടുതലും. ശ്രീകൃഷ്ണ ലീലകളാണ് വർണ്ണവിഷയം. എന്നാൽ കാവ്യവിഷയകമായ ഈ സൂത്രം 1170 ശ്ലോകത്തിൽ ഏതാണ്ടവസാനിക്കുന്നു എന്നു പറയാം.

- ശ്രീ നീലകണ്ഠ പദപാഠസൂലവപ്രസാദാൽ
- ശ്രീകൃഷ്ണ ലീലകളിവണ്ണമൊരോന്നു ചൊന്നേൻ
- ശ്രീമാൻ മുക്ത ജയ വാമപുരാധീനാഥ
- ശ്രീപാദഭക്തിയരുളീടുകനാളുതോറും.

ഇവിടെ, ഒരു കാവ്യവസാനസ്വരമുണ്ടല്ലോ എന്നു തോന്നിയാൽ ഒട്ടും തെറ്റില്ല. അടുത്ത ശ്ലോകത്തിൽ 'ശൂലപാണി', താനെഴുതിയ ശ്ലോകങ്ങളൊക്കെ 'ക്രമത്തിലാക്കി' എന്ന പ്രസ്താവമാണ്. തുടർന്നുള്ള 51 ശ്ലോകങ്ങൾ ഓരോന്നും ഒറ്റയ്ക്കൊറ്റയ്ക്കുനിൽക്കുന്നവയാണെന്നു കാണാം. കൃഷ്ണ ഭക്തിയുടെ ഒരു നേർത്ത നൂൽ എല്ലാ മണികളെയും കോർത്തു

കൊണ്ട് നീളുന്നു എന്ന് ക്ലേശിച്ചു പറയാം എന്നു മാത്രം. ഈ ശ്ലോകങ്ങൾ എല്ലാതന്നെ, ഏതുവിധം സ്ഥാനം മാറിയിട്ടാലും വിശേഷിച്ചാണെന്നും സംഭവിക്കുന്നില്ല.

പീതാംബര പ്രോല്ലസിതാഖിലാശം
ഹേമാംഗദോൽഭാസിതബാഹുദണ്ഡം
സോമാംബുദശ്രീ വദനാരവിന്ദം
വാമാലയസ്ഥം ഭജവാസുദേവം.

എന്ന് 169-ാം ശ്ലോകം. 118-ൽ, 'ശൂലപാണി ക്രമത്തിലാക്കി' എന്നു പറഞ്ഞതിന്നു പിറകെ ഇത്രയും ശ്ലോകങ്ങൾ ഇപ്രകാരം അവ്യവസ്ഥിതമായി ചിതറിയിട്ടുണ്ടെന്നുവോൾ, ശൂലപാണി, എല്പിച്ച പണിക്ക് കൊള്ളാത്തവനായിരുന്നു എന്നുവരുമോ? അഥവാ, കവി, പിന്നീട് തോന്നുവോഴൊക്കെ, തോന്നിയപോലെ ഓരോരോ ശ്ലോകങ്ങൾ എഴുതിച്ചേർത്തു എന്നാ വുമോ? ഈ ശ്ലോകങ്ങളിൽ ചിലതെങ്കിലും പുന്താനത്തിന്റെതന്നെയോ എന്നു ശങ്കിച്ചാലും വലിയ അപാകമൊന്നുമില്ല എന്നും പറയട്ടെ.

കൃഷ്ണഭക്തനാണ് കർണ്ണാമൃതകർത്താവ് എന്ന കാര്യത്തിൽ രണ്ടു പക്ഷമില്ല. പുന്താനകൃതികളെന്ന് വിളിക്കാണ്ട മറ്റു രചനകളിലും ശ്രീകൃഷ്ണഭക്തി നിറഞ്ഞുകവിയുന്നു എന്നു പറയണം. എന്നാൽ, മേല്പുത്തുരിനെപ്പോലെ ഗുരുവായൂരപ്പന്റെ പാദങ്ങളിൽ സമസ്തവും സമർപ്പിച്ച് സ്വാർത്ഥപുരണത്തിന് പ്രാർത്ഥിച്ച ഭക്തനായിരുന്നു പുന്താനവും എന്നു സമർത്ഥിക്കാൻ ആ കൃതികൾ യാതൊരുതെളിവും തരുന്നില്ല. നാരായണീയത്തിൽ സന്ദർഭം കിട്ടുന്നേടത്തൊക്കെ ഗുരുവായൂരപ്പനെ പേരെടുത്തു വിളിച്ച് വണങ്ങുകയും തന്റെ രോഗശാന്തിക്കായി പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട് മേല്പുത്തൂർ. എന്നാൽ ശ്രീകൃഷ്ണപരമഭക്തനായ പുന്താനം, തന്റെ മൊത്തം രചനകളിൽ, നിരന്തരം അസവരങ്ങളുണ്ടായിട്ടും എത്ര ഇടങ്ങളിൽ ഗുരുവായൂരപ്പനെ പേരെടുത്തു പരാമർശിക്കുന്നുണ്ട് എന്ന് അന്വേഷിച്ചാലോ? കർണ്ണാമൃതം മാത്രമെടുത്തുനോക്കുക. . നൂറ്റുറുപത്തൊമ്പതു ശ്ലോകങ്ങളിലും കൃഷ്ണ ഭക്തി നിറഞ്ഞൊഴുകുന്നു. എങ്കിലും ഒരേയൊരു സന്ദർഭത്തിൽ മാത്രമേ 'വാതാലയേശ' പരാമർശം കാണുന്നുള്ളൂ— 107 ാം ശ്ലോകത്തിൽ. എന്നാൽ, സാമാന്യേന എല്ലാ ശ്ലോകത്തിലും ശ്രീകൃഷ്ണനെ സ്പർശിക്കുന്നു: ആദ്യ-അന്ത ശ്ലോകങ്ങളടക്കം ഒമ്പതിടത്ത് 'വാമപുരേശ'നെ 'വാതാലയേശ'നെ അല്ല - പേരെടുത്തു വിളിച്ച് വണങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇടത്തു പുറത്തപ്പനായ കൃഷ്ണനായിരുന്നു പുന്താനത്തിന്റെ ആരാധനാമൂർത്തി എന്നർത്ഥം; സൗകര്യം പോലെ ഗുരുവായൂരും അദ്ദേഹം പോയിരിക്കും; കുളിച്ചുതൊഴുകയും ചെയ്തിരിക്കും - അവിടേയും ശ്രീകൃഷ്ണൻതന്നെയാണല്ലോ. വാദിച്ചുറപ്പിക്കേണ്ട ഒരു വിഷയമല്ല എന്നതുകൊണ്ട്, ഇതിവിടെ വിടുക. ഗവേഷണകൗതുകങ്ങൾക്ക്, നേരത്തെപ്പ

ഞ്ഞതുപോലെ, വേണമെങ്കിൽ തുടരാം.

ഭക്തകവിയായിരുന്നു, പുന്താനം. മലയാളത്തിന്റെ ആരാധനാ മുർത്തികളായ ഭക്തമഹാകവികളുടെ ഇടയിൽ വേറിട്ടൊരു ശബ്ദം കേൾപ്പിച്ചുകവിയും. നരജന്മമെടുത്ത സമസ്തരേയും ഒരുമിച്ചു കണ്ട ആ കണ്ണുകളിൽ ജാതിമതഭേദ ചിന്തയുണ്ടായിരുന്നു എന്നതിന് ആ കൃതികളിൽ തെളിവൊന്നുമില്ല.

കുടിയല്ലാ പിറക്കുന്ന നേരത്തും
കുടിയല്ലാ മരിക്കുന്ന നേരത്തും
മദ്ധ്യേയിങ്ങനെ കാണുന്ന നേരത്തു
മത്സരിക്കുന്നതെന്തിന്നുനാം വ്യഥാ?

എന്നു കരഞ്ഞു ചോദിച്ച പുന്താനം കവിത, ഒരു ജനതയുടെ സംസ്കൃതിയുടെ ഭാഗമാണ്. ; നാടിന്റെ പൊതുസ്വത്താണ്, കാലത്തെ കണ്ണിൽ നോക്കി വിമർശിച്ച കവിയായിരുന്നു പുന്താനം; അദ്ദേഹം കാലത്തിന്റെ ഒപ്പം നടന്ന കവിയായിരുന്നു; മൂന്നിൽനടന്ന് കാലത്തെ നയിച്ച കവിയായിരുന്നു; വരും കാലത്തെ ഉൾക്കണ്ണിൽ കാണുകയും, കലാതീ തത്തെക്കുറിച്ച് സ്വപ്നം കാണുകയും ചെയ്ത മഹാകവിയും.

കാലാതീതൻ ഈശ്വരനുമായല്ലോ.

മലയാളത്തെ രക്ഷപ്പെടുത്താൻ ഏറ്റുമാനൂർ സോമദാസൻ

നാം ഇന്നു നേരിട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഭാഷാപരമായ പ്രതിസന്ധിയെ വേണ്ടത്ര ഗൗരവത്തോടെ കാണുന്നുണ്ടോ എന്ന കാര്യം സംശയകരമാണ്. ഭാരതത്തിലെ പ്രാദേശിക ഭാഷകളെയെല്ലാം നേരിട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരു പ്രശ്നമാണിത്. ഒരു ഘട്ടത്തിൽ നമ്മുടെ പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ ഇതിന്റെ പേരിൽ മുന്നിട്ടിറങ്ങി. ജനങ്ങൾ പ്രാദേശിക പത്രങ്ങൾ വായിക്കുന്നത് നിർത്തുമോ എന്നുപോലും അവർ ഭയന്നു. പക്ഷേ പ്രചാരം വർദ്ധിപ്പിച്ച് സ്വന്തം നിലനില്പ് സുഭദ്രമാക്കുവാനുള്ള തന്ത്രങ്ങൾ വളരെ വേഗം അവർ കണ്ടെത്തി. മദ്യം, പീഡനം, കൊലപാതകം, അഴിമതി, രാഷ്ട്രീയ സാംസ്കാരികരംഗങ്ങളിലെ മുല്യച്യുതി, ഇവയൊക്കെ പെരുകിയ കെടുതികൾ ഉണ്ടാക്കുമ്പോൾ അവയെ ഊതിപ്പെരുപ്പിച്ച് വായനക്കാരെ കൈപ്പിടിയിൽ നിർത്താനാകുമെന്ന് അവർ പരീക്ഷിച്ചറിഞ്ഞു. അടുത്തവിഭാഗം, അധ്യാപകരാണ് പ്രത്യേകിച്ചും മലയാളാധ്യാപകർ. തൊഴിൽ സാധ്യതവിരളമാകുന്നുവെന്ന ഭീതിയായിരുന്നു അവർക്ക്. മലയാളം പഠിക്കാൻ കുട്ടികളില്ലാതാവുന്ന ഒരു കാലം അവർ ദുഃസ്വപ്നം പോലെ കണ്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇതെല്ലാം ഒഴികെ, ബുദ്ധിജീവികളുടെയും സാംസ്കാരിക പ്രവർത്തകരുടെയും ചെറിയ ചെറിയ ചർച്ചായോഗങ്ങൾ അങ്ങിങ്ങു നടന്നു. സമൂഹത്തിൽ നിന്നോ സർക്കാരിൽ നിന്നോ കാര്യമായ പ്രതികരണങ്ങൾ ഒന്നും ഇതിന് ഉണ്ടായില്ല. നമ്മുടെ പ്രാദേശിക ഭാഷകളിൽ തമിഴ് മാത്രമാണ് കുറച്ചെങ്കിലും ഫലപ്രദമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നത് എന്നു തോന്നുന്നു. സർക്കാർ സംരക്ഷണത്തിന്റെ കീഴിൽ ഹിന്ദി, വലിയപരുക്കേൽക്കാതെ നിലനില്ക്കുന്നുവെന്നും കരുതാം. നമ്മുടേതുൾപ്പെടെ മറ്റ് ഇന്ത്യൻ ഭാഷകളുടെയെല്ലാം ഗതി അധോഗതി തന്നെയാണ്.

ഭാഷാപരമായ ഈ പ്രതിസന്ധി ഒരു ആഗോളപ്രതിഭാസമായി കണ്ടുകൊണ്ടു വേണം നാം ഈ പ്രശ്നത്തെ നേരിടേണ്ടത്. കഴിഞ്ഞ രണ്ടു മൂന്നു നൂറ്റാണ്ടുകളായി കൊളോണിയലിസം ലോകമാകെ അർബ്ബുധം പോലെ പടരുകയായിരുന്നു. യൂറോ-അമേരിക്കൻ അധിനിവേശം കോളനികളിലെ സമ്പത്തു കവരുകമാത്രമല്ല ചെയ്തത്. ഒരു ജനതയെ ചവിട്ടിയിൽ നിർത്താൻ അവരുടെ ഭാഷകളെയും അതിലൂടെ സംസ്കാരത്തെയും തകർത്തു തരിപ്പണമാക്കുകയാണ് ആദ്യം വേണ്ടത് എന്ന് അവർക്കറിയാമായിരുന്നു. കോളനികൾ സടകൂടത്തെഴുന്നേറ്റപ്പോഴും,

സ്വാതന്ത്ര്യം നേടിയപ്പോഴും അവിടെ ഉയിർത്തെഴുന്നേറ്റത് യൂറോപ്യൻ സംസ്കാരത്തിന്റെ വിഷബീജങ്ങളായിരുന്നു: കറുത്ത വർഗ്ഗങ്ങളുടെ അധിനായകന്മാരായി കറുത്ത ഏകാധിപതികൾ താൻഡവമാടിയത്, ഇന്നും അങ്ങനെ തുടരുന്നത് ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ചരിത്രപാഠമാണ്. പോസ്റ്റു കൊളോണിയൽ സാഹിത്യത്തിന്റെ പേരിൽ ഊറ്റം കൊണ്ടവരായിരുന്നു നമ്മളും. മഹാസാഹിത്യം അവിടെയെല്ലാം ഉണ്ടായെങ്കിൽ അതിനു താങ്ങായി നിന്നിരുന്നത് ഇംഗ്ലീഷായിരുന്നു എന്നു നാം മറക്കരുത്. നെരുദയും മാർക്കേസുമടക്കം പ്രാദേശിക ഭാഷകളിൽ എഴുതിത്തുടങ്ങിയെങ്കിലും ആഗോളമാർക്കറ്റിനെ ലക്ഷ്യമാക്കി ഇംഗ്ലീഷിലേക്കു ചുവടുമാറുകയാണ് ഉണ്ടായത്. മഹത്തായ സാഹിത്യം ഉണ്ടായപ്പോഴും അങ്ങനെ ദേശ്യഭാഷകൾ ശ്യാസംമുട്ടിമരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ലോകത്ത് ഏഴായിരത്തിനു മേൽ ഭാഷകളുണ്ടെന്നായിരുന്നു കഴിഞ്ഞ നൂറ്റാണ്ടിലെ കണക്ക്. നൂറുകണക്കിന് തദ്ദേശീയ ഭാഷകളുടെ അകാല ചരമംമൂലം ഇന്ന് അത് പകുതിയിൽ താഴെയായി; ഇനിയും കുറയുമെന്നു തീർച്ച.

സ്വാതന്ത്ര്യാനന്തരം ഭാരതീയഭാഷകൾക്ക് എന്തു സംഭവിച്ചു? ഭരണതലത്തിൽ ഹിന്ദിക്ക് വലിയ സാധ്യതകൾ ലഭിച്ചു. പക്ഷേ ആ വികാസം ഹിന്ദിമേഖലയിൽ മാത്രം ഒതുങ്ങിനിന്നു. അവിടെയും അത് ഇംഗ്ലീഷിനു പകരമായില്ല. പകരമാകാൻ ഇടയുമില്ല. പാർലമെന്റ് പ്രസംഗങ്ങളോ പ്രമേയങ്ങളുടെയും ബില്ലുകളുടെയും വിവർത്തനങ്ങളോ ഇന്നും ഫലപ്രദമാകുന്നില്ല. ദേശ്യഭേദങ്ങൾകൊണ്ടു മടുത്ത തെലുങ്കിനോ, കർണാടകത്തിനോ, സ്വന്തം ജനതതന്നെ അവഗണനകൊണ്ട് പുറന്തള്ളിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന മലയാളത്തിനോ രക്ഷപ്പെടാൻ വഴിയുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഇതിന് ഏക അപവാദം തമിഴ് ആണെന്നു തോന്നുന്നു. സ്വാതന്ത്ര്യലബ്ധിയുടെ കാലം മുതൽ സ്വന്തം ഭാഷയുടെയും സംസ്കാരത്തിന്റെയും സ്വത്വം നിലനിർത്താൻ അവർ കിണഞ്ഞുശ്രമിച്ചു പോന്നു. ഭരണതലത്തിൽ തനതു വാക്കുകളും ശൈലിയും അവർ കണ്ടെത്തി പ്രയോഗത്തിൽ വരുത്തി. വിദ്യാഭ്യാസമായാലും പൂർണ്ണമായി തമിഴാക്കി. കോടിക്കണക്കിനു രൂപ ചെലവഴിച്ച് ലോകത്തെ സ്വാടുമുള്ള തമിഴരെ സംഘടിപ്പിക്കാനും ലോക തമിഴ് സമ്മേളനങ്ങൾ നടത്താനും അവർക്കു സാധിച്ചു. 'തമിഴനെന്റു ചൊല്ല്-തലയെടുത്തു നീല്പ്' എന്ന മുദ്രാവാക്യം അവരുടെ ആത്മാവിന്റെ അഭിനിവേശവും ഉച്ഛ്വണ്ഡമായ ആക്രോശവുമായി മാറി.

ഈ കാര്യത്തിൽ മലയാളം പിന്നാക്കം പോകാൻ പലകാരണങ്ങളും ഉണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു. (1) ഭാഷയുടെ പ്രത്യേക സ്വഭാവം. നമ്മുടെ തനതു ഭാഷയ്ക്ക് സ്വയം, നിലവാരപ്പെട്ട ഭാഷയായി മാറാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അത് ഇന്നും വീട്ടുഭാഷയായിത്തന്നെ തുടരുന്നു. വിദ്യാഭ്യാസം, കോടതി വ്യവഹാരങ്ങൾ, ദൈനംദിന ഭരണം, സാംസ്കാരിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ തുടങ്ങി നിലവാരപ്പെട്ട ഭാഷ അനിവാര്യമായിത്തീർന്ന രംഗങ്ങളിലെല്ലാം നമുക്ക് സംസ്കൃതത്തിന്റെയും ഇംഗ്ലീഷിന്റെയും സഹായം വേണ്ടി വന്നു.

നമ്മുടെ പദസമ്പത്തിൽ ഏറെക്കുറെ എഴുപതിനുമേൽ ശതമാനം സംസ്കൃതമാണ്; ഇംഗ്ലീഷുകുടിയാകുമ്പോൾ തനിമലയാളത്തിന്റെ പ്രസക്തി ദ്രാവിഡവ്യാകരണത്തിന്റെ ചട്ടക്കൂടുമാത്രമായിത്തീരുന്നു. ഈ ഭാഷാപരമായ വിള്ളൽ നികത്താൻ മാർഗ്ഗമെന്തെങ്കിലും ഉണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. (2) വിദ്യാലയങ്ങൾ വഴി ഭാഷയെ മുന്നോട്ടു കൊണ്ടു പോകാൻ കാര്യമായ ഉദ്യമങ്ങളൊന്നും നാം നടത്തിയില്ല. അധ്യയനഭാഷ ഒരു തലംവരെ മലയാളമാക്കിയെങ്കിലും സമാന്തരമായി ഇംഗ്ലീഷ് മാധ്യമ വിദ്യാലയങ്ങൾ പൊട്ടിത്തഴച്ചു. ഇതിന്റെ ഫലമായി ഇംഗ്ലീഷിന് ഒപ്പമോ അതിന്റെ പിന്നിലോ ആയി മലയാളത്തിന്റെ സ്ഥാനം. വിവരസാങ്കേതിക വിദ്യയിലുള്ള പരിശീലനമായി ഉയർന്ന വിദ്യാഭ്യാസം മാറിയതോടെ കോളേജുകൾക്കിടയിൽ കുട്ടികൾ പേരേണ്ടിവരുന്ന ഒരു അധികഭാരമായി അനാവശ്യബാധ്യതയായിത്തീർന്നു മലയാളം. (3) ഭരണരംഗത്ത് മലയാളം നടപ്പിലാക്കാൻ മാറി മാറി വന്ന സർക്കാറുകൾ ശ്രമിക്കുകയുണ്ടായി. എന്നിട്ടും വിജയിക്കാത്തത് എന്തുകൊണ്ട്? ഭരണരംഗത്തു പ്രവർത്തിക്കുന്നവർക്കാരും ഇംഗ്ലീഷിൽ നിന്നു വഴുതി മാറാൻ കഴിയാത്തതു മാത്രമല്ല കാരണം. ആശയപ്രതിപാദനത്തിന് മലയാളം മതിയാകുന്നില്ലെന്നതുകൊണ്ടും; നിയമസഭകളിൽ മലയാളത്തിനു തടസ്സമില്ല. പക്ഷേ സെക്രട്ടേറിയറ്റിൽ, മന്ത്രിമാരുടെ ക്യാബിനറ്റുകളിൽപ്പോലും അതുവർജ്ജിക്കപ്പെടുന്നു. ഭരണക്കാർ ഏറ്റെടുത്താൽ മലയാളം നന്നാകുമോ നശിക്കുമോ എന്നത് ചിന്തിക്കേണ്ട കാര്യമാണ്. പണ്ടത്തെ ശാസനങ്ങളിലും ഇന്നത്തെ പോലീസ് മഹസ്റ്ററുകളിലും ആധാരങ്ങളിലും ചതഞ്ഞുവീണുകിടക്കുന്നത് ഒരേതരം മലയാളമല്ലേ? മലയാളത്തെ വളർത്താൻ വിദ്യാഭ്യാസ-ഭരണരംഗങ്ങൾ പര്യാപ്തമാകുന്നില്ല എന്ന നിഗമനത്തിലേക്കാണ് ഈ ചിന്തകൾ എത്തുന്നത്. (4) സാഹിത്യരംഗത്തും ദൃശ്യമാധ്യമരംഗത്തും മലയാളത്തിന് ഇന്നു സംഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന അപചയം എത്ര ഭീകരമാണ് എന്നും നാം വിസ്മരിച്ചുകൂടാ. മുഖ്യാക്കെ കവിത മനസ്സിലാകുന്നില്ല എന്ന പരാതിയേ നമുക്കുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ഇന്നാകട്ടെ, ഗദ്യവും മനസ്സിലാകുന്നില്ല. മടുപ്പുവരുത്തുന്ന പുതിയതരം പ്രയോഗങ്ങളും കൃത്രിമമായ വളച്ചുകെട്ടലുകളും കൊണ്ട് ആശയദാരിദ്ര്യം സമർത്ഥമായി മറച്ചുവയ്ക്കാനാണ് നമ്മുടെ പല ഗദ്യമെഴുത്തുകാരുടെയും ശ്രമം. ഭാഷകൊണ്ട് ചില്ലറക്കച്ചവടം നടത്തുന്ന ഇന്നത്തെ പുതുകവികളെ നാം അവഗണിക്കുക. പക്ഷേ ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ വമ്പിച്ച സ്വാധീനം ചെലുത്തുന്ന ദൃശ്യമാധ്യമങ്ങൾ വരുത്തിക്കൂട്ടുന്ന അപകടങ്ങൾ ചെറുതൊന്നുമല്ല. പ്രത്യേകിച്ചും ചില പരിപാടികളുടെ അവതാരകർ. അംഗവിക്ഷേപങ്ങളിലും ഉച്ഛാരണത്തിലും നമ്മുടെ പെൺകുട്ടികൾ ഇവരുടെ ഭാഷാവൈകൃതം ഏറ്റെടുക്കുന്നു. (5) അച്ചടിമാധ്യമങ്ങളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ജേർണലിസം രംഗത്തെ ബാലവേലക്കാർ വലിയ അപകടങ്ങൾ വരുത്തിവയ്ക്കുന്നു. നല്ല എഴുത്തുകൾ കണ്ടറിയാനും സ്വീകരിക്കാനും അവർക്കു കഴിവില്ല. വികലവാക്യങ്ങൾ തിരുത്തേണ്ടവർ,

വാക്കിനെയും വാക്യങ്ങളെയും കൂടുതൽ മലിനമാക്കുന്നു. ഇതിനെ കൈയുള്ള പരിഹാരങ്ങളാണ് ഇത്തരം ചർച്ചകളിലൂടെ നാം കണ്ടെത്തേണ്ടത്. (6) ജനസംഖ്യ പരിഗണിച്ചാൽ ലോകഭാഷകളിൽ ഏഴാം സ്ഥാനമുണ്ട് മലയാളത്തിന്. ഇന്ന് പണ്ടത്തെമാതിരി 'കിച്ചൻലാംഗോജ്' ആയി മലയാളം മാറുകയല്ലേ? നമ്മുടെ പുതിയ തലമുറ മലയാളം വായിക്കുന്നുണ്ടോ? മറുനാടൻ മലയാളികൾ ഒരിക്കൽ മലയാളത്തിന്റെ അഭിമാനം ഉയർത്തിപ്പിടിച്ചവരാണ്. പക്ഷേ ഇന്ന് അവരുടെ വീട്ടുഭാഷപോലും മലയാളമല്ല. വിദ്യാലയങ്ങളിൽ പലയിടത്തും മലയാളം വിലക്കപ്പെടുന്നു. മലയാളം ഉപഭാഷയായി പിൻതള്ളപ്പെടുന്നു. രാഷ്ട്രീയക്കാർ തെരുവു പ്രസംഗങ്ങളിൽ മലയാളം ധൂർത്തടിക്കുന്നു. മലയാളത്തെ രക്ഷപ്പെടുത്താൻ നാം പൂർണ്ണ മലയാളികളാകുക മാത്രമാണ് മാർഗ്ഗം. തമിഴർ പറയുംപോലെ മലയാളി എന്നു പറഞ്ഞ് തലയെടുത്തു നില്ക്കാൻ നമുക്കുകഴിയണം. മുണ്ടുമടക്കിക്കുത്തുന്നതിലല്ല മലയാളിത്തം എന്നു നാം മനസ്സിലാക്കണം.

വീണ്ടും ഒരു മഹാകാവ്യം കെ.പി. ശങ്കരൻ

‘ബഹുസ്വരത’ എന്നൊരു പ്രയോഗത്തിൽ ഈയിടെ വെച്ച് നമ്മുടെ വിമർശനത്തിന് പ്രിയം വികസിച്ചതുപോലെ തോന്നുന്നു. ഇതുകൊണ്ട് കണിശമായി എന്താണു വിവക്ഷിക്കുന്നത്- എനിക്കു നല്ല പിടി പോരാ. എങ്കിലും ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു: കവിതയിൽ ഏകകാലത്ത് ഏറെ വ്യത്യസ്തവും ഇടയ്ക്കു വിരുദ്ധംപോലും ആയി ഉയരുന്ന ഒരുപാടു നാദങ്ങളുടെ വിചിത്രമായ സമൃദ്ധിയെ ഉദ്ദേശിച്ച് ഉരുത്തിരിഞ്ഞതാവാം ആ പ്രയോഗം. എളിയ ഒരു അനുവാചകൻ എന്ന നിലയ്ക്ക് ഈ സമൃദ്ധി എന്നെ സന്തോഷിപ്പിക്കുന്നു. എങ്കിലും, ഈ പ്രയോഗം എടുത്തുപെരുമാറുന്നവർ അതിന്റെ വിവക്ഷയിൽ സംസ്കൃതവ്യുത്ഥം എന്ന ആ വേറിട്ട നാദം പെടുത്താറില്ലായിരിക്കുമോ എന്ന സംശയം ഒളിച്ചുവെയ്ക്കുന്നില്ല. എങ്ങനെ പെടുത്താൻ: വ്യുത്ഥം എന്ന ചിട്ട തന്നെ പലരുടെയും ഗണനയിൽ നിന്ന് പ്രായേണ ഊർന്നു പോയിരിക്കയല്ലേ? എന്നിരിക്കേ, വഴക്കം കുറഞ്ഞത്, വരേണ്യവർഗ്ഗത്തിന്റേത് എന്നൊക്കെ പഴിക്കാനല്ലാതെ, സംസ്കൃതവ്യുത്ഥത്തിന്റെ സാധ്യത ധരിക്കാൻ ഇനി ഞെരുക്കം തന്നെ. എന്നാലോ, തൊട്ടു മുമ്പു കടന്നുപോയ തലമുറയിലെ കരുത്തേറിയ ഒരു കവി - സാക്ഷാൽ വൈലോപ്പിള്ളി - സംസ്കൃതവ്യുത്ഥം എന്ന മാധ്യമത്തെ സൗഭാഗ്യത്തോടെ പരിചരിക്കുകയുണ്ടായി എന്ന വശം സാഹിത്യവിദ്യാർത്ഥികൾക്കു മറക്കാൻ പറ്റുമോ? ‘സൗഭാഗ്യത്തോടെ എന്നതിരിക്കട്ടെ; സ്വാതന്ത്ര്യത്തോടെ എന്നും പറയേണ്ടതുണ്ട്. 1966 ലാണ് വൈലോപ്പിള്ളി ‘രക്തദാനം രചിക്കുന്നത്. ഇനിയും അമ്പതുകൊല്ലം തികഞ്ഞിട്ടില്ല എന്നർത്ഥം. ഇതിലെ പ്രമേയമാണെങ്കിലോ, പൊതുസ്വഭാവം തുടിക്കുന്ന ഒന്ന്. പിന്നീടു പ്രസിദ്ധമോ കുപ്രസിദ്ധം തന്നെയോ ആയിപ്പോയ ‘ജനകീയാസൂത്രണം’ എന്ന വ്യപദേശം അന്ന് ഉരുത്തിരിഞ്ഞു കഴിഞ്ഞിരിക്കയില്ല. എങ്കിലും, സംഗതി അതുതന്നെ - ആളുകൾ സംഘടിയത്നത്തിലൂടെ ഇരുപുഴകളെ ചാലിലൂടെ ഇണക്കി നടുവിലെ വയലിൽ പുഞ്ചയ്ക്കു വെള്ളമെത്തിക്കുന്നതിന്റെ വീറുറ്റ വിവരണം. നാളത്തെ നിറഞ്ഞലോകത്തിന്റെ നാന്ദിയായി കവി ഇതിനെ വാഴ്ത്തുന്നു. യത്നം ഫലിച്ചതോടെ എന്തായി നില: ‘ഇതം പോലാ ലോകസ്ഥിതികതിരിട്ടും കണ്ണിനഴകായ് ഇതമ്പാടോരു’ന്നു. അപ്പോഴോ, ‘കളകളമിയറ്റാൻ ഇനങ്ങൾ രണ്ടുണ്ട്: ഒന്ന്, ‘സലിലം’ - ‘പതത്തോളം തള്ളിപ്പുതുസരണി പുണ്ട്’ അങ്ങനെയാണ് അതു കളകളമിയറ്റുന്നത്. രണ്ട്, തന്റെ

കവിത: അതു കളകളുമിയറ്റുന്നതോ, 'സ്വതന്ത്രന്മാർക്കു സത്താൽ പഴയ വഴി പൂക്ക്' അങ്ങനെയും! തികച്ചും പുതിയ ഒരു സംഗതി പ്രതിപാദിക്കാൻ തന്റെ കവിത പഴയ രീതി തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതു മാത്രമല്ല ഇവിടെ നിർണായകം; പിന്നെയോ, ആ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് കവിതയുടെ 'സ്വതന്ത്രന്മാർക്കു സത്താൽ'ത്തിന്റെ പ്രകടനമാണ് എന്ന പ്രഖ്യാപനം കൂടിയത്രേ. അതായത്, പ്രമേയം ഏതോ ആവട്ടെ അതു ശില്പപ്പെടുത്താൻ സ്വന്തം മാർഗ്ഗം കണ്ടെത്തുക എന്നതാണല്ലോ സ്വതന്ത്രനായ കവിയെ സ്സംബന്ധിച്ചിട്ടുണ്ടോളം വിഹിതം. കവി ചിലപ്പോൾ പഴയ രീതി അവലംബിക്കുന്നതു പോലും ഈ സ്വതന്ത്രതയുടെ ഉന്മേഷമായി വേണം കരുതാൻ.

ഈ ആശയത്തിന് കുറച്ചുകൂടി ആയാമം അനുവദിക്കുക; അപ്പോൾ തിരിച്ചറിയാനാവാം: സ്വീകരിക്കുന്ന രൂപവും അന്തിമമായി കവിയുടെ സ്വതന്ത്രമായ രൂപിയെ അവലംബിച്ചിരിക്കും. കാവ്യരൂപങ്ങളുടെ നിർണ്ണയത്തിൽ കാലനിഷ്ഠമായ നിയോഗങ്ങൾക്ക് യാതൊരു പങ്കുമില്ല എന്നല്ല വാദം. ഇതിഹാസം, മഹാകാവ്യം, ഖണ്ഡകാവ്യം, ഭാവഗീതം - ഓരോന്നിനും ഉണ്ടാവാം, ഉരുത്തിരിഞ്ഞ ചരിത്രസന്ധിയോട് ഒരു വക ജൈവബന്ധം. എന്നാലും അത് ഉരുത്തിരിയലിനേ ഇടയാക്കുന്നുള്ളു. പിൽക്കാലത്ത് ഏതെങ്കിലും നിശ്ചിത കാവ്യരൂപത്തിന്റെ പുനരാദാനം, അതിലേക്ക് പുതുചൈതന്യത്തിന്റെ ആവാഹനം - എല്ലാം, ഏറെയും അത് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്ന കവിയെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. അതായത്, ഉണ്ടാവുന്ന ഏതു കാവ്യരൂപവും അന്നന്ത് സാഹിത്യ പൈതൃകത്തിന് അത്രയ്ക്കത്രയ്ക്ക് ആക്കം കൂട്ടുന്നു: ഒരു പൈതൃകത്തിലെ വല്ലൊരു വശത്തിലേയ്ക്കും താൻ ചാഞ്ഞു നിൽക്കണോ, നിൽക്കണമെങ്കിൽത്തന്നെ എത്രത്തോളം, അങ്ങനെ നില്ക്കുമ്പോൾപ്പോലും ആ കാവ്യരൂപത്തിന് തന്റേതായ ഒരു ചാരുത പകരാൻ പറ്റുമോ- ഒക്കെ, നിർദ്ദിഷ്ട കവിയുടെ സജ്ജീകരണത്തിന്റെ പാകംപോലിരിക്കും എന്നേ നിരീക്ഷിക്കാവൂ. വ്യക്തിപരമായ പ്രവണതയ്ക്കു പുറമെ, ഇന്ദ്രിയമൊരു നിർണ്ണയത്തിൽ കവിക്ക് പ്രയോജനപ്പെടാവുന്ന വേറൊരു പ്രമുഖ ഘടകം കൂടിയുണ്ട്. പ്രമേയത്തിന്റെ പ്രകൃതം. ഈ പ്രകൃതം തന്നെ കാവ്യരൂപത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ കാതലായ നിയാമകം. ഇതിനു നിദർശകമായി കാളിദാസനെ സ്മരിക്കാമല്ലോ എന്നതാകുന്നു ഭാരതീയരുടെ ഭാഗ്യം. അദ്ദേഹം രണ്ടു മഹാകാവ്യങ്ങൾ രചിച്ചു. രണ്ടും മഹാകാവ്യങ്ങളാണെങ്കിലും, ആഖ്യാനത്തിലെ അന്തഃസ്വരത്തിനു മാറ്റമുണ്ടെന്നത് രാജവംശവും കുമ്മാരസംഭവവും പരിചയിച്ചവർക്കു മനസ്സുരുത്താവുന്നതാണല്ലോ. അതിനേക്കാൾ പ്രധാനമത്രേ, മേഘസന്ദേശത്തിന്റെ രചനയിൽ തീർത്തും വ്യത്യസ്തമായ ഒരു സ്വരം വിന്യസിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന വിശേഷം.

വന്നുവന്ന് വലിയൊരു സംഗതിയിലാണ് സ്പർശിച്ചുപോയത്. അതിന്റെ വ്യാപ്തി വകഞ്ഞുമാറ്റി തൽക്കാലത്തെ പ്രസക്തിയിലേയ്ക്കു സംക്ഷേപിക്കട്ടെ: കാവ്യരൂപത്തിന്റെ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് അതു നടത്തുന്ന

കവിയുടെ അഭിരുചിക്കും ആ കവി എടുക്കുന്ന പ്രമേയത്തിന്റെ ആവശ്യത്തിനും അനുസരിച്ചിരിക്കും. അനുവാചകൻ ആരായേണ്ടത്, ആ നിയതരൂപത്തിലൂടെ ആ നിശ്ചിതപ്രമേയം പൊലിമ നേടുന്നുണ്ടോ എന്നതാവാം.

ശ്രീ. കൈതയ്ക്കൽ ജാതവേദൻ എന്ന കവിയെ എളിയതോതിലേ എനിക്കു പരിചയമുള്ളൂ. കവിതയിൽ എത്രകാലമായി താൻ പെരുമാറുന്നു; അതിനിടെ ഏതെല്ലാം പ്രവണതകൾ പ്രകടമായി - ഒന്നും വേണ്ടത്ര പിടിയില്ല. ഞങ്ങൾക്കിടയിൽ ശ്രീ.പി.എൻ. വിജയൻ ഒരു രാസത്വരകം പോലെ വർത്തിച്ചില്ലെന്നും വരട്ടെ, ഞാൻ ജാതവേദനെ ശ്രദ്ധിക്കാനേ ഇടയില്ല എന്നു വന്നേനേ. വിജയൻ വികസിപ്പിച്ച പരിചയത്തിന്റെ ഉപഹാരം ഭർത്തൃഹരിശതകത്രയമായിരുന്നു. മുലവും വൃത്താനുവൃത്തം വിവർത്തനവും ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള ഒരു കൃതി. യഥാർത്ഥത്തിൽ അങ്ങനെയൊന്നിന്റെ അവലോകനത്തിനാവശ്യമായ ഉപസ്ഥിതി എനിക്കില്ല. എന്നാലും വിവർത്തനത്തിലെ കൃതഹസ്തതയും ശ്ലോകശില്പത്തിലെ ഭാഷാസ്വച്ഛതയും എന്നെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തി.

എനിക്കു നിർണ്ണയിക്കാൻ കഴിഞ്ഞ തോതു വെച്ചു നിരീക്ഷിക്കട്ടെ: ശ്ലോകശില്പത്തിലാവാം ജാതവേദനു പഥ്യം. ഇത് എന്തുകൊണ്ട് എന്നതിന് കൃത്യമായ ഉത്തരം കിട്ടിക്കൊള്ളണമെന്നില്ല. ഇങ്ങനെ ചില പിൻവിളികൾ സാഹിത്യരംഗത്ത്, വിശേഷിച്ചും കവിതയിൽ, പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട് എന്നു വിചാരിച്ചോളുകയേ നിവൃത്തിയുള്ളൂ. രചനയുടെ രംഗത്ത് അടുത്ത കാലത്ത് ഇതിനു മലയാളം കണ്ട വിശിഷ്ടമാതൃകയാണ് വി. കെ.ഗോവിന്ദൻ നായർ. ഇദ്ദേഹം ദ്രാവിഡവൃത്തങ്ങളെയും പരിചരിക്കാതിരുന്നില്ല. എങ്കിലും സ്വന്തം വ്യക്തിത്വം സുപ്രതിഷ്ഠിതമാക്കിയത് ശ്ലോകത്തിലൂടെയാണല്ലോ. ആസ്വാദനത്തിന്റെ രംഗത്തും പ്രകടമാകാവുന്നതേയുള്ളൂ ഇത്തരം പിൻവിളി. ഇതിന് എനിക്ക് ഒറ്റ ഉദാഹരണമേ ഉദ്ധരിക്കാനുള്ളൂ: ഉള്ളൂരിന്റെ “ഉമാകേരളത്തിന് ശ്രീ.കെ.വാസുദേവൻ നമ്പൂതിരിപ്പാട് ഒരുക്കിയ വ്യാഖ്യാനം. മലയാളത്തിൽ മിക്കവാറും ഓർക്കാവുന്ന മഹാകാവ്യമായി “ഉമാകേരളമേ” ഉള്ളൂ എന്നതാണല്ലോ വാസ്തവം. എന്നിട്ടും ആളുകൾ അത് ഓർക്കാറില്ല, ഓർക്കുകയാണെങ്കിൽത്തന്നെ ഉപാലംഭമാവും ഉദ്ദേശ്യം എന്ന നില എന്നോ നിജപ്പെടുകഴിഞ്ഞിരിക്കേ, അത്യാദം, 1981-ലാണ് നമ്പൂതിരിപ്പാടിന്റെ വ്യാഖ്യാനം ആവിർഭവിക്കുന്നത്. ‘ഉപാസന’ എന്ന് ആ വ്യാഖ്യാനത്തിനു പേരിട്ടതിലെ പൊരുളു വിചാരരമണീയം തന്നെ. ആർക്കെന്തു പ്രയോജനം എന്ന് ഭൗതികമായി വിലാതിപ്പെടാതെ, ആത്മീയമായ അച്ചടക്കത്തോടെ, തന്നെ അങ്ങനെയൊരു തപസ്സിന് അർപ്പിക്കുന്നതിൽ നമ്പൂതിരിപ്പാട് ധന്യത കണ്ടു. “ഇതിലൊക്കെ വെച്ചീയത്നത്തിൽ രസമേ മമ നേട്ടം!” എന്ന് വൈലോപ്പിള്ളി രചനയുടെ ഒരു രഹസ്യം വ്യാവർത്തിച്ചിട്ട് അരനൂറ്റാണ്ടു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു കാലം. (വേനൽപ്പച്ചകൾ എന്ന ഗീതകം -

“കുരുവികൾ” - ഒന്നാം പതിപ്പ് 1961) എങ്കിലും ആ രസത്തിൽ ലയിക്കാൻ ഒറ്റയ്ക്കും ഇപ്പോഴും ആരെങ്കിലുമൊക്കെ ഒരുക്കമാണ് എന്നതിനു മറ്റൊരു ഉദാഹരണമാവാം, ഇതാ, ഇരുപത്തൊന്നാം നൂറ്റാണ്ടിനു പത്തു വർഷം പ്രായം ചെന്നതിനു പിറകെ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന “വീരകേരളം” എന്ന മഹാകാവ്യം. ഇങ്ങനെയൊന്നിനു മേൽ ഇക്കാലത്ത് അടയിരിക്കാൻ ജാതവേദനെ നിയോഗിച്ചത്. നിയതമായ ഒരു വടിവിൽ വാർന്ന അഭിരുചിയും അതിനു നിർമ്മിക്കുന്ന സജ്ജീകരണവും എന്നല്ലാതെ വേറൊന്നും പറയാൻ കാണുന്നില്ല. ഇക്കാലത്ത് സംസ്കൃതവൃത്തം പോട്ടെ. വൃത്തം പോലും കവിതയ്ക്കു വെച്ചുകെട്ടാണ് എന്ന ധാരണ വ്യാപകമായി കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ശരി, വളയില്ലാതാവുമ്പോൾ ചാട്ടത്തിന് ഉറക്കു കൂടിയോ-അതുമില്ല. നാലും എട്ടും വരികളിൽ ഒരു ക്രമവും കൂടാതെ മുറിച്ചു നിരത്തിയ പദങ്ങളിലേയ്ക്ക് കവിത പ്രായേണ ഒതുങ്ങുകയാണല്ലോ ഉണ്ടായത്. മഹാകാവ്യം പോട്ടെ, ഖണ്ഡകാവ്യവും പോട്ടെ. ഖണ്ഡകവിത എന്ന സാധ്യതയിലേയ്ക്കുപോലും എത്താൻ ചാട്ടക്കാർക്കു പ്രാപ്തിയില്ലാതെ പോയല്ലോ!...

ഈ പ്രവണതയ്ക്കെതിരെ ഒറ്റയ്ക്കൊരു വ്യക്തി ഉയർത്തുന്ന പ്രതികരണം എന്ന വിതാനത്തിലാവാം ജാതവേദന്റെ “വീരകേരളം”ത്തെ മനസ്സിലാക്കേണ്ടത്. വിസ്മരിക്കാൻ എമ്പാടും വകയുള്ള ഒരു പ്രമേയം വിവേചിച്ചു എന്നതുതന്നെ ഈ യത്നത്തിന്റെ ഒന്നാമത്തെ വിശേഷം. ആ പ്രമേയത്തിനാവട്ടെ, ഇന്നുള്ള കനത്ത പ്രസക്തിയും വിസ്മരിക്കരുത്. അമേരിക്കൻ എന്നതിന്റെ സ്ഥാനത്ത് ആഗോളം എന്നൊക്കെ വഞ്ചകമായ വ്യപദേശം വിന്യസിക്കുന്നുണ്ടാവാം; എന്നാലും നമ്മുടെ നാട് അധിനിവേശത്തിന്റെ നാനാവശങ്ങൾക്ക് നാണംകെട്ടു വഴങ്ങിക്കൊടുക്കുകയാണ് എന്നതല്ലേ വസ്തുത? പ്രാദേശികമായി ഉരുത്തിരിഞ്ഞ ഉപരോധങ്ങളെ ഓർക്കാൻ, ആ ഓർമ്മയിലൂടെ പ്രാണചൈതന്യം ഉയിർക്കൊള്ളിക്കാൻ, ഇതിനേക്കാൾ ഉചിതമായ ഒരവസരമുണ്ടോ? അവസരത്തിന്റേതായ ഈ ഔചിത്യത്തിന് ഈ മഹാകാവ്യത്തിന്റെ കലാശത്തിൽ ആക്കം കൂട്ടുന്നത് മനഃപൂർവ്വമാവാം. പഴശ്ശിരാജയുടെ വീരചരമത്തിൽ വിരമിക്കുന്നില്ല ആഖ്യാനം എന്നത് അർത്ഥഗർഭമായി വേണം വിചാരിക്കാൻ. സാധാരണ നിലയ്ക്ക് നായകപ്രധാനമായ മഹാകാവ്യത്തിൽ ആപാകം പാലിച്ചാലും മതിയായിരുന്നു. പക്ഷേ ചരമം ഈ രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ആത്മാവിലേയ്ക്കു ചൈതന്യമായി സംക്രമിക്കാനുള്ള സാധ്യത പഴശ്ശിക്കു പകർന്നു കൊടുത്തു എന്നാകുന്നു ഇവിടത്തെ സങ്കല്പം.

“ധരകൾക്കടിമപ്പെടായ്വതി-
 നരചൻ തൻതനു സന്ത്യജിക്കിലും
 അര മാത്രയുമോർത്തതില്ലവൻ
 ഭരതക്ഷോണിയെ വിട്ടുപോകുവാൻ” (സർഗ്ഗം 14:ശ്ലോകം 59)

എന്നിട്ടോ, 'ചിരവൈരികളെ തുരത്തുവാനുള്ള വീര്യമായി' അദ്ദേഹം വർത്തിച്ചു എന്നു വർണ്ണിക്കുന്നു. വേലുത്തമ്പി തൊട്ട് മഹാത്മാഗാന്ധി വരെ പിന്നീട് ഉരുത്തിരിഞ്ഞ പ്രതിരോധങ്ങൾക്കു മുഴുവൻ ഊർജ്ജം പകർന്നത് ഈ വീര്യമായിരുന്നു എന്ന നിലപാട് നിർണ്ണായകം തന്നെ. (14-ാം സർഗ്ഗത്തിൽ 63 മുതൽ 69 കൂടി ശ്ലോകങ്ങൾ) പക്ഷേ 'ഭാരതം സ്വാതന്ത്ര്യശോഭാർദ്രമായ്' എന്ന ധാരണയോടെ, ഈ ഊർജ്ജസ്രോതസ്സിന് 'ചാരിതാർത്ഥ്യത്തികവാടതിജവം സാർഗ്ഗസംസർഗ്ഗം' അനുവദിക്കരുതായിരുന്നു. സ്വാതന്ത്ര്യം എന്ന സൗവർണ്ണസ്വപ്നം ആശിച്ചതോതിൽ ഫലിക്കാതെ പോവുന്ന ഈ വർത്തമാനവർഷങ്ങളിലും, അന്യമാ പ്രക്ഷീണമാവുന്ന നമ്മുടെ പ്രതിരോധ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് അക്ഷയമായ പ്രചോദനം പകരുന്ന അന്തർവീര്യമായി അദ്ദേഹത്തെ ഇവിടെത്തന്നെ അവശേഷിപ്പിക്കുമായിരുന്നു... പോട്ടെ, അങ്ങനെ ചെയ്തില്ലെന്നു വെച്ച്, പഴശ്ശിപ്രമേയത്തിന്റെ പരിചരണം ഇന്നത്തെ അവസ്ഥയിൽ ശുദ്ധമേ നിഷ്ഫലമാവില്ല എന്ന് ആശ്വസിക്കുക.

പ്രമേയത്തിന്റെ ഈ കാല പ്രസക്തി പ്രധാനപ്പെട്ടൊരു കാര്യം തന്നെ. എങ്കിലും, കാവ്യമല്ലേ. അപ്പോൾ അതിലും പ്രധാനമായി കരുതേണ്ട പ്രതിപാദനത്തിലെ ഭാവപ്രകർഷം? ആ അംശത്തിലേയ്ക്കു കടക്കുമ്പോൾ, സങ്കടപ്പെട്ടോളുക എന്നതായിപ്പോവുന്നു എന്റെ എളിയ സഹൃദയർ. അതിനു സഹിക്കേണ്ടി വരുന്ന വിധി. ശ്രീ. ജാതവേദന് പദസമ്പത്തിക്കു കുറവില്ല; അവയുടെ പണ്ഡിതോചിതമായ സന്നിവേശത്തിൽ തികവും ഇല്ലായ്കയില്ല. മഹാകാവ്യം പുലർത്തണം എന്ന് ആരോ (ദണ്ഡിക്കാണ് ആ പ്രസിദ്ധി. അദ്ദേഹം പക്ഷേ ഇന്നിന്നതൊക്കെ ആവാം എന്നു നിർദ്ദേശിക്കയല്ലാതെ, ഇന്നിന്നതു വേണം എന്നു നിയമിച്ചതായി വിചാരിക്കുന്നതാവില്ല നീതി. പിൽക്കാലത്ത് ആ നിർദ്ദേശങ്ങളെ അന്ധമായി അനുസരിച്ച് സാങ്കേതികതയിൽ 'സാമാന്യത്തിലധികം നിഷ്കർഷിച്ച ആരെല്ലാമോ ആവാം മഹാകാവ്യത്തിന് അത്തരമൊരു ലക്ഷണവ്യവസ്ഥ പുലർന്നേ പറ്റൂ എന്ന ധാരണ പ്രചരിപ്പിച്ചത്.) പ്രമാണപ്പെടുത്തിയ ലക്ഷണങ്ങൾ നിവൃത്തിയുള്ളിടത്തോളം ഈ കവി നിലനിർത്തിയിരിക്കുന്നു. നഗരം, അർണ്ണവം, ശൈലം, ഋതു... അങ്ങനെ നീളുകയാണല്ലോ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട വർണ്ണവിഷയങ്ങൾ, കോഴിക്കോട്ടുനിന്നു ക്രമത്തിൽ വയനാടൻ വനങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തലത്തിലേയ്ക്ക് ഇടം മാറുന്ന ഇതിവൃത്തത്തിൽ അർണ്ണവം വർണിക്കാൻ സാംഗത്യമില്ല എന്നു കണ്ടെത്തിയതാണ് ഈയൊരു സങ്കേതം സംബന്ധിച്ച് ഇവിടെ കവി കാണിച്ച ഔചിത്യം. ഒന്നാം സർഗ്ഗത്തിൽ ഇരുപതിൽപ്പുറം ശ്ലോകങ്ങളിൽ ശൈലം (സഹ്യൻ); രണ്ടിൽ ഇരുപതിൽപ്പുറം തന്നെ ശ്ലോകങ്ങളിൽത്തന്നെ നഗരം (കോഴിക്കോട്) - ഒക്കെ സ്ഥാനപ്പെട്ടു കണ്ടപ്പോൾ സത്യത്തിൽ ഞാൻ ഉൽകണ്ഠപ്പെട്ടുപോയി: കോഴിക്കോടു വിടുന്നതിനു മുമ്പ് അർണ്ണവ വർണ്ണനയും ഉണ്ടായേയ്ക്കുമോ എന്ന്! അപ്രകാരം കടലിന്റെ സാമീപ്യം മാത്രം

ഹേതുവാക്കി, വേറെ കാര്യമായി നീതീകരണമൊന്നും ഇല്ലാത്തതിടത്തും. കടൽ വർണ്ണന ഒഴിവാക്കിയില്ല എന്നൊക്കെയാണല്ലോ മഹാകാവ്യത്തെ കുറിച്ചു പുലരുന്ന പ്രവാദം!

നാലാംസർഗ്ഗത്തിൽ വേനൽ, ആറാം സർഗ്ഗത്തിൽ പഴശ്ശിക്കൊട്ടാരം, പതിമൂന്നാം സർഗ്ഗത്തിൽ പ്രഭാതം - വർണ്ണനകൾക്ക് ഈ “വീരകേരള”ത്തിൽ പത്തമൊന്നുമില്ല. എല്ലാം, മഹാകാവ്യത്തിനു വിധിച്ച ലക്ഷണം പാലിക്കുന്നുവോ എന്ന വശം പരിഗണിക്കുന്നില്ല. എന്നാലോ, വിധിക്കപ്പെടാത്തത് എന്നു വിചാരിക്കേണ്ട പുതിയ ഒരിനം വിന്യസ്മതമാകുന്നതു പറയാതെ വയ്യ. അത് തൊടീക്കൂളം.

ക്ഷേത്രത്തിലെ ചുവർചിത്രങ്ങളുടെ വിവരണം ആകുന്നു., ഇരുപതോളം ശ്ലോകം വരും ഈ വർണ്ണന (എന്നിട്ടും, ഏതാനും ചിത്രങ്ങളേ എടുത്തിട്ടുള്ളൂ എന്നു കവിയുടെ സാക്ഷ്യം കാണാം) ഡോ. എം. ജി. ശശിഭൂഷണന്റെ “കേരളത്തിലെ ചുവർചിത്രങ്ങൾ”(അധ്യായം 11) എന്ന പുസ്തകത്തോട് ഈ പ്രകരണത്തിൽ കടപ്പാട് ഏറ്റുപറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇത് അർത്ഥഗർഭമായി തോന്നുന്നു. മിക്ക മഹാകാവ്യങ്ങളിലും മിക്ക വർണ്ണനകൾക്കും പുസ്തകനിഷ്ഠം, സങ്കേതബദ്ധം മുതലായ കടപ്പാടു കാണുമെന്നല്ലേ നേര്? അതങ്ങനെ പലരും ഏറ്റു പറയുക പതിവില്ലെന്നു മാത്രം. ഇങ്ങനെ വരുമ്പോൾ, ഭാവനയുടെ നവോന്മേഷം, സ്വകപോല കല്പിതത്വത്തിന്റെ സച്ഛന്ദത - ഒക്കെ കഷ്ടിയാവില്ലേ എന്നു സന്ദേഹിക്കാം. മഹാകാവ്യം സ്ഥാപനവൽക്കരിക്കപ്പെട്ടതോടെ, അതിനു നിരക്കും വിധം നിജപ്പെട്ട സഹൃദയത്വം ആ വകയാന്നും ഏറെ പ്രതീക്ഷിക്കാതായി എന്നതാവാം വസ്തുത. ഏതായാലും ആ പരിമിതിയിലേയ്ക്കു സങ്കോചിച്ചുകൊണ്ടു, “വീരകേരള”ത്തിലെ ചില വർണ്ണനകളെ പേരിനൊന്നു സ്പർശിച്ചു എന്നു വരുത്തട്ടെ.

ഒന്നാം സർഗ്ഗത്തിലെ സഹ്യവർണ്ണനയിലെ പതിനാറാം പദ്യം:

“മലരണിയുമശോകം കാൺമു നന്നായ് പലാശോ-
ജ്ജലതയുമതിതുംഗം ശിംശപാവ്യക്ഷഭാസ്സും
ബലമൊടനിലപോതാവഗ്രഹം, ഭൂമിജാതാ-
കുലതയുമതിലില്ലാ ചൊല്ലുവാൻ തെല്ലുമേതും.

സാമ്പ്രദായികമായ ശ്ലേഷം കൊണ്ടു ശില്പപ്പെടുത്തിയതാണല്ലോ ഇതിലെ ചമൽക്കാരം. സഹ്യനിലെ വൃക്ഷവിലാസം അനുഭവിപ്പിക്കുന്നതിന്നു പകരം, അതിനു വാഹകമാവേണ്ട വാക്കുകളിൽ അശോകവനികയിലെ സീതാവൃത്താന്തത്തെക്കൂടി ആരോപിക്കുന്ന അഭ്യാസം കൊണ്ട് ആസ്വാദകനെ അലട്ടുകയാവില്ലേ ഇവിടെ ഫലം എന്നു ഞാൻ ഭയക്കുന്നു. ‘ഇളങ്കാറ്റ്’ എന്ന വിവക്ഷയിൽ ‘അനിലപോതം’ എന്നു വിന്യസിക്കാൻ പണ്ഡിതനു വിരോധമുണ്ടാവില്ല; ഭാവുകനോ? ..... ശ്ലേഷത്തിന്റെ ഇത്തരം സഹവർത്തിത്വം ഈ കാവ്യത്തിൽ ഏതാണ്ടു സാർവ്വത്രിക

മാണു താനും. പഴശ്ശിപ്രദേശത്ത് കവുങ്ങുകൾ ഉയർന്നു വളരാൻ കാരണം കല്പിക്കുന്ന ഉൽപ്രേക്ഷ പുഷ്പിക്കുന്ന ഒന്നാവട്ടെ ഇനിയത്തെ ഉദാഹരണം:

“ഭൂജലതലതികതന്നാശ്ലേഷസൗഖ്യം മുറയ്ക്കാ-
രജനികരണൊടർക്കൻ തന്നൊടും ചൊൽവതിനായ്
നിജസുകൃതഫലോദ്യൻമൗലി പൊന്തിച്ചഹോ! നീ
രുജമിവിടെ വിളങ്ങും ഭോഗിപോൽ പുഗവുന്ദം”

(സർഗം 1 ശ്ലോകം 56)

ആകെ അർത്ഥകല്പനയേ സങ്കേതബദ്ധം അല്ലായ്കയല്ല. അതിനു പുറമെയാണ് ശ്ലേഷാവലംബനം

ഈ പ്രദേശത്തെ കാർഷികസമൃദ്ധി അവതരിപ്പിക്കുന്ന ഇതരപദ്യങ്ങളിലും കാണാം അത്ര ഗാഢം എന്നു പറയാൻ പറ്റാത്ത പദക്രീഡയുടേതായ പാകം. ഈ ക്രീഡയ്ക്ക് പാണ്ഡിത്യം കൊണ്ടു പരിസേവിതമായ രണ്ടു ദൃഷ്ടാന്തം:

1. “ചിരമപരപദാർത്ഥം മുഖ്യമൊന്നാക്കുമേ വ്യാ-
കരണമനുസരിച്ചങ്ങു ബഹുവ്രീഹി, പക്ഷേ
സ്ഥിരമവിടെ ലസിക്കുന്ന ബഹുവ്രീഹി, ഭംഗേ-
തരമപരപദാർത്ഥാഹന്തനന്തകൻ താൻ”

(സർഗ്ഗം 11 - ശ്ലോകം. 60)

2. “പ്രകൃതിയൊടിഴുകീടും പ്രത്യയം ചേർന്നു ബീജം
വികൃതികളിയലാതെപ്പാകിയാൽ നൂറുമേനി
സുകൃതികളിവിടത്തിൽക്കൊയ്തിടും ശ്രീ സരസ്വ-
തകൃതകകൃപമൂലം സദ്രസോദ്രിക്തസാരം”

(സർഗം 1 - ശ്ലോകം. 65)

കൊള്ളാം; കാവ്യാനുസന്ധാനത്തിന് ശിഷ്യബുദ്ധി വൈശദ്യം എന്നൊരു ലക്ഷ്യം കൂടി പൂർവ്വസൂരികൾ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. പുതുതലമുറയിൽ പെടുന്ന ശിഷ്യർക്കാവട്ടെ, ബഹുവ്രീഹി (പദരുപത്തിലും സമാസരുപത്തിലും), പ്രകൃതി പ്രത്യയങ്ങൾ, സുകൃതികൾ, സദ്രസോദ്രിക്ത - ഒന്നും വലിയ പിടികാണുമെന്നു പ്രതീക്ഷിച്ചുകൂടാ. ഈ ശ്ലോകങ്ങളിലെ ശ്ലേഷം പേർത്തെടുക്കാൻ അവർ സമർത്ഥരായെന്നും വരട്ടെ, മറ്റു സംഗതികളും പേർന്നു കിട്ടി എന്നു വരും.

രണ്ടാം സർഗ്ഗത്തിലെ ഒരു പദ്യം ഉദ്ധരിക്കുന്നത് കൂടുതൽ സന്തോഷത്തോടെയാണ്. ഹൈദരാലി, കോലോത്തെ സ്പർദ്ധയിൽ നിന്നു ശക്തി സംഭരിച്ചുച്ചു, സാമൂതിരിയെ തടവിലാക്കി. സ്വന്തം വ്യക്തിധർമ്മവും രാജധർമ്മവും നിരോധിക്കപ്പെട്ട സമ്മർദ്ദം സഹിക്കാതെ സാമൂതിരി, റാണാപിലെ ചുമരിൽ തിരുകിവെച്ച പന്തത്തിന്റെ നാളത്തിൽ പാറ്റ എരിയുന്നതു കണ്ടു ഉണർച്ച തേടി, സ്വയം ചിത ഒരുക്കുന്നു. ആളിയ

തീയ്യ് കല്ലറയിൽ നിന്ന് അപ്പുറത്തു വെടിയുപ്പ് സൂക്ഷിച്ച ഉള്ളറയിലേയ്ക്കും പാളിയെത്തി. അതോടെ ആക്കം തികഞ്ഞ തീയ്യിന്റെ പിശാചന്യുത്തം അവതരിപ്പിക്കുന്ന അറുപത്തഞ്ചാം പദ്യം:

“ധുമപ്പെരും ജട കൂടഞ്ഞു പടർത്തി നാള
സ്തോമസ്പുരദ്ധവള ദംഷ്ട്ര പുറത്തുകാട്ടി
ആ മധുരാത്രിയതിലുർധമുഖൻ തുടർന്നാൻ
ഭീമാട്ടഹാസമുഖരോഗ പിശാച നൃത്തം”.

ഇവിടെ ശ്ലേഷമോ ആ വക അഭ്യാസങ്ങളോ ഒന്നും കൂടാതെ ഒരഗ്നിബാധ ശില്പപ്പെടുത്തിയിരിക്കയാണല്ലോ. ‘ധുമപ്പെരുംജട കൂടഞ്ഞു പടർത്തൽ’ തൊട്ടു നിപുണമായി നിബന്ധിച്ച വിശേഷണങ്ങളിലൂടെ അഗ്നിബാധയെ ദൃശ്യവും ശ്രവ്യവുമായ അനുഭവമാക്കി ആവിഷ്കരിക്കുന്ന ഇത്തരം കൂടുതൽ മാതൃകകൾ ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ എന്നു ഞാൻ ആശിച്ചുപോകുന്നു.

നാലാം സർഗ്ഗത്തിലെ വേനൽവർണ്ണനയിലെ എട്ടാം പദ്യം ഉദ്ധരിക്കാം:

“നീലാംബരം മുക്തപയോധരം വൻ-
മാലാർന്നു നോക്കീടിന കാമീവൃന്ദം
ലോലാംബരോൻ മുക്തപയോധരം താൻ
മാലാറുവാൻ മാർഗ്ഗമതെന്നു കണ്ടു!”

വല്ല മാലും ആസ്വാദകന്റെ മനസ്സിൽ ആറുവാൻ ഈ കല്പന മതിയാവുമോ - അറിഞ്ഞുകൂടാ. ‘അംബരവും’ ‘പയോധര’ വും കൊണ്ടുള്ള ഈ കളി എത്ര വട്ടം ആവർത്തിക്കപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞതാണ്! അത്തരം അഭ്യാസങ്ങൾക്കിടെ അനുഭൂതിയുടെ അല സൃഷ്ടിക്കുന്ന ഒറ്റ ഉദാഹരണമേ എനിക്ക് അയവിക്കാനുള്ളൂ. അത് “ഉമാകേരള” ത്തിലെ

“താരഹാര, മിരുളാം കചം,, വിധു-
സ്മേര വക്ത്ര, മിവ പുണ്ട രാത്രിയെ
പാഠംബരമൊഴിഞ്ഞു കാണവേ
കൈരവങ്ങൾ മിഴി പൊത്തി ലജ്ജയാൽ”

(സർഗം 5 ശ്ലോകം 19)

ഇവിടെ ഭാഗ്യവശാൽ ‘അംബര’ ത്തിൽ ഒരുങ്ങി; ‘പയോധരം’ ഒഴിവാക്കി. ജാതവേദൻ രണ്ടിനെയും താലോലിക്കവേ, സങ്കേതം ഭദ്രമായി എന്നല്ലാതെ ഭാവം ഹൃദയമായി എന്നു പറയാൻ സാധ്യത കാണുന്നില്ല. താരതമ്യത്തിലൂടെ, ഈ കേവലസങ്കേതരീക്ഷയ്ക്കപ്പുറം നേരത്തേ ഉദ്ധരിച്ച തീയ്യിന്റെ പിശാചന്യുത്തം ഭാവോന്മീലനരീപ്തിയിൽ എങ്ങനെ വേറിട്ടു നില്ക്കുന്നു എന്ന് ഏതു സഹൃദയനും സരളമായി തിരിച്ചറിയാം എന്നു വിചാരിക്കുന്നു.

പതിനൊന്നാം സർഗ്ഗത്തിന്റെ പ്രാരംഭം തൊടിക്കൂളം അമ്പലത്തെ അവതരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടാണ്. വ്യതിരിക്തം എന്ന് ഉന്മേഷം കൊള്ളാവുന്ന ഒരു ഉൽപ്രേക്ഷ ഈ സന്ദർഭത്തിൽ വ്യന്യസിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്:

“ദിശാതിവർത്തിത്വമിയന്ന വിണ്ടലം
നിശാന്തമാം വേളയിലീശനെത്തൊഴാൻ
പ്രശാന്തമായ് വന്ന വിധം ലസിച്ചിതേ
വിശാലമാം നീലജലാശയം ഭൃശം”

(ശ്ലോകം 4)

അമ്പലക്കൂളമെന്നത് എനിക്ക് ആർദ്രമായ ഭാവബന്ധങ്ങളുടെ ഒരു ബാല്യ സ്മരണയാണ്. അത് കഥകൾക്കും മറ്റും പശ്ചാത്തലമായി വിനിയോഗിച്ചിരിക്കാം എന്നല്ലാതെ, അതിൽ നിന്ന് അചുംബിതം എന്നു കരുതാവുന്ന ഭാവന വികസിച്ചു കണ്ടതായി ഏറെയൊന്നും ഓർക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല. ഒന്നുള്ളത് പി. കുഞ്ഞിരാമൻ നായരുടെ പഴയ കവിതയായ ശാന്തിക്കാരനിൽ സ്ഥാനപ്പെടുന്നു. അത് ഇങ്ങനെ:

“അമ്പലപ്പുറമ്പുണർന്നിട്ട കോട്ടുവാ പോലെയങ്ങതാ മുമ്പിൽത്തന്നെയമ്പലക്കൂളം കാണാം”

മേലേ സ്പർശിച്ച ജാതവേദശ്ലോകത്തിലെ ഭാവനയുടെ ജനുസ്സു വേറെ. എന്നാലും ‘പ്രശാന്തമായ് വന്ന വിധം ലസിക്കുക’ എന്ന വിശേഷണത്തിലൂടെ അതു നേടുന്ന നിസ്തുലത ശ്രദ്ധേയമായി തോന്നുന്നു. (തൊട്ടു പിന്നിലെ ശ്ലോകത്തിൽ ‘ജലാശയം’ ല-ള അഭേദം എന്ന തഞ്ചത്തിലൂടെ ‘ജളാശയം’ എന്ന ശ്ലേഷത്തിൽ തളയ്ക്കപ്പെടുന്നത് തൽക്കാലം വിസ്മരിക്കുക! സ്വീയമായ ചില ശീലങ്ങളിൽ നിന്ന് ഏതു കവിക്കും എളുപ്പം മോചനം ലഭിക്കയില്ലല്ലോ!)

ആറാം സർഗ്ഗത്തിൽ പഴശ്ശിയുടെ കൊട്ടാരം വർണ്ണിക്കുമ്പോഴും ശ്ലേഷബദ്ധമായ ‘അഭ്യാസ’ ത്തിന് അന്തരമൊന്നുമില്ല. എന്നാൽ 26 മുതൽ 29 കൂടി ശ്ലോകങ്ങളിൽ അല്പം പുതുമയുള്ള ഒരു പദകേളി ഇടം പിടിക്കുന്നു. ‘പരിസംഖ്യ’ എന്നോ മറ്റോ പറയാറുള്ള വൈചിത്ര്യത്തിൽ തൊടുന്നതാണ് വചോവിലാസം എന്നു തോന്നുന്നു.

“കടകം ലസിപ്പു ഗിരിയല്ല, പൊയ്കയല്ലീട തിങ്ങി ഹംസനിവഹാഭോൺകിലും”

എന്നാരംഭിക്കുന്ന ആ വിലാസത്തിൽ “മണികാഞ്ചിയുണ്ടു മലയാളകാവ്യമല്ലണികർണ്ണികാഞ്ചിതമിതബ്ജമല്ല കേൾ” എന്നെല്ലാമുള്ള വിന്യാസങ്ങൾ ആകർഷകം തന്നെ.

പതിമൂന്നാം സർഗ്ഗം പ്രഭാതവർണ്ണനയോടെ തുടങ്ങുന്നു. എന്നാൽ സുര്യോദയത്തിനല്ല, ചന്ദ്രാസ്തമയത്തിനത്രേ വർണ്ണനയിൽ പ്രാമുഖ്യം.

“വരഗുണയുതനായ് ജനപ്രിയോദ്യത്”

കരമൊടു മാനമിയന്ന രാജവര്യൻ
ചരമജലധിയോടടുക്കവേ ത-
ത്തിരനിരയുച്ചലമൊച്ചയാൽ വിലക്കീ”

എന്നാകുന്നു ഒന്നാം ശ്ലോകം. ‘രാജവര്യൻ’ തൊട്ടുള്ള ഒരുപാടു പദങ്ങൾ ശ്ലേഷത്തിൽ മുക്കി ഒരുക്കിയെടുത്തിരിക്കുന്നതു പ്രകടം. എങ്കിലും, പഴശ്ശിയുടെ ആസന്നമായ പതനം പ്രവചിക്കുന്നു എന്നതിനാൽ ഇവിടെ പ്രസ്തുത ‘അഭ്യാസ’ത്തിന് അത്രമാത്രം അകൃത്രിമത അനുവദിക്കാം. മൂന്നാം ശ്ലോകം പ്രഭാതത്തിന്റെ ആവിർഭാവത്തെ മുൻനിറുത്തിയാണ്.

“വരമതിയുടെ മാർ പിളർന്നു വീതാ-
ദരമുരൂരകതപിപാസ തീർക്കുവാനായ്
ഉരമുടയൊരു ശുക്ര ദംഷ്ട്ര കാട്ടി
തരയൊടുഷഃകടുയക്ഷി വന്നണഞ്ഞാൾ”.

യക്ഷിത്വം തികയ്ക്കാനുള്ള വിശേഷണങ്ങളുടെ നില എന്തായാലും, ‘ഉഷഃകടുയക്ഷി എന്ന കല്പന വേറിട്ടു നിൽക്കുന്നു.

മറ്റു ചില ‘അഭ്യാസ’ങ്ങളുടെ കാര്യത്തിലും താൻ ബദ്ധകങ്കണനാണെന്ന് കവി അവിടവിടെയായി വെളിപ്പെടുത്തുന്നു. യമകസർഗ്ഗമെന്നത് മഹാകാവ്യത്തിന്റെ ലക്ഷണമായി നിർധരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോ - നിശ്ചയമില്ല. ക്രമേണ, കവിയുടെ കൗശലങ്ങളിലൊന്നായി അതു വ്യവസ്ഥപ്പെട്ടു എന്നതാവാം നേർ. ഏതായാലും, യഥാർത്ഥ കവിതയുടെ ലയാനുഭൂതി എന്നെന്നാവും ഇടങ്കോലിടരുത്, ജാതവേദൻ ഇവിടെ അഞ്ചാം സർഗ്ഗത്തിൽ ആ ലക്ഷണം അനുസരിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നറിഞ്ഞുകൊള്ളുക.

കൂടുതൽ സാങ്കേതികതയ്ക്കു സ്ഥാനമുള്ള ചില അഭ്യാസങ്ങളും അദ്ദേഹം അനുഷ്ഠിച്ചുള്ളതായി ചൂണ്ടിക്കാണിക്കട്ടെ. ശ്ലോകത്തിന്റെ പ്രകരണപരമായ അർത്ഥത്തിനു വിരുദ്ധമാവാത്ത വിധം വിന്യസിക്കുന്ന പദത്തിലൂടെ കലിദിനസംഖ്യ എന്ന പദ്ധതിവഴി കാലം സൂചിപ്പിക്കലാണ് ഒന്ന്. പ്ലാസിയുദ്ധത്തിൽ ക്ലൈവ് ചാഞ്ചല്യം കൂടാതെ പാടുപെട്ടുപൊരുതി; ഈ ആശയം അവതരിപ്പിക്കുന്നതിന് (സർഗം 10 - ശ്ലോകം 22) ‘ചാഞ്ചല്യം കൂടാതെ’ എന്ന വിവക്ഷയോടെ വിന്യസിച്ചിരിക്കുന്നത് ‘ലോലധീ’യാണ്ടു നില്ക്കാതെ’ എന്ന പ്രയോഗമാകുന്നു. ‘ലോലധീ’ കൊണ്ട് പ്ലാസിയുദ്ധത്തിന്റെ കാലം (മലയാള വർഷം 933) കൂടി കടാക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നത് ഉദാഹരണം. അക്ഷരം വരിക്കണക്കിനു നേർക്കുനേർ എഴുതിപ്പോവുന്നതിനു പകരം ചില നിശ്ചിത ക്രമങ്ങളിൽ നിരത്തി ചിത്രകാവ്യം ചമയ്ക്കലാണ് ഇനിയൊരു ‘വിദ്യ’. ഇവിടെ ആറാംസർഗത്തിൽ തുടരെ നാലു ശ്ലോകങ്ങളിൽ (74-77) ഇതു വിജയിച്ചുതുളുന്നു. ഇങ്ങനെയൊന്ന് ആ സന്ദർഭത്തിൽ സംവിധാനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട് എന്ന വിവരം അടിക്കുറിപ്പിലൂടെ അറിയിക്കുക മാത്രമല്ല, രഥബന്ധക്രമത്തിൽ അവ

യിലെ അക്ഷര വിതരണം അനുബന്ധത്തിൽ അടയാളപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

ഇത്തരം അഭ്യൂഹങ്ങളെയൊന്നും അപഹസിക്കണമെന്ന് എനിക്കു ഭിപ്രായമില്ല. കവിയുടെ കൃതഹസ്തതയ്ക്കു കിട്ടുന്ന സാക്ഷ്യങ്ങളായി അവ അവിടവിടെ കിടന്നുകൊള്ളട്ടെ. പക്ഷേ അങ്ങനെ അനുഭാവം കാണിക്കാൻ സാധിക്കണമെന്നും വരട്ടെ, ആ കൃതഹസ്തതയ്ക്കുള്ള അസന്ദിഗ്ധമായ സാക്ഷ്യങ്ങൾ കൊണ്ട് കാവ്യത്തിന്റെ അന്യഭാഗങ്ങൾ നിബിഡമാവണം. 'രസഭാവനിരന്തരം' എന്നൊരു ലക്ഷണവും മഹാ കാവ്യത്തിനു നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതാണല്ലോ. ആ അശത്തിലുള്ള നിഷ്കർഷ മാത്രമേ യഥാർത്ഥത്തിൽ കൃതഹസ്തതയ്ക്കു മാറ്റു കൂട്ടൂ. എന്താണീ രസഭാവനിരന്തരത എന്നു ലളിതമായി വിശദീകരിക്കുക വിഷമം. ദൃഷ്ടാന്തത്തിലൂടെ അനുഭവിച്ചോളുക തന്നെ ശരണം. മലയാള മഹാകാവ്യങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പെട്ടെന്ന് ഓർക്കാവുന്നതു് "ചിത്രയോഗ'ത്തിൽ നിന്നൊരു ദൃഷ്ടാന്തമാണ്. അവിടെ പതിനൊന്നാം സർഗത്തിലെ ഒരു പ്രകരണം പിൽക്കാലത്തെ വള്ളത്തോളിനെ പ്രവചിക്കുന്നുണ്ടെന്നത്രേ എനിക്ക് എപ്പോഴും ഉണരാറുള്ള പ്രതീതി. കാർഷിക ജീവിതത്തിന്റെ സ്വച്ഛ: ദൃശ്യങ്ങൾ സ്വഭാവോക്തി ശൈലിയിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നതാണ് ഈ പ്രകരണം.

“പതഞ്ഞ വെള്ളം പഥി വായിൽ നിന്നു
തുകുന്ന കന്നാലിയെ മുൻ നടത്തി,
നുകം കരിക്കോലിവ തോളിലും വെ
ച്ചിതാ, കൃഷിക്കാർ വയൽ വിട്ടിടുന്നു”.

എന്ന മുപ്പത്തേഴാം പദ്യത്തെപ്പോലെയും ഏതാനും എണ്ണമാണ് ഞാനുദ്ദേശിക്കുന്നത്. പദരചനയിലെ ലാളിത്യം, ഭാവഘടനയിലെ മാധുര്യം മുതലായ അംശങ്ങളിൽ ഇതിനോടൊപ്പം നിൽക്കില്ലെങ്കിലും, ഇതിന്റെ ഓർമ്മയിലേയ്ക്കു പ്രചോദിപ്പിച്ചു ഈ “വീരകേരള”ത്തിലെ ഒരു പ്രകരണം എന്ന പ്രസാരം ഒളിച്ചുവെയ്ക്കുന്നില്ല. വിസ്മയം, ഇവിടെയും നാട്ടിൻ പുറത്തെ സാധാരണ പ്രഭാതമാണ് വിഷയം. കാവ്യം പൊടുന്നനെ അഭ്യൂഹപരതയുടെ വിതാനത്തിൽ നിന്ന് ഗ്രാമ സൗഭാഗ്യത്തിന്റെ ഹരിതസാന്തനത്തിൽ അണയുന്നതാവാം ഉന്മേഷ ഹേതു. പതിമൂന്നാം സർഗത്തിലെ ആ നിശ്ചിത പ്രകരണം (ശ്ലോകം 19-23) ഇങ്ങനെ ആരംഭിക്കുന്നു:

“കുളി കുറി ഭഗവത്പ്രണാമമെല്ലാം
തെളിവൊടു ചെയ്തു ഗൃഹേശി വേഗമെത്തി
കുളിരുടയ വിഭാതവേളയിൽസ്സ-
മ്മിളിത ശുചിപ്രഭൈപെക്കളെക്കരന്നാൾ”.

തുടർന്ന്, ഗൃഹേശൻ പൈക്കളെ മേയാൻ വിടുന്നത്, വളപ്പിൽ പണിക്കു ചെല്ലുന്നത്, അവിടെ തഴച്ച അദ്ധ്വാനത്തിന്റെ വിളകൾ അയാൾക്കു പ്രണാമം ചെയ്യുന്നത് - ആകപ്പാടെ പച്ച വഴിയുന്ന രംഗം. എനിക്ക് ഒറ്റ

പരാതിയേളളളള: ഇതു വെറുമൊരു ചിത്രമാക്കി വേറിട്ടു നിർത്തുന്നതിനു പകരം, പഴശ്ശിയെ പിടിക്കാൻ കുതിച്ചു പോകുന്ന ബാബറുടെ അനുയായികൾ അന്വേഷണത്തിന്റെ പേരിൽ വളപ്പും വയലും ചവിട്ടി മെതിക്കുന്ന നിർഭയതയിലേയ്ക്ക് ഇണക്കമായിരുന്നു. അപ്പോൾ ഇതി വ്യത്യാസ രഞ്ജന കൂടുതൽ ഭദ്രമായേനെ.

പ്രാസ നിഷ്കർഷയിൽ ഒരു പാളിച്ചയും വരരുത് എന്നു നിർബന്ധമാണ് ജാതവേദന് - വിശേഷിച്ചും, ദ്വിതീയ പ്രാസം ദീക്ഷിക്കുന്നതിൽ, അതു 'കൈരളീ മഹിളതൻ മംഗല്യ' മെന്നല്ല, അസ്തിത്വം തന്നെയാണ് എന്നാവാം ഭാവം. ഈ ദീക്ഷ പണ്ടേ നമ്മുടെ കവിതാ ചരിത്രത്തിൽ തർക്കം സൃഷ്ടിച്ചതു സുവിദിതമാണല്ലോ. അന്നു നടന്ന വാദപ്രതിവാദങ്ങൾ വലിയൊരളവോളം പാഴായിരുന്നു എന്നു വന്നാലും, അവയുടെ ഫലമായി ശബ്ദാർത്ഥങ്ങൾ പരസ്പരം പുരകമായിരിക്കണം എന്നൊരു പാകം വാർന്നു കിട്ടി. ഇതിന്റെ ഫലമാണോ എന്നറിഞ്ഞു കൂടാ, ഉപജാതി എന്നൊരു വ്യത്യാസം വഴിയേ വ്യാപകമായി പ്രചാരം വരിച്ചു. ഇന്ദ്രവജ്രയും ഉപേന്ദ്രവജ്രയും ഇടകലരുന്ന ഇതിന്റെ ക്രമം, ആയിടെ നമ്മുടെ ഏതാനും ശ്ലോകരചനകളിൽ ഉരുത്തിരിഞ്ഞ മനുഷ്യ സമത്വദർശനത്തിന്റെ മാധ്യമമായി മാറുന്നത്, ഇന്നാലോചിക്കവേ അർത്ഥഗർഭമായി അനുഭവപ്പെടുന്നു. ഉപജാതി എന്ന വ്യത്യാസം തന്നെ ഇവിടെ പുതിയ ഒരു ശാഖയ്ക്കു സൂചകമാവുകയായിരുന്നു. തുവപ്പുവ്, മഴത്തുള്ളി (ഉള്ളൂർ), ഒരു തോണിയാത്ര, മാപ്പ് (വള്ളത്തോൾ). മുതലായവ ഈ വെളിച്ചത്തിൽ വിശകലനം അർഹിക്കുന്നു. ദർശനത്തിന്റെ കാര്യം പോട്ടെ; പ്രാസനിഷ്ഠയുടെ കാര്യത്തിലും ഉപജാതി വിട്ടു വീഴ്ചയുടെ സമീപനം വികസിപ്പിച്ചു എന്നതത്രേ തൽക്കാലം കൂടുതൽ പ്രസക്തം. ഉപജാതിയിൽ ദ്വിതീയാക്ഷര പ്രാസം കണിശമായി ദീക്ഷിക്കണം എന്ന നിർബന്ധം കവികൾ നിലനിർത്താതായി - ഇതിനു നിരക്കുന്ന പുതിയൊരു ശ്രവണ ശീലം അനുവാചകരും പുലർത്തുകയായി. ഇന്നു തിരിഞ്ഞു നോക്കുമ്പോൾ അദ്ഭുതം തോന്നുന്നു: "ഉമാ കേരളത്തിൽ" മൂന്നാം സർഗം മുഴുകെ ഇന്ദ്രവജ്രയിൽ; പതിനാറാം സർഗമോ, ഉപേന്ദ്ര വജ്രയിലും. രണ്ടു 'വജ്ര'കളും കൂട്ടിക്കലർത്തുന്നത് ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസം എന്ന ശാഠ്യത്തിനു ശൈലിലും വരുത്തിയാലോ എന്നു മഹാകവി ശങ്കിച്ചിരിക്കുമോ!

ഇരിക്കട്ടെ; ഈ ഊഹത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ "വീരകേരളത്തിലേയ്ക്കു വീണ്ടും കടക്കുകയാണ് എന്റെ ഉന്നം. ജാതവേദൻ ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസം പാലിക്കുന്നതിൽ കാണിക്കുന്ന വാശി പരിചയിച്ചതോടെ, എന്റെ ഉൽക്കണ്ഠ ഒന്നു മാത്രമായി: ഈ കവി വല്ലൊരു സർഗത്തിലും ഉപജാതിവ്യത്യാസത്തിനു സ്ഥാനം കൊടുക്കുന്നുണ്ടോ? ഇല്ല എന്നതത്രേ നേർ. "ഉമാ കേരളം" രചിച്ച ഉള്ളൂർ അബോധമായി തനിക്കു മാതൃക ഒരുക്കിയിരിക്കുമോ എന്തോ? ഏതായാലും, ഇവിടത്തെ നാലാം സർഗം

ഇന്ദ്ര വജ്രയിൽ ആരംഭിച്ചപ്പോൾ, എങ്ങാനും അത് ഉപേന്ദ്ര വജ്രയിലേയ്ക്കു വഴുതുവന്നുണ്ടോ എന്നായി എന്റെ ആകാംക്ഷ. മേലെ സൂചിപ്പിച്ച ശ്രവണശീലം ഇതിനകം ഒരു സംസ്കാരമായി സ്വരൂപിക്കപ്പെട്ടിരിക്കാൻ ഇടയുണ്ടല്ലോ. എന്നാൽ ജാതവേദനെ അതു ബാധിച്ചിട്ടില്ല. സർഗത്തിൽ ആകെ 95 ശ്ലോകം; ഒടുക്കത്തേതിനു വൃത്തഭേദം എന്ന വ്യവസ്ഥയിൽ മാലിനി ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു; ശേഷിക്കുന്ന 94 ഉം ശുദ്ധമേ ഇന്ദ്രവജ്രയിൽ ഒതുക്കിയിരിക്കുന്നു! ഉപജാതിയോ അത് ഉളവാക്കിയേയ്ക്കാവുന്ന പ്രാസത്തിലെ അയവോ തനിക്ക് ആവശ്യമില്ല എന്നർത്ഥം.

ശബ്ദവിന്യാസത്തിൽ പല പല വൃത്തങ്ങളും കാലാകാലമായി പരിചരിച്ചുപോരുന്ന ചില ചിട്ടകളുണ്ട്. ഉദാഹരണത്തിന്, 'മന്ദാക്രാന്ത'യാണെങ്കിൽ, അവസാനപദത്തിൽ അവസാനത്തെ ഏഴക്ഷരത്തിനിടെ നാദസാമ്യം സാധിക്കുന്നതു നന്ന് എന്നത്രേ ധാരണ. ഇവിടെ പത്താം സർഗത്തിൽ അതു പ്രായേണ പാലിച്ചു കാണുന്നു. 1. വിണ്ണിലാ വെണ്ണിലാവു (33) 2. ഓർത്തതേ ചീർത്ത ഭാഗ്യം; (34) 3. കേവലം കാവലാളായ് (35) മുതലായവ സുഗമം എന്നപോലെ സുനിബദ്ധവും ആയിരിക്കുന്നു. 99ാം ശ്ലോകത്തിലാവട്ടെ, 'കലാപം' എന്ന പാദം മൂന്നു പാദങ്ങളിൽ മൂന്നർത്ഥത്തിൽ വിന്യസിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇടയ്ക്കൊരു പാദത്തിന്റെ കലാശത്തിൽ 'ആംഗളത്തികലാപസ്തോമാഭ്രം' എന്നൊരു സമാസം ഘടിപ്പിച്ച് അതേ പദത്തിന്റെ പ്രതീതി വികസിപ്പിച്ചുമിരിക്കുന്നു. ഇതിൽ സുഗമതയോ സുനിബദ്ധതയോ ഉൽഫുല്ലമാവുന്നുണ്ടോ എന്നതു മറ്റൊരു കാര്യം; ശബ്ദം ഒത്തുവന്നിരിക്കുന്നു എന്ന സായുജ്യം സൂക്ഷിക്കാം.

"വീരകേരള"ത്തിൽ പദരചനയും ശബ്ദഘടനയും പുലർത്തിയിരിക്കുന്ന പലതരം മിടുക്കുകളുടെ കണക്കെടുക്കുകയായിരുന്നുവല്ലോ ഇതുവരെ. പഴശ്ശിയെപ്പറ്റിയുള്ള കാവ്യമല്ലേ, ഒരുപാട് ഇംഗ്ലീഷ് പേരുകൾ ഇടം പിടിക്കാതെ നിവൃത്തിയില്ലല്ലോ. അവയെ ശ്ലോകക്രമത്തിൽ അടക്കുന്നതിന്റെ മല്ലു ചില്ലറയല്ല. വഴക്കമുള്ള നാടൻ ഈണത്തിൽത്തന്നെയും പണ്ടു സഞ്ജയൻ 'കമ്മീഷണറെ' നന്നെത്തരുകി 'കംഷണർ' ആക്കിയാണല്ലോ കയറ്റിയത്. എനിട്ട് അതിനു മാപ്പു ചോദിക്കയും ചെയ്യൂ!. ജാതവേദന് ആ വക കൈക്രിയയൊന്നും നേരിടേണ്ടി വരുന്നില്ല.

പക്ഷേ ഒന്നുണ്ട്: ബാഹ്യമായ ഈ നേട്ടം ഭാവതലത്തിൽ സംക്രമിക്കുമ്പോഴല്ലേ കാവ്യത്തെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം നിർണായകമാവൂ? ഇവിടെ എട്ടാം സർഗത്തിലെ ഇരുപത്തൊന്നാം ശ്ലോകം ഓർക്കട്ടെ. അതിന്റെ ഉത്തരാർധത്തിൽ മറ്റൊരു സംഗതിക്കു സമർത്ഥനം എന്ന നിലയിൽ ഒരു വാക്യം 'നിബന്ധിച്ചുകാണുന്നു. അത് ഇങ്ങനെ:

"ഉറക്കില്ല ഹൃത്തിൽക്കുള്ളിർ കോരി വീഴ്ത്തുവാൻ
വാക്കിന്റെ സന്മാധുരിയോളമൊന്നിനും".

വാസ്തവം, ഹൃത്തിൽ കുള്ളിർ കോരി വീഴ്ത്തുക എന്നതു തന്നെ

വാക്കിന്റെ സൗന്ദര്യത്തിന്റെ സാക്ഷാൽ സാഹചര്യം. അതിനു സാധിക്കാത്ത വാക്ക് വെറും അഭിപ്രായത്തിന്റെ വിതാനത്തിൽ വിരമിക്കുന്നു. “വീരകേരളത്തിന് ആ വിന പിണഞ്ഞേയ്ക്കുമോ?

എന്തുകൊണ്ട് ഇതിങ്ങനെയാണെന്നു എന്ന അന്വേഷണത്തിലേയ്ക്കു പുരണമായി പ്രവേശിക്കുന്നില്ല. വൈകാരികതയ്ക്കു പകരം വസ്തുനിഷ്ഠത കവിയുടെ ശ്രദ്ധയെ കവർന്നെടുത്തിരിക്കുമോ? താൻ പുറപ്പെട്ടത് ചരിത്രകാവ്യം ചമയ്ക്കാനാണല്ലോ; അതിന്റെ പ്രകൃതം ഇങ്ങനെയേ ആകാവൂ എന്ന് കവി കരുതിയിരിയ്ക്കുമോ? ഞാനേതായാലും ചരിത്രകാവ്യം എന്ന സമസ്തപദത്തിന്റെ ഉത്തരഘടകത്തിൽ ഊന്നാനേ തൽക്കാലം ഉദ്ദേശിക്കുന്നുള്ളൂ. മറുവശത്തിനു തക്ക ഉപന്ധിതി എനിക്കു കഷ്ടിയാണ് എന്നും വെച്ചോളൂ. ലോഗന്റെ ‘മലബാർ മാനൽ’, ഡോക്ടർ കെ. കെ. എൻ കുറുപ്പിന്റെ ‘പഴശ്ശി സമരങ്ങൾ’ - ഇങ്ങനെ രണ്ടു സ്രോതസ്സുകൾ ജാതവേദൻ ഉടനീളം അവലംബിച്ചതായാണ് സൂചന. ഇതു പര്യാപ്തമാണോ - എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. അഞ്ചാം സർഗത്തിലെ ഒരു പ്രകരണത്തിൽ (ശ്ലോകം 36-45) ടിപ്പു തന്റെ മല്ലൻമാരുടെ തലവന് കുറെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ കൊടുക്കുന്നതായി കാണുന്നു. എല്ലാം ഹിന്ദു മർദ്ദനത്തിലും മതപരിവർത്തനത്തിലും മറ്റും ക്രൂരമായി നിഷ്കർഷിക്കുന്നുണ്ട്. കൂട്ടത്തിൽ ഒന്ന് ഇങ്ങനെയും:

“സുരൂചിരാംഗികളിൽക്കനിവേതുമേ
കരുതിടാതെയമോഘമതാക്കണം
പെരുമ പുണ്ടൊരു ഹൗറികളായ് സദാ
പൊരുത ചാരുത ചാതുരിയോടു നീ” (41)

ഇതു സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്ന വിധം അത്ര ഹൃദയശൂന്യനാണോ ടിപ്പു? പടയോട്ടത്തിനിടെ അനാശാസ്യമായി പലതും സംഭവിച്ചുകാണും. അതു മുഴുക്കെ ടിപ്പുവിന്റെ നേരിട്ടുള്ള നിർദ്ദേശത്തിൽത്തന്നെ എന്നു വരുത്തുന്നത് കേവലം ഏകമുഖമായ നിഗമനമാവില്ലേ എന്നാകുന്നു പേടി. ഏതായാലും ഇതു സംബന്ധിച്ചു സന്ദേഹം ഉന്നയിക്കുക എന്നല്ലാതെ നിർണ്ണയം നടത്തുവാനുള്ള സജ്ജീകരണം എനിക്കില്ല. ഇനി ആ വശം രേഖാമൂലവും വാദാതീതവും ആണെന്നു വന്നാൽത്തന്നെയും, എന്റെ ശങ്ക വേറൊന്നാണ്: ടിപ്പുവിന് ഈ കാവ്യത്തിന്റെ ഇതിവൃത്തഘടനയിൽ നേരിട്ടു സ്ഥാനം കല്പിക്കേണ്ടതുണ്ടോ? ബ്രിട്ടീഷ് ആധിപത്യത്തിനു നേരെ പഴശ്ശി കൈക്കൊണ്ട ആത്മബലിയോളം എത്തുന്ന ചെറുത്തു നില്പല്ലേ ഇവിടെ അടിസ്ഥാന പ്രമേയം? അതു കേന്ദ്രത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠിച്ച് മറ്റെല്ലാം അതിലേയ്ക്ക് അസന്ദിഗ്ധമായും ഇണങ്ങുന്ന കിരണങ്ങളാക്കി നിർത്തുന്ന സംവിധാനമല്ലേ തികച്ചും സമഞ്ജസമാവുക?.

വിശദമാക്കാം: പേരിനു ചില പരാമർശങ്ങളൊഴിച്ചാൽ, ഇവിടെ നായകനായ പഴശ്ശിയെ പ്രത്യക്ഷമായി അവതരിപ്പിക്കുന്നതു നാലാം സർഗത്തിലാണ്. പരാമർശമല്ലല്ലോ കാവ്യത്തിൽ പാത്രാവതരണത്തിനു പര്യാപ്തമാകാൻ.

പ്തമായ പാകം. പഴശ്ശി ആദ്യമേ അരങ്ങത്തു വരിക, രണ്ടും മൂന്നും സർഗത്തിലെ സംഭവങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആത്മഗതമായോ ആലോചനയായോ അവതരിപ്പിക്കുക - അത്തരമൊരു ഘടന കൂടുതൽ ഭദ്രമാവുമായിരുന്നില്ലേ? ചരിത്രത്തിൽ വസ്തുതകളെ രേഖീയമായി നിരത്തുകയേ നിവൃത്തിയുള്ളൂ എന്നു വരാം. അതല്ലല്ലോ കാവ്യത്തിന്റെ നില. നിർണായകമായ മുഹൂർത്തത്തിൽ മുഖ്യകഥാപാത്രത്തെ പരിചയപ്പെടുത്തിക്കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ ആ പാത്രത്തിന്റെ അനുഭവം നേരിട്ടു ചുരുളഴിയുക എന്ന നിലയ്ക്കാവാമല്ലോ പരിചരണം. അങ്ങനെയല്ലേ കാവ്യം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന പ്രത്യക്ഷകാലത്തെ ഭാവനിബിഡമാക്കേണ്ടത്? വർത്തമാനകാലത്തെ മുഴുപ്പിച്ചു നിർത്തുക; ഭൂതകാലത്തെ അയവിറക്കലും ഭാവിയെച്ചൊല്ലി ആകാംക്ഷപ്പെടുമല്ലോ ആ വർത്തമാനത്തിന്റെ ആയാമങ്ങളാക്കി അനുഭവിപ്പിക്കുക - ഈ സംവിധാനത്തിലേയ്ക്കു സംക്രമിപ്പിക്കുന്നതാവും ചരിത്രത്തെ കാവ്യമാക്കാനുള്ള മാർഗം എന്നു തോന്നുന്നു. ആശാന്റെ 'ചിന്താവിഷ്ടയായ സീത'യുടെ ആരംഭം ഇതു സംബന്ധിച്ചു മാതൃകയായി എടുക്കാവുന്നതാണ്. 'അതിചിന്ത വഹിച്ചു സീത പോയ് സ്ഥിതി ചെയ്യുക' എന്ന വാക്യ ഘടന അതിന്റെ വിലക്ഷണതകൊണ്ട് വരിക്കുന്ന അധികമാനം വിചാരാർഹമായിരിക്കുന്നു. അതിചിന്തയെ സീതവഹിച്ചുവോ, അതോ അതിചിന്ത സീതയെ വഹിച്ചുവോ എന്ന വികല്പം ആ പ്രകരണത്തിന് ആഴം കൂട്ടുന്നു. അതാണ് കാവ്യത്തിന്റെ ആഖ്യാനത്തിലെ വിശേഷ സാധ്യത. ഒന്ന് - രണ്ട് - മൂന്ന് എന്ന ജ്ജ്വലത്തിലുള്ള ആഖ്യാനമേ ചരിത്രത്തിന് നിരക്കൂ. എല്ലാം ഒറ്റ വക്താവിലൂടെ ചുരുളഴിയുക എന്നതാണല്ലോ അവിടെ നില. ആ നിലയിൽ "വീരകേരളം" സ്വയം നിയന്ത്രിതമാവുന്നത് എന്തിനാണ് എന്നു ഞാൻ വിസ്മയിക്കുന്നു. അതു നിമിത്തം വൈകാരിതയിലേയ്ക്കു വികസിക്കാതെ വസ്തുതകളിൽ വിരമിക്കയത്രേ മിക്ക സന്ദർഭങ്ങളും.

ചരിത്രനീക്കങ്ങളിലെ വെറും കരു എന്ന പാകത്തിൽ നായകനെ പ്രായേണ നിജപ്പെടുത്തുന്നതാവാം "വീരകേരളത്തിൽ" ഭാവനിർഭരത പരിമിതപ്പെടാനുള്ള ഹേതു. കേരളവർമ്മയുടെ വ്യക്തിത്വത്തിൽ പല ഇഴകൾ പിണഞ്ഞിട്ടുള്ളതായിട്ടാണല്ലോ പ്രസിദ്ധി. ദേശീയതയുടെ ഈ ധീരപ്രതീകം - തന്നെയാണോ ആട്ടകഥകളുടെ രചയിതാവ് എന്ന നിലയ്ക്കും അരങ്ങത്ത് അവയ്ക്കു ദീപ്തി പകർന്ന അഭിനേതാവ് എന്ന നിലയ്ക്കും പ്രതിഷ്ഠ നേടിയത്? അഭിപ്രായ വ്യത്യാസങ്ങൾക്കു പഴുതുണ്ടായാലും, ആണ് എന്നാകുന്നു ജാതവേദന്റെ അഭിമതം - അങ്ങനെയത്രേ അനുമാനിക്കാവുന്നത്. എന്നാൽ വ്യക്തിത്വത്തിന്റെ ആ തലത്തിൽ, വിരുദ്ധസാഹചര്യങ്ങളുടെ സമ്മർദ്ദം ഉയർത്താമെന്നു വിചാരിക്കേണ്ട തരളനിശ്വാസങ്ങളൊന്നും കാവ്യത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടു കാണുന്നില്ല. അതു പോട്ടെ, പത്മനീസനേഹത്തിന്റെ പരമമാതൃക എന്ന പരിവേഷവും പഴശ്ശിക്കുണ്ടല്ലോ. വിരഹത്തിന്റെ വിഹ്വലതയിൽ ആ ഹൃദയം പൊഴിഞ്ഞ നെടുവീർപ്പിൽ നിന്ന് മലയാളത്തിലെ നിസ്തുലമായ മുക്തകം പിറന്നു.

‘ജാതീ ജാതാനുകമ്പ ഭവ .....’ എന്ന ആ മുക്തകത്തിലേയ്ക്കു മൃദു പ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടാവും മിക്ക മലയാളികളും പഴശ്ശിയെ സ്മരിക്കുക എന്ന തല്ലേ സത്യം? ആ സ്മരണ മുൻ നിറുത്തി വൈലോപ്പിള്ളി ലോലമായ ഒരു ഗീതകത്തിന് ഇഴ പാവി. വാളുകൾ മണ്ണായി, ദ്രോഹസന്ദേഹരംഗത്തിൽ ചീർത്തോരാളുകൾ വെണ്ണീറായി; എന്നിട്ടും, വെല്ലുസ്സിയെ വിറപ്പിച്ച കേരളസിംഹത്തിന്റെ കളപികലാപം ഇന്നും തുടരുന്നു എന്നത്രേ വൈലോപ്പിള്ളിയുടെ വിസ്മയം. ചരിത്രത്തെ അപേക്ഷിച്ച് കവിതയുടെ, സാഹസ്യം അഗാധവും അനശ്വരവുമാണ് എന്നൊരാശയം സ്പർശിച്ചു കൊണ്ടത്രേ വൈലോപ്പിള്ളിയുടെ ഗീതകത്തിന്റെ സമാപനം.

“കോട്ടയത്തിടിഞ്ഞോരു കോട്ടയി, ലെങ്ങോവയ-
നാട്ടിലെ വനത്തിലും ചരിത്രം ജീർണ്ണിക്കവേ,
നിറമുറ്റനുരാഗപ്പുന്തോപ്പിൽ വിരിഞ്ഞതിൽ
നിരവദ്യമീയൊരു പദ്യമാം വാടാമലർ,
ഇഷ്ടമോടണിയുവാനേതിന്നിന്നീടും നില്പിൽ,
കറ്റവാർ കുഴലാളാം കൈരളിയുടെ കാതിൽ
നിച്ചലും മധുരുലകണ്ഠത്താൽ മൊഴിയുന്നു
‘കൊച്ചുതമ്പുരാനുടെ കദനം കേൾക്കു ദേവീ’!

(ജാതീ ജാതാനുകമ്പാഭവ!)

പ്രലോഭകമായ ഈ ഭാവബന്ധം ജാതവേദൻ പ്രയോജനപ്പെടുത്തിയില്ലല്ലോ എന്നതു ഖേദകരം തന്നെ.

വേണ്ട, പ്രണയത്തിന്റെ ഗാഢതയും വിരഹത്തിന്റെ തീവ്രതയും പഴശ്ശിയുടെ അനുഭവമായേ പങ്കിടാവൂ എന്നില്ലല്ലോ. ആ അനുഭവം കൂടുതൽ നിസ്സഹായമായി പങ്കിട്ടിരിക്കുക കെട്ടിലമ്മതന്നെ. പഴശ്ശിയുടെ മനസ്സിന് വ്യതിചലിക്കാൻ മറ്റു വ്യഗ്രതകളുണ്ട്. കെട്ടിലമ്മയ്ക്കു, പാവം, ഭർത്താവിനെ അയവിറക്കുക, ആ വിരപുരുഷനെ വീർപ്പുമുട്ടിക്കുന്ന ആപത്തുകളെച്ചൊല്ലി ആധിപ്പെടുക ..... എന്നെല്ലാമുള്ള ഏകാന്ത വിഷാദമല്ലാത എന്തു ഗതിയിരിക്കുന്നു വേറെ? എന്നിട്ടും “വീരകേരള”ത്തിന്റെ കവിയുടെ കണ്ണ് ഈ സാധിയിലേയ്ക്കു കാര്യമായി മിഴിഞ്ഞില്ല എന്ന വിടവു ശേഷിക്കുന്നു. പതിനൊന്നാം സർഗത്തിലെ (ആകെ സർഗംപതിനാലു മാത്രം) 73ാം ശ്ലോകത്തിൽ എത്തുമ്പോൾ മാത്രമാണ്, അതുവരെ നാമമാത്രമായ പരാമർശങ്ങളിൽ നന്നെ ഒതുക്കിനിർത്തിയ, ‘മനസിനീ മുത്തണി കെട്ടിലമ്മയ്ക്ക് എന്തെങ്കിലുമൊരു ക്രിയ വിധിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഈ ക്രിയ കേവലം നിസ്സാരം - മുർച്ഛയിലാണ്ടുപോയ ഭർത്താവിനെ ശുശ്രൂഷിച്ചുണർത്തുക. എന്നാൽ സാരമായ ഒരു നിയോഗം ഒടുക്കത്തെ, സർഗത്തിലേയ്ക്കു നീക്കിവെച്ച് കവി തന്റെ കഥാപാത്രത്തോടു കാരണ്യം കാട്ടുന്നു. അതു മറ്റൊന്നുമല്ല, വീരചരമമടഞ്ഞ കേരളവർമ്മയെ ഓർത്തുള്ള വിലാപം തന്നെ. അതാവട്ടെ, വിധിയാംവണ്ണം വിധോഗിനിയിലും.

“ഒഴുകും ചുടുകണ്ണുനീരിനാൽ
കഴുകിത്തൻ കണവന്റെ പൊന്നുമെയ്
തഴുകിക്കരൾ പൊട്ടുമാറുമാ-
ലിഴുകിക്കേണു മനസിനീമണി”

(ശ്ലോകം 2)

എന്ന് ഈ വിലാപം അവതരിപ്പിക്കുന്ന പദ്യം ആകർഷകമായിരിക്കുന്നു. പ്രാസനിഷ്കർഷ കവിയെ കൃത്രിമതകളിലേയ്ക്കു വലിച്ചിഴയ്ക്കുന്നില്ല എന്നതത്രേ മുഖ്യം.

വിലാപം ക്രമേണ ചുറ്റുവട്ടത്തേയ്ക്കു വ്യാപിക്കുന്ന ഘടനയ്ക്കും വന്നിരിക്കുന്നു വൈകാരികമായ ആർദ്രത. കുറിചുർ വാവിട്ടു കരയുന്നതിനെത്തുടർന്ന് കവി അതിൽ അനുകമ്പാപൂർവ്വം ഔചിത്യം കണ്ടെത്തുന്നു:

“കരയു മലതന്റെ മക്കളേ
കരയു കാനനകൗതുകങ്ങളേ
വരകേരളസിംഹനീ മഹി-
വരനാം കേരളനത്യയാത്രയായ്.

(ശ്ലോകം 42)

“ദ്രുമവല്ലികൾ നിർനിമേഷരായ്
സുമജാലം നിഭൂതം പൊഴിക്കയായ്
സമയോചിതമന്തിമാർച്ചനം
വിമലാത്മാവിനെ നൽകയാടിടാം”

(ശ്ലോകം 52)

തമ്പുരാന്റെ ശ്മശാനയാത്രയ്ക്ക് ഉപാദാനങ്ങളൊരുക്കുന്നതും ഈ വിലാപത്തിന്റെ അപരവിതാനമെന്ന നിലയ്ക്കാണ്. അതിൽ പ്രകരണ പരമായി അസ്വാഭാവികത പിണയാതെ അതിശയോക്തി പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നതു പ്രശല്ഭമെന്നേ പറയാവൂ:

“നെടുവീർപ്പുകൾ കാഹളങ്ങളായ്
ചുടുകണ്ണീർ പനിനീർ ദ്രവങ്ങളായ്
കടുതാം ഹൃദയത്തുടിപ്പു വ-
മ്പൊടു തുര്യാരവുമായി മേൽക്കുമേൽ”.

(ശ്ലോകം 56)

ആദ്യസർഗങ്ങളിലെ അതാത് അഭ്യാസങ്ങൾക്കു പിറകെ ഈ അന്ത്യ സർഗത്തിലാണല്ലോ കവിതയുടെ ഹൃദ്യമായ ഇതളുകൾ മിഴി വിടർത്താനാരംഭിച്ചത് എന്നു ശ്രദ്ധിക്കവേ, എന്താവണം പ്രതികരണം: അപ്പോഴെങ്കിലും ആരംഭിച്ചുവല്ലോ എന്നു സമാധാനിക്കണോ, അതോ, അതുവ

രെയുള്ള അവസരം അഭ്യാസംകൊണ്ടു കൈമോശം വന്നു എന്നു സങ്കടപ്പെടണോ?

തെറ്റിദ്ധരിക്കരുത്: ഈ കാവ്യത്തിനു പിന്നിലുള്ള അർപ്പണ ബോധമോ അദ്ധ്യാന ശീലമോ ഒന്നും ഞാൻ തിരിച്ചറിയാതിരിക്കുന്നില്ല. ഈ സൂചിപ്പിച്ച അംശങ്ങൾ ഇന്ന് ഒട്ടും സുലഭമല്ല എന്നും തിരിച്ചറിയുന്നു. വായിൽ തോന്നിയതൊക്കെ പാട്ടുകളാണെന്നു വ്യാമോഹിക്കുന്ന 'കോത്'മാരുടെ കാലത്ത്, അഭ്യാസത്തിനുള്ള ആവശ്യം അനിഷേധ്യം തന്നെ. ആ അഭ്യാസം പക്ഷേ ഈ "വീരകേരള'ത്തിൽ ഉടനീളം വെളിപ്പെടുന്ന സങ്കേതബദ്ധതയുടെ വകുപ്പിൽ പെടുന്നതായാൽ പോരാ. ഏത് അഭ്യാസവും അഭ്യാസമാണെന്നു തോന്നിക്കാത്ത എന്തോ ഒരുകൃതിമതയിൽ പുഷ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്, പൂർണ്ണമാവേണ്ടതുണ്ട്. എന്താണ് അതിനു പിന്നിലുള്ള പ്രക്രിയ എന്നു വിശദമാക്കുക വിഷമം. അഭ്യാസത്തെ മിക്കവാറും പ്രത്യംഗം തൊട്ടുകാട്ടാം. അകൃത്രിമതയെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അതു സാധ്യമാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല. 'പ്രതീയമാനം', 'പ്രസിദ്ധാവയവാതിരികത്ത്' എന്നെല്ലാമുള്ള പരികല്പനകളുടെ പൊരുൾ ഇവിടെ സംഗതമാവുന്നു. മഹാകാവ്യം എന്ന സംവർഗത്തെ മഹാകവികളുടെ വാണി എന്നു മനസ്സിലാക്കുകയാണെങ്കിൽ, ആ വാണിയിൽ പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന പ്രതീയമാനതയോ പ്രസിദ്ധാവയവാതിരികതയോ ഇവിടെ അപര്യാപ്തമായേ അനുഭവപ്പെടുന്നുള്ളൂ.

കവിത ചൊല്ലാനറിയാമോ? എ.എ. സചീന്ദ്രൻ

ബാലസാഹിത്യം

“കവിത ചൊല്ലാനറിയാമോ?” എന്ന് കാലം വിളിച്ചു ചോദിക്കാൻ തുടങ്ങിയിട്ട് ഏറെയായി. ഇപ്പോൾ, അങ്ങനെ വിളിച്ചു ചോദിക്കുക എന്ന ദൗത്യം, ശ്രീ. സചീന്ദ്രൻ ഏറ്റെടുത്തിരിക്കുകയാണ്. മലയാളം അക്ഷരങ്ങൾ കൂട്ടിവായിക്കാനറിയുകയേ വേണ്ടൂ കവിത വായിക്കാൻ എന്നാണ് ഇന്നത്തെ പൊതു ധാരണ. നൂറുശതമാനം ശരി. സമകാലകവിതയിൽ തൊണ്ണൂറു ശതമാനവും വായിക്കാൻ മാത്രമുള്ളതാണ് താനും. പക്ഷേ, നല്ല കവിത ചൊല്ലാനുള്ളതാണ്; അനുഭവിക്കാനുള്ളതാണ്; സംസ്കാരത്തിലലിയിച്ച്, സ്വന്തം അസ്മിതയെ അരോഗമാക്കാനുള്ളതാണ്. അതിന് ചില മുന്നൊരുക്കങ്ങൾ കൂടിയേ തീരൂ. ആ മുന്നൊരുക്കങ്ങളുടെ അടിത്തറയാണ്, കവിതയിലെ താളത്തെക്കുറിച്ചുള്ള നിസ്സന്ദേഹ ബോധം. ആ ബോധത്തിലേയ്ക്ക് നമ്മെ വിളിച്ചുണർത്തുന്നതിനുള്ള ഒരളിയ പരിശ്രമമാണ് സചീന്ദ്രന്റെ “കവിത ചൊല്ലാനറിയാമോ?” ആ ദുർഘടശ്രമം, ഈയൊരു ലക്കത്തിലവസാനിക്കുന്നില്ല.

- പത്രാധിപർ

1. മാഷേ, കവിത വേണ്ടോ.....

ആർപ്പും വിളിയും അട്ടഹാസവുമായി വായനശാലയിലേയ്ക്ക് ഓടി വരികയാണ് കുട്ടികൾ. സ്കൂളുപുട്ടിയ ആഘോഷത്തിമർപ്പിലാണ് അവർ. മുക്കാലും അരയ്ക്കാലുമായി അഞ്ചാറുപേരുണ്ട്. പഴുത്തമാങ്ങ ഈമ്പിക്കുടിച്ച് ചാരൊലിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ചില പിടുങ്ങാസുകളുമുണ്ട് കൂടെ. വായനശാലയുടെ ചുമതലയുള്ള ശങ്കരൻമാഷ് അവരെ വാതിൽക്കൽ തടഞ്ഞുനിർത്തി. മാറ്റിയെടുക്കാനുള്ള പുസ്തകങ്ങളുമായി കൂട്ടത്തിൽ നെടിയ നാലഞ്ചുപേർ, വായനശാലയുടെ ഉള്ളിൽ കയറി.

- "ഇന്നലത്തെപ്പോലെ പുസ്തകം വാരിവലിച്ചിട്ടാൽ നല്ല അടി കിട്ടും; പറഞ്ഞേയ്ക്കാം. അലമാരയിൽ പുസ്തകങ്ങൾ അടുക്കിവെക്കുന്നത് തെരഞ്ഞെടുക്കാനുള്ള സൗകര്യത്തിനാണ്. പുസ്തകം എടുത്തുനോക്കിയാൽ, അതാതിന്റെ സ്ഥാനത്തു തന്നെ തിരിച്ചുവെക്കണം." ശങ്കരൻമാഷ് എല്ലാവരോടും വായി പറഞ്ഞു.

- മാഷേ, "പാത്തുമ്മയുടെ ആട്" ഇതാ" കേരളത്തിലെ നാണുവിളകൾ" കിടയിൽ അലഞ്ഞുതിരിയുന്നു. അത് അവിടെ നിന്നോട്ടെ? അതോ കഥകൾവെച്ച അലമാരയിലേയ്ക്ക് മാറ്റിക്കൊടുത്തോ?

അപ്പു സംശയം ഉന്നയിച്ചപ്പോൾ കുട്ടികളുടെ കൂട്ടച്ചിരി മുഴങ്ങിക്കേട്ടു. കണ്ണടയ്ക്കുമുകളിലൂടെ ശങ്കരൻമാഷ് അപ്പുവിനെ കൂടുപ്പിച്ചു നോക്കി. അപ്പു തലചൊരിഞ്ഞുകൊണ്ട്, ഒന്നും മനസ്സിലാകാത്ത ഭാവത്തിൽ ചുമരിലേയ്ക്കുനോക്കിനിന്നു.

- മാഷേ, ഈ "ബാല്യകാലസഖി" ഞാനെടുക്കുന്നു. അമ്മിണിയുടെ തെരച്ചിൽ പെട്ടെന്ന് കഴിഞ്ഞു.

- "എം. ടി. യുടെ തെരഞ്ഞെടുത്ത കഥകൾ" ഇല്ലേ മാഷേ? - അലമാരയിൽ തെരഞ്ഞുകൊണ്ട് അമ്മു ചോദിച്ചു.

- ആ പുസ്തകം കഴിഞ്ഞ ആഴ്ച ആരോ കൊണ്ടുപോയിരിക്കുന്നു. തിരിച്ചു വന്നിട്ടില്ല. വൈലോപ്പിള്ളിയുടെ "കന്നിക്കൊയ്ത്തു"ണ്ട്. പുതിയ പതിപ്പാണ്. ഇന്നലെ വന്നതേയുള്ളൂ. കൂട്ടി അതെടുത്തോളൂ...

- അയ്യോ... അതുവേണ്ട മാഷേ... എനിക്കു കഥ മതി. അല്ലെങ്കിൽ നോവൽ. കവിത വേണ്ട..

-അതെന്താ അമ്മുവിന് കവിത ഇഷ്ടമല്ലേ? യുവജനോത്സവത്തിലെ മത്സരത്തിനൊക്കെ അമ്മു കവിത ചൊല്ലാറുണ്ടല്ലോ...?-

-കവിത ഞങ്ങൾക്കൊക്കെ ഇഷ്ടം തന്നെയാണ്. ആരെങ്കിലും ചൊല്ലിത്തന്നാൽ കേൾക്കാൻ ഇഷ്ടമാണ്. പക്ഷേ, വായിക്കാൻ കവിതാ പുസ്തകം വേണ്ട മാഷേ, അത് ശരിയാവില്ലാ...-

കുട്ടികൾ ഒരേ സ്വരത്തിൽ പറഞ്ഞു.

കവിത കേൾക്കാൻ എല്ലാവർക്കും ഇഷ്ടമാണ്. പക്ഷേ, വായിക്കാൻ ഇഷ്ടമല്ല! ലൈബ്രറിയിലെ കവിതാപുസ്തകങ്ങൾ എടുത്തുകൊണ്ടുപോകുന്നവർ വളരെ ചുരുക്കം. എന്തായിരിക്കും ഇതിനു കാരണം? മാഷ്ക്ക് ഒരേത്തും പിടിയും കിട്ടിയില്ല.

-മാഷേ, കവിത ആരെങ്കിലും ട്യൂൺചെയ്ത് തന്നാലല്ലേ ചൊല്ലാൻ കഴിയൂ? ഞാൻ കഴിഞ്ഞതവണ സ്കൂളിൽ "മാമ്പഴം"ചൊല്ലിയത് പാട്ടു മാഷ് ട്യൂൺ ചെയ്തുതന്നിട്ടാണ്...

അപ്പു സത്യം തുറന്നു പറഞ്ഞു.

-മുമ്പൊരിക്കൽ നമ്മുടെ സ്കൂളിൽ കുഞ്ഞുണ്ണിമാഷ് വന്നില്ലേ? അന്ന് ഞങ്ങൾക്ക് കുറേ കവിതകൾ ചൊല്ലിത്തന്നു. കേൾക്കാൻ എന്ത് രസമായിരുന്നു! നമ്മളൊക്കെ മാഷ്‌ടെ കൂടെ കവിത ചൊല്ലിലേ...? അമ്മിണി ഓർമ്മിച്ചു.

-ആട്ടെ..നിങ്ങൾക്ക് കവിത കേൾക്കാൻ മാത്രേ ഇഷ്ടം ഉള്ളൂ ന്നേണ്ടോ...? അതോ കവിതയിൽ പറയുന്ന കാര്യം മനസ്സിലാക്കാറുണ്ടോ?-

-ഉണ്ടല്ലോ....മാഷേ... അപ്പു കഴിഞ്ഞകൊല്ലം മാമ്പഴം ചൊല്ലിയപ്പോൾ ഞങ്ങളെല്ലാവരും ശരിക്കും കരഞ്ഞുപോയി. അമ്മു കഴിഞ്ഞവർഷത്തെ യുവജനോത്സവം ഓർമ്മിച്ചു പറഞ്ഞു.

-പക്ഷേ വായനശാലയിൽനിന്ന് പുസ്തകമെടുത്താൽ ആരാണ് കവിത ട്യൂൺ ചെയ്ത് തരാ...? ട്യൂൺചെയ്യാതെ കവിത ചൊല്ലാൻ കഴിയോ...? അതാണ് അമ്മുവിന്റെ പ്രശ്നം.

-ആട്ടെ, നിങ്ങളാരെങ്കിലും പാഠപുസ്തകത്തിലെ കവിതകൾ ഈണത്തിൽ ചൊല്ലിനോക്കാറുണ്ടോ?-

-പാഠപുസ്തകത്തിലെ കവിതകൾ എന്തിനാ മാഷേ, ചൊല്ലിനോക്കുന്നത്? പരീക്ഷയ്ക്ക് ചോദ്യം ചോദിക്കുമ്പോൾ ഉത്തരം എഴുതാ...പ്പോരേ? എന്നാലല്ലേ മാർക്ക് കിട്ടൂ...?

അപ്പു തന്റെ സംശയം മറച്ചുവെയ്ക്കുന്ന കുട്ടത്തിലല്ല.

-മാത്രമല്ല, എല്ലാവരും കൂടി കവിതചൊല്ലി ബഹളംവെച്ചാൽ അടുത്തക്ലാസിലെ ടീച്ചർക്കും കുട്ട്യോൾക്കും ബുദ്ധിമുട്ടാവില്ലേ..?അതു

കൊണ്ട് സയൻസിന്റെ മാഷ് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട് കവിത മനസ്സിൽ വായിച്ചാൽ മതി, ഉറക്കെ ചൊല്ലേണ്ട കാര്യമില്ല എന്ന്. അമ്മു വിശദീകരിച്ചു.

-ഇതൊക്കെത്തന്നെയാണ് തകരാറ്.- ശങ്കരൻമാഷ് തന്നത്താൻ പറഞ്ഞു.

-ഇങ്ങനെയൊന്നുമല്ല വേണ്ടത്. കവിതയുടെ ഒന്നോരണ്ടോ വരികൾ വായിച്ചുനോക്കുമ്പോഴേയ്ക്കും അതു ചൊല്ലാനുള്ള ഈണം മനസ്സിൽ തോന്നും; തോന്നണം.- മാഷ് കുട്ടികൾക്കു വിശദീകരിച്ചുകൊടുത്തു.

2. താളത്തിൽ കൈകൊട്ടാനറിയാമോ?

-അപ്പോൾ കവിത ട്യൂൺ ചെയ്യേണ്ട മാഷേ? അപ്പുവിന്റെ സംശയം മാറുന്നില്ല..

-കവിത എല്ലാവർക്കും സ്വന്തമായി ട്യൂൺചെയ്യാൻ കഴിയും. അതിന് സംഗീതസംവിധായകന്റെ ആവശ്യമില്ല. ഏത് കവിത വായിച്ചാലും നിങ്ങൾക്കതിന്റെ ഈണം മനസ്സിൽ തെളിയും.-

-അതെങ്ങനോ മാഷേ?

-എനിക്കും അങ്ങനെ പറ്റോ മാഷേ...?- കുട്ടികൾ ഓരോരുത്തരായി മാഷെ പൊതിയാൻ തുടങ്ങി.

-പറ്റും. എന്താ സംശയം? നിങ്ങൾക്കെന്നല്ല, ആർക്കും പറ്റും. വീട്ടിൽ മുത്തശ്ശി രാമായണം വായിക്കാറില്ലേ? ആരെങ്കിലും ട്യൂൺചെയ്തുകൊടുത്തിട്ടാണോ മുത്തശ്ശി ഈണത്തിൽ രാമായണം വായിക്കുന്നത്?

-അതാ മാഷേ.. ഞങ്ങൾക്കും മനസ്സിലാകാത്തത്! മുത്തശ്ശിയുടെ രാമായണമാണെങ്കിൽ വരിപോലും തിരിക്കാതെയാണ് അച്ചടിച്ചിരിക്കുന്നത്. കഥ അച്ചടിക്കുന്നതുപോലെ നീട്ടിപ്പിടിച്ച് ഒറ്റ എഴുത്താണ്. ഇടയ്ക്ക് ഓരോ നക്ഷത്ര ചിഹ്നം മാത്രം കാണാം. എന്നിട്ടും മുത്തശ്ശി ക്കെങ്ങനെയാണ് കവിത നല്ല ഈണത്തിൽ ചൊല്ലാൻ കഴിയുന്നത് എന്ന് എത്ര ആലോചിച്ചിട്ടും മനസ്സിലാകുന്നില്ല.

അപ്പു അത്ഭുതം പ്രകടിപ്പിച്ചു.

-കടലാസും അച്ചടിയുമൊക്കെ കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് പുസ്തകങ്ങൾക്കു പകരം പനയോലയിലായിരുന്നു കവിതയും മറ്റും എഴുതി സൂക്ഷിച്ചിരുന്നത്. അത്തരം കവിതാഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ നക്ഷത്രചിഹ്നങ്ങൾപോലും പതിവുണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്നാലും കവിത ഈണത്തിൽ വായിക്കാൻ കഴിയുമായിരുന്നു.

-എന്റെ മുത്തശ്ശി രാമായണം മാത്രമല്ല, കുറുത്തിപ്പാട്ടും വടക്കൻപാട്ടും ഒക്കെ ഈണത്തിൽ ചൊല്ലും. അമ്മു അഭിമാനത്തോടെ പറഞ്ഞു.

-എന്റെ മുത്തശ്ശിക്ക് ചൊല്ലാൻ പുസ്തകകൃതനെ വേണമെന്നില്ല. എല്ലാം കാണാപ്പാഠാണ്...

അപ്പു വിട്ടുകൊടുക്കാൻ ഭാവമില്ല.

-എങ്ങനാ മാഷേ, ട്വൂൺചെയ്യാതെതന്നെ കവിത ചൊല്ലാൻകഴിയ്ണത്...?-

-അതൊന്നും അത്രബുദ്ധിമുട്ടുള്ളകാര്യല്ല അമ്മു...ആർക്കും പഠിക്കാവുന്നതേയുള്ളൂ..

മാഷ് കുട്ടികളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു.

-മാഷേ, ഈ അപ്പു പാട്ട് പഠിക്കുന്നില്ല. ഞാനും അമ്മിണിച്ചെച്ചിറ പാട്ട് പഠിക്കുന്നുണ്ട്...അതോണ്ട് അപ്പുന് കവിത പാടാൻ കഴിയു ലല്ലോ അല്ലോ?

അമ്മുവിന്റെ ചോദ്യംകേട്ട് അപ്പു എന്തോ മഹാപരാധം ചെയ്തവനെപ്പോലെ കുറ്റബോധത്തോടെ തലതാഴ്ത്തി നിന്നു.

-ഞാൻ പറഞ്ഞില്ലേ..അമ്മു? കവിത ഈണത്തിൽ ചൊല്ലാൻ പാട്ടു പഠിക്കേണ്ട കാര്യമൊന്നുമില്ല. മാത്രമല്ല, പാട്ടുപാടുന്നതുപോലെ പാടിയാൽ കവിത കവിയല്ലാതാകും. കേൾക്കുന്നവർ, കവിയുടെ അർത്ഥത്തിലേയ്ക്കു കടക്കാതെ ഈണത്തിൽ മയങ്ങിപ്പോകും. നല്ല കവിയും ചീത്തക്കവിയും ഏതെന്ന് പെട്ടെന്ന് തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയില്ല.

മാഷ് അപ്പുവിന്റെ രക്ഷയ്ക്കെത്തി. അപ്പുവിന്റെ മുഖം തെളിഞ്ഞു. ഇപ്പോഴെങ്ങനെ? എന്ന ഭാവത്തിൽ അവൻ തല ഉയർത്തി നിന്നു.

-നിങ്ങൾക്കെല്ലാവർക്കും കൈ കൊട്ടാൻ അറിയില്ലേ...?

-മാഷ് ഞങ്ങളെ കളിയാക്കാറേണോ...? കൈകൊട്ടാൻ അറിയാത്തവരായി ആരെങ്കിലും ഉണ്ടാവൂ?

-അങ്ങനെ വെറുതേ കൈകൊട്ടുന്ന കാര്യമല്ല അമ്മിണി, ഞാൻ പറഞ്ഞത്. താളത്തിൽ കൈകൊട്ടാൻ അറിയുന്നാണ്.

-എത്രനേരം കൊട്ടണം? ഞങ്ങള് കൊട്ടിത്തരാലോ....

പറയേണ്ട താമസം, മൂന്നുപേരും കൂടി താളത്തിൽ കൈകൊട്ടാൻ തുടങ്ങി.

-മതി. ധാരാളം മതി. പാട്ടിന് താളം പിടിക്കാൻ അറിയില്ലേ നിങ്ങൾക്ക്...?

മാഷ് ഏത് പാട്ട് പാടിയാലും ഞങ്ങൾ താളം പിടിക്കും-

-നാടൻപാട്ട് പാടിത്തന്നാൽ ഏറ്റുപാടാൻ കഴിയോ?

-പിന്നെന്താ കഴിയാണ്ടെ....

കേൾക്കേണ്ട താമസം മൂന്നുപേരുംകൂടി പാട്ടുപാടിത്തുടങ്ങുകയായി

-കണ്ണാ..കണ്ണാ....കറപ്പ്തല്ല..ഉള്ളിള്ള പയ്യിനെ വേണം..

കറപ്പ്തല്ല..ഉള്ളിള്ള പയ്യിനെ വേണം..

കണ്ണാ...കണ്ണാ.. കറക്സ്വം കു..ത്താത്ത പയ്യിനെ വേണം..

കറക്സ്വം കു..ത്താത്ത പയ്യിനെ..വേണം.

-മതി...മതി.. ഇതൊക്കെ ധാരാളം മതി..ഏത് കവിതയും ഈണത്തിൽ ചൊല്ലാനുള്ള സുത്രം മാഷ് നിങ്ങളെ പഠിപ്പിക്കാം. ഇന്ന് വേണ്ട. ഇനി നാളെയൊക്കട്ടെ...ലൈബ്രറിയിൽ ആളുകൾ വന്നുതുടങ്ങി. നാളെ കുറച്ചു നേരത്തേതന്നെ വന്നോളൂ.

കണ്ണാ.. കണ്ണാ... ചാണം മണക്കാത്ത പയ്യിനെ വേണം..

ചാണം മണക്കാത്ത പയ്യിനെ വേണം..

കണ്ണാ കണ്ണാ പുല്ലൊന്നും തിന്നാത്ത പയ്യിനെവേണം
പുല്ലൊന്നും തിന്നാത്ത പയ്യിനെ വേണം..

കണ്ണാ..കണ്ണാ...വെള്ളം കുടിക്കാത്ത പയ്യിനെ വേണം..

വെള്ളം കുടിക്കാത്ത പയ്യിനെ വേണം..

കണ്ണാ..കണ്ണാ...കടലോളം പാ...ല്ളള പയ്യിനെ വേണം...

കടലോളം പാ...ല്ളള പയ്യിനെ വേണം...

കുട്ടികൾ നാടൻപാട്ടിന്റെ വരികൾ ആവർത്തിച്ചുചൊല്ലിക്കൊണ്ട് വീട്ടിലേയ്ക്കു മടങ്ങി. ആൽത്തറയിൽ തിരിച്ചെത്തിയ കുരുവികളുടെ അവർ പാടിയ പാട്ട് ഏറ്റുപാടി ബഹളം വെച്ചു...

3. വൃത്തത്തെപ്പറ്റി മിണ്ടിപ്പോകരുത്.....!

ലൈബ്രറിയിലിരുന്ന് പത്രംവായിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ശങ്കരൻമാഷെ കുട്ടികൾ പിടിച്ചുവലിച്ച് മാവിൻചുവട്ടിൽ എത്തിച്ചിരിക്കുന്നു.

-എന്താ കാര്യം?

മാഷ് ഒന്നും മനസ്സിലാകാത്തതുപോലെ ചോദിച്ചു.

-ഒഹോ..ഒഹോ...! ഇന്നലെ പറഞ്ഞത് ഇത്രവേഗം മറന്നോ? കവിതചൊല്ലാൻ പഠിപ്പിച്ചുതരാമെന്ന് പറഞ്ഞിരുന്നില്ലേ?

-ഓ.. ഞാനതു മറന്നു. ഇന്നുവേണോ? നാളെ മുതൽ തുടങ്ങിയാൽ പോരേ?

-അതു പറ്റില്ലയാ...ഇന്ന് തന്നെ തുടങ്ങാം. ഒന്നും നാളേയ്ക്കു വെയ്ക്കരുതെന്നല്ലേ മാഷ് എപ്പോഴും പറയാറുള്ളത്?

-ശരി. അപ്പോൾ നമുക്ക് ഇന്നുതന്നെ തുടങ്ങാം അല്ലേ? ഇതെന്താ ഇന്നലെ വരാത്ത ചിലരുംകൂടി കൂട്ടത്തിൽ ഉണ്ടല്ലോ?

മാഷ് പുതുതായി വന്ന കുട്ടികളെക്കുറിച്ചു ചോദിച്ചു.

-ഇത് അവനിയാണ് മഷേ...മാഷ്ക്ക് അറിയില്ലേ, അവനിയെ?

പിന്നെ ഇത് ഉണ്ണിക്കുട്ടൻ.

അമ്മിണി പുതിയ കുട്ടികളെ ശങ്കരൻമാഷ്ക്ക് പരിചയപ്പെടുത്തിക്കൊടുത്തു.

-ആട്ടെ, നിങ്ങൾ കാകളിയെന്നും കേകയെന്നുമൊക്കെ കേട്ടിട്ടുണ്ടോ?

ശങ്കരൻമാഷ് കുട്ടികൾക്ക് ഭാഷാവൃത്തങ്ങൾ പരിചയപ്പെടുത്താൻ ഒരു ശ്രമം നടത്തി-

-അയ്യോ....! മാഷേ....വേണ്ട. അത് മാത്രം മാഷ് പറയരുത്... ഞങ്ങൾക്കതൊന്നും താങ്ങാൻ വയ്യ.

- "മാത്രയഞ്ചക്ഷരംമൂന്നിൽ വരുന്നോരു ഗണങ്ങളെ എട്ടുചേർത്തുള്ളീരടിയ്ക്ക്...."

- "ശ്ലഥകാകളി വൃത്തത്തിൽ രണ്ടാംപാദത്തിലന്ത്യമായ് രണ്ടക്ഷരം കുറഞ്ഞീടിൽ...."

- "മൂന്നും രണ്ടും രണ്ടും മൂന്നും
രണ്ടും രണ്ടെന്നെഴുത്തുകൾ..."

- "ചൊല്ലാം വസന്തതിലകം.." "...ശാർദ്ദൂലവിക്രീഡിതം..."

കുട്ടികൾ വൃത്തലക്ഷണം ചൊല്ലി കളിയാക്കി കരയാൻതുടങ്ങി.

- ഇതൊക്കെ കാണാതെ പഠിച്ച് ഇപ്പോൾത്തന്നെ ഞങ്ങളുടെ കഴുത്ത് ഉളുക്കിയിരിക്കുന്നു. വൃത്തലക്ഷണം മുഴുവൻ പഠിച്ചും, ലഘുവും ഗുരുവും തിരിച്ചും കവിതചൊല്ലിപ്പഠിക്കാനെന്നും ഞങ്ങൾക്കു വയ്യ മാഷേ...

അവനി തീർത്തു പറഞ്ഞു.

- ഇതുകൊണ്ടാണ് ഞങ്ങൾ ആദ്യംതന്നെ പറഞ്ഞത്, കഥ മതീന്.

കുട്ടികൾ പരിഭവിച്ചു.

- വേണ്ടാ... വൃത്തലക്ഷണവും ഗുരുക്കന്മാരെയും ലഘുക്കന്മാരെയും ഒക്കെ നമുക്ക് വിടാം.

മാഷ് കയ്യുരണ്ടും അന്തരീക്ഷത്തിൽ കഴുകുന്നതായി അഭിനയിച്ചു കൂടാഞ്ഞു.

- എന്നാൽ വിടാം...

കുട്ടികളും ഓരോരുത്തരായി കയ്യിൽ കഴുകിയതുപോലെ കാണിച്ച് കൂടാഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. എന്നിട്ട് മാഷേനോക്കി ആകാംക്ഷയോടെ ഇരിപ്പായി. ഇനിയും വൃത്തത്തെപ്പറ്റി എന്തെങ്കിലും പറഞ്ഞുതുടങ്ങിയാൽ എഴുന്നേറ്റുപോകും എന്ന ഭാവത്തിൽ.

- ശരി. നിങ്ങൾക്ക് ചക്ക...ചക്ക... എന്ന് ആവർത്തിച്ച് പറയുന്നതിൽ വല്ല വിരോധവും ഉണ്ടോ ആവോ...?

മാഷ് അങ്ങേയറ്റം മയപ്പെടുത്തി കുട്ടികളോടു ചോദിച്ചു.

- എന്ത് വിരോധം? ഒരു വിരോധവുമില്ല.

ഇതാ, ഇപ്പോൾത്തന്നെ ചൊല്ലാമല്ലോ...

എല്ലാവരും കൂടി ചക്ക...ചക്ക...എന്ന് ആവർത്തിച്ചു ചൊല്ലാൻതുടങ്ങി. കുറേക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അത് തീവണ്ടിപോകുന്നതുപോലുള്ള ഈണത്തിലായി.

- മിടുക്കന്മാർ! മാഷ് അറിയാതെ അഭിനയിച്ചു.

- അതെന്താ മാഷേ, മിടുക്കന്മാർ എന്നു മാത്രം പറഞ്ഞത്? ഞങ്ങൾ ചൊല്ലിയത് മാഷ് കേട്ടില്ലേ?

അമ്മുവും അമ്മിണിയും ഒരേ സ്വരത്തിൽ പ്രതികരിച്ചു.

-അയ്യോ... ക്ഷമിക്കണം. ഞാനൊരു ശീലത്തിനങ്ങ് പറഞ്ഞു പോയെന്നേ ഉള്ളൂ. തല്ല് കൂടാൻ വരേണ്ട...മിടുകന്മാരും മിടുകനികളുംതന്നെ. സംശയമില്ല.

ശങ്കരൻമാഷ് പെട്ടെന്ന് തിരുത്തി.

-തല്ല് കൂടാൻ ഇവരെക്കഴിഞ്ഞിട്ടേ ആളുകളുള്ളൂ... മാഷ്ക്ക്ക് ഇവരെ അറിയാത്തതുകൊണ്ടാണ്.-

ഉണ്ണിക്കുട്ടൻ മാഷെ സഹായിക്കാൻ ഒരു ശ്രമം നടത്തി.

-ഉണ്ണീ, അവർ പറഞ്ഞതാണ് ശരി പൊതുവായി പറയേണ്ട പല സന്ദർഭങ്ങളിലും നമ്മൾ അറിയാതെ പുള്ളിംഗം ഉപയോഗിച്ചുപോകും. ശീലംകൊണ്ട് പറുന്നതാണ്. തെറ്റുപറ്റിയാൽ അത് ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നതിലും, തിരുത്തുന്നതിലും ഒന്നും ലജ്ജിക്കേണ്ട കാര്യമില്ല.

ഇപ്പോളെങ്ങനെ? എന്ന ഭാവത്തിൽ അമ്മിണിയും അമ്മുവും തലയുയർത്തിയിരുന്നു. അപ്പു അപ്പോഴും മാഷ് പറഞ്ഞതുപോലെ ചക്ക...ചക്ക... എന്ന് ആവർത്തിച്ചുചൊല്ലുകയായിരുന്നു. ആവർത്തനത്തിന്റെ താളത്തിൽ മറ്റുള്ളവരും അപ്പുവിനോടൊപ്പം കൂടി.

ചക്ക.../ചക്ക..../ചക്ക..../ചക്ക/
ചക്ക.../ചക്ക..../ചക്ക..../ചക്ക/
ചക്ക.../ചക്ക.../ചക്ക..../ചക്ക/
ചക്ക.../ചമ്മ/നീ..../...../.

വഞ്ചിപ്പാട്ടിന്റെ ഈണത്തിൽ മാഷ് ചക്ക...ചക്ക... എന്ന് ചൊല്ലിയപ്പോൾ കുട്ടികൾ

"ഓ...തിത്തിത്താരാ....തിത്തിത്താര....

തിത്തെത്തക തെയ്തെയ്തോ..."എന്ന് വായ്ത്താരിപാടി ഈണം പൂർത്തീകരിച്ചു.

-ഇപ്പോൾ നമ്മൾ എന്താണ് ചെയ്തതെന്ന് അവനിക്ക് പറയാമോ?

മാഷ് ചോദിച്ചു.

-എനിക്ക് അത്ര കൃത്യമായൊന്നും അറിയില്ല. എങ്കിലും രണ്ടക്ഷരമുള്ള ചക്ക..എന്ന വാക്ക് ആവർത്തിച്ചു ചൊല്ലിയപ്പോൾ അത് വഞ്ചിപ്പാട്ടിന്റെ ഈണത്തിലായി എന്നാണ് തോന്നുന്നത്.

-അവനി പറഞ്ഞത് ശരിയാണ്. രണ്ടക്ഷരകാലത്തിലുള്ള വാക്കുകൾ ഓരോ വരിയിലും ഒരു പ്രത്യേക എണ്ണവീതം അടുകുടിവെച്ച് ചൊല്ലിയപ്പോൾ വഞ്ചിപ്പാട്ടിന്റെ ഈണത്തിൽ

ലായി. അല്ലേ?

-അതെ....

-ശരി...ഈ ഈണത്തിൽ ചൊല്ലാവുന്ന ഏതെങ്കിലും വരികൾ മുൻ കേട്ടതായോ വായിച്ചതായോ ഓർക്കുന്നുണ്ടോ? ഉണ്ടെങ്കിൽ ചൊല്ലൂ കേൾക്കട്ടെ.

-എനിക്കറിയാം മാഷേ, ഞാൻ ചൊല്ലാം.

-കൂട്ട/നാടൻ/പുഞ്ച/യിലെ/
കൊച്ചു/പെണ്ണേ/കുയി/ലാളേ/
കൊട്ടുവേണം കുഴൽവേണം
കുരവവേണം.."

മാഷ് പറയേണ്ട താമസം ഉണ്ണിക്കൂട്ടൻ പാടിത്തുടങ്ങി. ഉണ്ണി പാടി നിർത്തിയപ്പോൾ, കുട്ടികളും മാഷും ഒരുമിച്ച്,

"തിത്തിത്താര...തിത്തിത്തെ..."

തിത്തെ...തക തെയ്തെയ്തോം..." എന്ന് വായ്ത്താരി പാടി.

-പഴയ ഒരുവഞ്ചിപ്പാട്ടിലെ വരികളാണ് ഉണ്ണി പാടിയത്. ഇനി ആർക്കാണ് ഈ ഈണത്തിലുള്ള വരികൾചൊല്ലാൻ അറിയുന്നത്?

ശങ്കരൻമാഷ് അമ്മുവിനോടും പൊന്നുവിനോടുമായി ചോദിച്ചു.

-കാല/ത്തെഴു/ന്നേറ്റു/ കുളി/
ച്ചുത്തു/വന്നു/ പതി/യുടെ/
കാലടി വന്ദിച്ചു പൊതി
കയ്യിൽക്കൊടുത്തു.

-അമ്മു ചൊല്ലിയ വരികൾ ഏത് കവിതയിലേതാണെന്ന് പറയാമോ?

-എനിക്കറിയാം മാഷേ. രാമപുരത്തുവാരിയർ എഴുതിയ കുചേലവൃത്തം വഞ്ചിപ്പാട്ടിലെ വരികളാണിത്. ഞങ്ങൾക്ക് കഴിഞ്ഞകൊല്ലം പഠിക്കാനുണ്ടായിരുന്നു.

അമ്മിണി വിശദീകരിച്ചു.

"സമ/യമാ/യില്ല/പോലും/
സമ/യമാ/യില്ല/പോലും/
ക്ഷമ/യെന്റേ/ ഹൃദ/യത്തി-/
ലൊഴി/ഞ്ഞു തോ/ഴീ..."/

കുമാരനാശാന്റെ "കരുണ" എന്ന ഖണ്ഡകാവ്യത്തിലെ വരികൾ അമ്മിണി യാതൊരു സംശയവും കൂടാതെ വഞ്ചിപ്പാട്ടിന്റെ ഈണത്തിൽ

ചൊല്ലിയപ്പോൾ കൂട്ടുകാർ "തിന്തിത്താര" എന്ന് വായ്ത്താരിചൊല്ലി.

"സടകുടഞ്ഞെഴുന്നേൽക്ക
ഭാരതപൗരുഷമേ നീ
ഇടതുകാൽ ശത്രുവിന്റെ
മാർത്തട്ടിലുന്നീ..."

ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പിന്റെ വരികൾ മാഷ് അതേ ഈണത്തിൽ ചൊല്ലിക്കൊടുത്തു.

"തെച്ചിമന്ദാരം തുളസി
പിച്ചകമാലകൾ ചാർത്തി
ഗുരുവായൂരപ്പാ നിന്നെ
കണികാണേണം..."

ഇങ്ങനെയൊരു സിനിമാപ്പാട്ടിലേ മഷേ?

-ഉണ്ടല്ലോ. എന്തേ അവനിയിപ്പോൾ അതിനെപ്പറ്റി ചോദിക്കാൻ?

-അല്ല, മഷേ ആ പാട്ടും ശരിക്ക് രണ്ടക്ഷരകാലത്തിൽ പെടുന്നതല്ലേ?

-പൊയ്ക്കോ അവിടന്ന്. അത് വഞ്ചിപ്പാട്ടൊന്നും അല്ല. അത് ഗുരുവായൂരപ്പന്റെ പാട്ടാണ്.

അമ്മു അൽപ്പം ദേഷ്യത്തിൽത്തന്നെ പ്രതികരിച്ചു.

-അവനി പറഞ്ഞത് ശരിയാണ്. ഞാനകാര്യം ഇപ്പോഴാണ് ശ്രദ്ധിച്ചത്. ആ പാട്ട് വഞ്ചിപ്പാട്ടിന്റെ താളത്തിലാണ്.

മഷേ, നമ്മള് ചക്ക...ചക്ക...എന്ന് ചൊല്ലിയല്ലേ തുടങ്ങിയത്? അപ്പുവിന് സംശയം.

-അതെ. എന്താ അപ്പു?

മാഷ് ചോദിച്ചു.

അല്ലോ, ഞാൻ ആലോചിക്കുകയായിരുന്നു...

-നീയിപ്പോ അത്ര വല്ലു ആലോചനയ്ക്കൊന്നും പോകണ്ടോ. മാഷ് പറയട്ടെ

അമ്മു ഇടയ്ക്കുകയറിപ്പറഞ്ഞു.

-അവൻ പറയട്ടെ. എന്താ അപ്പുന് സംശയം?

-മഷേ, ഈ ചക്ക...ചക്ക...എന്ന് പറഞ്ഞതിന് പകരം

-വൺടു...വൺടു...- എന്ന് താളം പിടിച്ചാലും പോരേ?

അപ്പു ഒരൽപ്പം സങ്കോചത്തോടെ തന്റെ സംശയം പുറത്തിട്ടു.

-മിടുക്കൻ!

മാഷ് അപ്പുവിനെ അഭിനന്ദിച്ചു. അപ്പു മനസ്സമാധാനത്തോടെ നിവർന്നിരുന്നു.

-രണ്ടക്ഷരകാലത്തിലുള്ള ഏത് വാക്കും ഉപയോഗിക്കാം.

-അപ്പോൾ തെച്ചീ...തെച്ചീ...എന്നും പറയാമോ മാഷേ? അമ്മു ചോദിച്ചു.

-പറയാം. എന്തു പറഞ്ഞാലും വൺടു...വൺടു... എന്ന താളത്തിൽ നിൽക്കണമെന്നുമാത്രം.

-ഈ താളത്തിൽത്തന്നെ പല ഈണങ്ങളും ഉണ്ടാകില്ലേ മാഷേ?

-ഉണ്ടാകും അമ്മു... ഓരോ വരിയിലും രണ്ടക്ഷരകാലമുള്ള എത്രവാക്കുകൾ ചേർത്തുവെയ്ക്കുന്നു എന്നതിനനുസരിച്ച് ഈണവും മാറും. ചക്ക.... എന്ന് നമ്മൾ ഓരോ വരിയിലും എത്രവീതമാണ് ചൊല്ലിയത്? ഓർമ്മയുണ്ടോ?

-ഞാമ്പറയാം മാഷേ, ആദ്യത്തെ മൂന്നു വരിയിൽ നാലുവീതം. നാലാമത്തെ വരിയിൽ ഒരു ചക്കയും ഒരു ചമ്മന്തിയും.

അവനി മറുപടി പറഞ്ഞു.

പക്ഷേ, നാലുതവണ ചക്ക എന്നു ചൊല്ലാൻ ആവശ്യമായ അത്രയും സമയം എടുത്തുകൊണ്ടാണ് ചക്ക..ചമ്മന്തി എന്നു ചൊല്ലിയത്. അത് ശ്രദ്ധിച്ചുവോ?

ശരിയാണ് അതുകൊണ്ടാണല്ലോ നമുക്ക് താളം തെറ്റാതെ ചൊല്ലാൻ കഴിയുന്നത്. പക്ഷേ എങ്ങനെയാണ് അത് സാധിക്കുന്നത്? ചക്ക ചമ്മന്തി എന്നു മാത്രം പറയുമ്പോൾ അഞ്ചക്ഷരം. ചക്ക ചക്ക ചക്ക ചക്ക എന്നു പറയുമ്പോഴോ എട്ടക്ഷരവും. പിന്നെ എങ്ങനെ കണക്ക് ശരിയാകും?

അപ്പുവിന് ഒരേത്തുംപിടിയും കിട്ടുന്നില്ല.

-അക്ഷരം കുറവാണ്. പക്ഷേ, അക്ഷരത്തിലെ കുറവ് ഈണംകൊണ്ട് നികത്തുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. രണ്ടക്ഷരകാലമാണ് എന്ന് തിരിച്ചറിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞാൽ ഈ തരത്തിലുള്ള ഏതുകവിതയും നമുക്ക് ചൊല്ലാൻ കഴിയും.

മാഷ് വിശദീകരിച്ചു.

-അത് തിരിച്ചറിയാൻ എന്താ ഇത്ര വെഷമം? ആദ്യത്തെ ഒരുവരി വായിച്ചുനോക്കിയാൽ പോരേ?

അപ്പു ചോദിച്ചു.

-ശരിയാണ്. കവിതയുടെ ആദ്യത്തെ വരി വായിക്കുമ്പോഴേയ്ക്കും താളം മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയണം. അങ്ങനെയാവാൻ ഏതുകവിതയും നമുക്ക് ഈണത്തിൽ ചൊല്ലാൻ കഴിയും.

മാഷ് പറഞ്ഞു.

-അപ്പു...എടാ അപ്പു.... ഈ ചെക്കനിതെവടെപ്പോയിക്കെടക്നോ ആവോ..കർമോന്തി നേരത്ത് വല്ല എഴുത്തുകളും കടിക്കുല്ലോ ഈശ്വരന്മാരേ.....

-അതാ...അപ്പുവിന്റെ അമ്മ അപ്പുവിനെ തെരയാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഇനി ഓരോ വീട്ടിൽനിന്നായി തുടങ്ങും വിളിയും ശകാരവും. അതിന്നുമുമ്പ് വീട്ടിലെത്താൻ നോക്കിക്കോളൂ...

മാഷ് കുട്ടികളെ വീട്ടിലേയ്ക്ക് ഉന്തിപ്പറഞ്ഞയച്ചു.

-മാഷേ, ബാക്കി നാളെ വൈകുന്നേരം....

-ങ്ഹാ...ശരി...നാളെ വൈകുന്നേരം...

"കുട്ടനാടൻ പുഞ്ചയിലേ.. " എന്ന പാട്ട് ഈണത്തിൽ പാടിക്കൊണ്ട് കുട്ടികൾ വീടുകളിലേയ്ക്ക് യാത്രയായി. മാഷ് വായനശാലയ്ക്കകത്തേയ്ക്കും.

4. തക/തക/തക/തക/
തക/തക/നതോ/ന്നത...

-രണ്ടക്ഷരകാലത്തിലുള്ള കവിതയിൽത്തന്നെ പല വൃത്തങ്ങളും ഉണ്ടാവില്ലേ മാഷേ?

അമ്മിണി വായനശാലയിലേയ്ക്കു വന്നതുതന്നെ, തലേദിവസം ചോദിക്കാൻ ബാക്കിവെച്ച ഒരു സംശയവും ചോദിച്ചുകൊണ്ടാണ്.

-വൃത്തത്തെക്കുറിച്ച് മിണ്ടരുതെന്നല്ലേ, നമ്മൾ തമ്മിലുള്ള കരാറ്? അത് തെറ്റിക്കാറായോ?

-അത് സാരമില്ല മാഷേ. കവിത ഇങ്ങനെ ചൊല്ലിനോക്കാൻ കഴിഞ്ഞാൽ വൃത്തത്തോട് പിണങ്ങേണ്ട കാര്യമില്ലല്ലോ. അമ്മിണിക്ക് മറുപടിയുണ്ടായിരുന്നു.

-അമ്മിണിയുടെ സംശയം ശരിയാണ്. ഈ രണ്ടക്ഷരകാലത്തിൽത്തന്നെ പല തരത്തിൽ വാക്കുകൾ ചേർത്തുവെയ്ക്കുമ്പോൾ പല വൃത്തങ്ങളും രൂപപ്പെടും.

-അതെങ്ങന്യോ മാഷേ, ഒരു താളത്തിൽത്തന്നെ പല വൃത്തങ്ങളുണ്ടാകുന്നത്?

-മറുപടി അമ്മിണിക്ക് പറയാമോ?

-പറയാം മാഷേ, ഞാൻ പറയാം. നമ്മളിപ്പോൾ ചക്ക....ചക്ക...എന്നാണല്ലോ ചൊല്ലിയത്. ചക്ക എന്ന വാക്കുതന്നെ ഒരു വരിയിൽ നാലോ ആറോ എട്ടോ ഒക്കെ വെച്ചുകൊണ്ട് ചൊല്ലാം. അപ്പോൾ വേറെവേറെ വൃത്തമാകും. അല്ലേ മാഷേ?

-അതെ. ഒരു വരിയിൽ നാലും അടുത്ത വരിയിൽ ആറും ഒക്കെ വെച്ചുകൊണ്ട് വ്യത്യസ്തമായ ഈണങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാം. ഈണം മാറുന്നതിനനുസരിച്ച് അതിനൊക്കെ പ്രത്യേക പേരുകളും ഉണ്ടാകും.

-അപ്പോ...മാലകെട്ടുന്നതുപോലെയുള്ള ഒരു പണിയാണിത് അല്ലേ?

-പോടാ മണ്ടാ... മാലകെട്ടലാണത്രെ!

അമ്മു അപ്പുവിനെ കളിയാക്കി.

-കളിയാക്കണ്ട...അമ്മു. അവൻ പറഞ്ഞതാണ് ശരി. ഓരോ വാക്കുകളെയും ഓരോ പൂക്കളായി കരുതിയാൽ മതി. രണ്ടക്ഷരമുള്ളവയൊക്കെ ഒരു നിറത്തിലുള്ള പൂക്കളും, മൂന്നക്ഷരമുള്ളവ മറ്റൊരു നിറത്തിലുള്ള പൂക്കളും ആണെന്ന് കരുതുക.

-അപ്പോ... പലനിറത്തിലുള്ള പൂക്കൾ ചേർത്ത് മാലകെട്ടുന്നതാണ് പല പല അക്ഷരകാലത്തിലുള്ള വാക്കുകൾ ചേർത്തുവെച്ചുകൊണ്ടും ഈണങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാം അല്ലേ?

-തീർച്ചയായും. അത്തരം താളങ്ങളുടെ കാര്യം നമുക്ക് പിന്നീട് നോക്കാം. ഇപ്പോൾ രണ്ടക്ഷരകാലത്തെക്കുറിച്ച് നല്ലൊരു പരയുന്നത്?

-മാഷ് പറഞ്ഞതുപോലെ രണ്ടക്ഷരകാലത്തിൽത്തന്നെ പല വ്യത്യാസങ്ങളും ഉണ്ടാകുമെങ്കിൽ അതൊക്കെ ഓർത്തുവെക്കാൻ ബുദ്ധിമുട്ടല്ലേ...?

അമ്മിണി തന്റെ ഭയം പുറത്തുപറഞ്ഞു.

-അതിന്റെയൊക്കെ ലക്ഷണങ്ങളും കാണാതെ പഠിക്കേണ്ടി വരില്ലേ...?

ഒഴിഞ്ഞുപോയെന്നുകരുതിയ ബാധ വീണ്ടും വരുന്നല്ലോ എന്ന മട്ടിൽ അമ്മു ചോദിച്ചു.

-ബുദ്ധിമുട്ടാകും...അതുകൊണ്ട് നമുക്കിതിനെ തൽക്കാലം തറവാട്ടുപേരുവിളിക്കാം. രണ്ടക്ഷരകാലത്തിൽപ്പെട്ടവരെല്ലാവരെയും ഒരുമിച്ച് ഒറ്റത്തറവാട്ടുപേരിൽ ഓർമ്മിച്ചാൽ മതിയാകും..

-എന്താ മാഷേ, ഈ രണ്ടക്ഷരക്കൂട്ടത്തിന്റെ തറവാട്ടുപേര്?

-നതോന്നത എന്നാണ് ഈ താളത്തിന്റെ തറവാട്ടുപേര്. നിങ്ങൾ കേട്ടുകാണും ഇല്ലേ?

-ഉണ്ട്. നതോന്നത എന്ന് ഞങ്ങൾ ധാരാളം കേട്ടിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ ഇതാണ് നതോന്നത എന്ന് തിരിച്ചറിയാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. ഇനി എന്തായാലും നതോന്നതയെ ഞങ്ങൾ ഒരിക്കലും മറക്കില്ല.

അമ്മിണി ഉറപ്പിച്ചു പറഞ്ഞു.

-ഈ തറവാട്ടിലുള്ള വേറെ വ്യത്യാസങ്ങൾ ഏതൊക്കെയാണ് മാഷേ?

അപ്പുവിന് അതിയാൻ തിടുകുമായി.

-അന്നനട, ഉന്നഅന്നനട, ഭൃജംഗപ്രയാതം, ഉന്നത, ഹംസസ്വരം, കളവാണി തുടങ്ങിയ വ്യത്യാസങ്ങളൊക്കെ അന്നനട

യുടെ തറവാട്ടുകാരാണ്.അതിനെക്കുറിച്ചൊക്കെ, ആവശ്യമെന്നു തോന്നിയാൽ വിശദമായി പിന്നീട് പഠിക്കാം; വലിയ ക്ലാസിലൊക്കെ എത്തുമ്പോൾ.

വൃത്തത്തെപ്പറ്റിയുള്ള കൂടുതൽ വിശദാംശങ്ങളിലേയ്ക്ക് പോവാതെ ശങ്കരൻമാസ്റ്റർ അവസാനിപ്പിച്ചു.

-മാഷേ, നതോന്നതയെ ഓർത്തുവെക്കാൻ ഞാനൊരു സുത്രപ്പണി കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്..

അമ്മിണി എന്തോ കൃത്യം സൂചിപ്പിച്ച മട്ടിൽ പറഞ്ഞു.

-എന്താണ് സുത്രപ്പണി? ഞങ്ങളുംകൂടി അറിയട്ടെ.

മാഷ് അമ്മിണിയെ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു.

-രണ്ടുവരി പദ്യം കാണാതെ പഠിച്ചാൽ മതി.

അമ്മിണി സസ്പൻസ് നിലനിർത്തിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു.

-ഏതാണ് ആ രണ്ടുവരികൾ?

അമ്മു അത്രയൊന്നും സന്തോഷത്തോടെയല്ല ചോദിച്ചത്. അമ്മിണി അങ്ങനെ ആളാവാണെന്നും നോക്കേണ്ട എന്നൊരു ഭാവം ആ ചോദ്യത്തിൽ അടങ്ങിയിരുന്നു.

-രണ്ടക്ഷരകാലത്തിലുള്ള വാക്കുകളുടെ കൂട്ടമാണ് നതോന്നതകൂടുംബം എന്നല്ലേ മാഷ് പറഞ്ഞത്?

-അതെയല്ലോ...

അമ്മിണി എന്താണ് പറയാൻ തുടങ്ങുന്നതെന്ന് മാഷ്ക്ക് ഒട്ടും പിടികിട്ടിയില്ല.

-എന്നാൽ അക്കാര്യം ഓർമ്മിച്ചുവെക്കാൻ ഈ പദ്യം കാണാതെ പഠിച്ചാൽ മതി.

തക/തക/തക/തക/

തക/തക/നതോ/ന്നതാ.....

-കൊള്ളാമല്ലോ....അമ്മിണി കണ്ടെത്തിയ സൂത്രം...

തക/തക/തക/തക/

തക/തക/നതോ/ന്നതാ.....

ശങ്കരൻമാഷും കുട്ടികളോടൊപ്പം അമ്മിണി കണ്ടെത്തിയ വൃത്തസൂത്രം ഈണത്തിൽ ചൊല്ലിനോക്കി. വളരെ പെട്ടെന്നുതന്നെ അമ്മിണിയുടെ സൂത്രവാക്യം കൂട്ടുകാർ കാണാതെ പഠിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു

-ആട്ടെ, അമ്മിണിക്ക് എവിടെനിന്നാണ് ഈ വരികൾ കിട്ടിയത്? സ്വന്തമായി ഉണ്ടാക്കിയതാവും അല്ലേ?

-അതെ മാഷേ, അവള് സ്വന്തമായി ഉണ്ടാക്കിയതുതന്നെ...

അമ്മിണിയെ കുറ്റപ്പെടുത്താൻ ഒരു അവസരം ഒത്തുവന്ന
തിൽ സന്തോഷിച്ചുകൊണ്ട് അപ്പു ഏഷണികൂട്ടി.

-മിടുക്കി...!

മാഷ് അമ്മിണിയെ വഴക്കുപറയും എന്നാണ് അപ്പു കരുതിയത്. പക
രം, അവളെ അഭിനന്ദിച്ചപ്പോൾ അപ്പുവിന്റെ മുഖം വിളറി വെളുത്തു
പോയി..

അമ്മിണിയുടെ സുത്രവാക്യം മനസ്സിൽ ഉരുവിട്ടുകൊണ്ടാണ് എല്ലാ കുട്ടു
കാരും അന്ന് വീട്ടിലേയ്ക്കു തിരിച്ചത്...

**പ്രാചീന കവിതയിലെ സാമൂഹ്യവിമർശനം:
തുളുൽ വരെ ചരിത്രാധിഷ്ഠിതമായ അന്വേഷണം
ഡോ.കെ.ബി. സുമിത്ര**

രാമചരിതത്തിൽ തുടങ്ങുന്ന പാട്ടുപ്രസ്ഥാനവും വൈശികതന്ത്രത്തിൽ തുടങ്ങുന്ന മണിപ്രവാളപ്രസ്ഥാനവുമാണ് മലയാളത്തിലെ ആദ്യകാല പദ്യസാഹിത്യശാഖകൾ. പ്രാചീന കേരളത്തിൽ ക്ഷേത്രങ്ങളെ കേന്ദ്രീകരിച്ചാണ് കലയും സംസ്കാരവും, വിദ്യാഭ്യാസവുമെല്ലാം വളർന്നു വികസിച്ചത്. ക്ഷേത്രങ്ങളോടനുബന്ധിച്ച സാംസ്കാരിക നവോത്ഥാനത്തിന് പ്രാധാന്യകാരണം ആര്യാധിനിവേശമാണെന്ന് പറയാം. എട്ടാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആരംഭം മുതൽ കേരളത്തിലേക്കുള്ള ആര്യൻമാരുടെ പ്രവാഹം ശക്തമായതായി പറയപ്പെടുന്നു. ഇതിനുകാരണം. അറബികൾ സിന്ദ് ആക്രമിച്ചതും തുടർന്ന് ആര്യസംസ്കാരകേന്ദ്രമായിരുന്ന വല്ലഭിപത്തനം നശിച്ചതും മറ്റുമാണെന്ന് എൻ. കൃഷ്ണപിള്ള അഭിപ്രായപ്പെടുന്നുണ്ട്.

ക്ഷേത്രങ്ങൾ സാംസ്കാരിക കേന്ദ്രങ്ങളായതോടെ ബ്രാഹ്മണർക്ക് സമൂഹത്തിൽ ഉന്നതസ്ഥാനം കൈവന്നു. ആര്യബ്രാഹ്മണർ കേരളചരിത്രത്തിന്റെ പ്രധാന പങ്കാളികളായിത്തീർന്നു. ഇവർ കേരളീയമായ ആചാരാനുഷ്ഠാനങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുകയും ഇവിടുത്തെ ജനങ്ങളുടെ മേൽ വർദ്ധിച്ച സ്വാധീനം ചെലുത്തുകയുമുണ്ടായി. സാമൂഹികജീവിതത്തെയും, കലാസാംസ്കാരിക ജീവിതത്തെയും കുട്ടിയിണക്കിയിരുന്ന ക്ഷേത്രങ്ങളുടെ ഭരണച്ചുമതല പ്രധാനമായും നിർവ്വഹിച്ചിരുന്നത് ബ്രാഹ്മണരായിരുന്നു. ക്രമേണ ജനങ്ങളുടെ ഭൗതികജീവിതവും ആത്മീയജീവിതവും ബ്രാഹ്മണരുടെ നിയന്ത്രണത്തിൻ കീഴിലായി. ഇവർക്ക് രാജ്യഭരണത്തെയും സ്വാധീനിക്കാൻ കഴിഞ്ഞു. അതോടെ ഇവർ രാഷ്ട്രീയമായും പ്രബലരായിത്തീർന്നു. ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ തന്നെയാണ് ജന്മി വ്യവസ്ഥയും രൂപം പുണ്ടത്. കേരളത്തിൽ ബ്രാഹ്മണമേധാവിത്വം ഈ ഘട്ടത്തിൽ ശക്തിയാർജ്ജിച്ചു.

സാമൂഹ്യവിമർശനം - മണിപ്രവാളകൃതികളിൽ

മണിപ്രവാളകവിതകൾ മിക്കതും ദേവദാസികളെക്കുറിച്ചുള്ള ശൃംഗാരവർണ്ണനകളാണ്. സാധാരണ ജനങ്ങളുടെ ജീവിതം ഇവയിൽ ചിത്രീകരിച്ചു കാണുന്നില്ല. നമ്പൂതിരി സമുദായമുൾപ്പെടുന്ന ഉയർന്ന വിഭാഗത്തിലെ ജനങ്ങളായിരുന്നു അക്കാലത്ത് മണിപ്രവാളകവിതകൾ

രചിച്ചിരുന്നത്. ഡോ. പി. വി. വേലായുധൻപിള്ള ഇങ്ങനെ പറയുന്നുണ്ട്. “ആര്യബ്രാഹ്മണതലത്തിൽ പൊന്തിവന്ന സാഹിത്യമാണ് മണിപ്രവാളം. പ്രാദേശികജനതയുടെ തലം വളരെ വ്യത്യസ്തമായ മറ്റൊരു സാഹചര്യത്തിൽപ്പെട്ടുണ്ടെരുങ്ങുന്നതാണ് അക്കാലത്ത് നാം കാണുന്നത്.”

സമൂഹത്തിലെ ഉന്നതവർഗ്ഗക്കാരായ പ്രഭുക്കൻമാരും മറ്റും അക്കാലത്ത് അനിയന്ത്രിതജീവിതമാണ് നയിച്ചുവന്നത്. സുഖലോലുപരായിരുന്ന ഇവർ നേരമ്പോക്കിനുവേണ്ടി എഴുതിയിരുന്ന സ്ത്രീവർണ്ണനകളാണ് അക്കാലത്തെ മണിപ്രവാളകൃതികളിൽ ഭൂരിഭാഗവും. “മണിപ്രവാളസാഹിത്യം പൊതുവെ പറഞ്ഞാൽ അലസപ്രഭുക്കൻമാരുടെ പാർശ്വവർത്തികളായ ചില രസികക്കുഴമ്പൻമാരുടെ സാഹിത്യമാണ്. തങ്ങളുടെ യജമാനൻമാരുടെ കടക്കണ്ണുപതിഞ്ഞ തമ്പംഗികളുടെ സൗന്ദര്യവിലാസത്തെ വർണ്ണിച്ചുവർണ്ണിച്ച് അവരെ ഹരം പിടിപ്പിക്കുകയായിരുന്നു ആ കവികളുടെ ലക്ഷ്യം” എന്ന് എസ്. ഗുപ്തൻനായരും, “സമ്പന്നവും, അലസവുമായ ജീവിതം നയിച്ചിരുന്ന ഒരു കുട്ടം ആളുകളുടെ ലീലാവിനോദങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കുന്ന സാഹിത്യപ്രസ്ഥാനമായിരുന്നു മണിപ്രവാളം” എന്ന് എ. ശ്രീധരമേനോനും പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത് ഇവിടെ ശ്രദ്ധാർഹമാണ്.

മണിപ്രവാളകൃതികളിൽ പ്രഥമവും പ്രധാനവുമായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്ന കൃതിയാണ് ‘വൈശികതന്ത്രം’. ഈ കൃതിയുടെ കാലം ഏകദേശം എ.ഡി. പന്ത്രണ്ടിലോ, പതിനാലിലോ ആണെന്ന് കരുതപ്പെടുന്നു. ഒരു മുത്തശ്ശി കൊച്ചുമകൾക്ക് വേശ്യാധർമ്മത്തിന്റെ മഹത്വത്തെക്കുറിച്ച് വിശദീകരിച്ചുകൊടുക്കുന്നതാണ് ഇതിലെ പ്രമേയം.

“എൻ മുത്തിയാൾ ചെവിയിലെ മുതുമുത്തിതാനേ
ചൊല്ലിക്കൊടുത്തവളുമെൻ ജനനിക്കുചൊല്ലി
കൈക്കൊണ്ട യോഗമതെന്നിക്കവൾ ചൊല്ലിയിന്നു
ഞാനും നിനക്കു വദിഗാമി ഗുരുക്രമേണ”

വേശ്യാവൃത്തിക്ക് വളരെയധികം പ്രാധാന്യം കൽപ്പിച്ചിരുന്ന കാലഘട്ടത്തിലാണ് ഈ കൃതിയുടെ രചനയെന്ന് മേൽകൊടുത്ത വരികളിൽ നിന്നും വ്യക്തമാണ്. “മധ്യകാലവേശ്യാവൃത്തിയുടെ ലോകവീക്ഷണവും തൊഴിൽ വീക്ഷണവും ഇതിലടങ്ങിയിരിക്കുന്നുവെന്ന് പി. വി. വേലായുധൻപിള്ള അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

പിന്നീടുള്ളത് പ്രാചീനചമ്പുക്കളാണ്. ഇവയിൽ ഉണ്ണിയച്ചിചരിതം, ഉണ്ണിച്ചിരുതേവീചരിതം, ഉണ്ണിയാടിചരിതം എന്നിവ പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്നു. ഇവയിൽ പ്രാചീനം ഉണ്ണിയച്ചിചരിതമാണെന്നു കരുതപ്പെടുന്നു. ഈ മൂന്ന് അച്ചീചരിതങ്ങളാണ് “മണിപ്രവാളവിദ്യയെ മഹിളാളിമഹാസ്പദമാക്കി” യതെന്ന് എൻ. വി. കൃഷ്ണവാരിയർ പറയുന്നുണ്ട്.

എ.ഡി. പതിമൂന്നാം ശതകത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ എഴുതപ്പെട്ടി

കൃതിയാണ് 'ഉണ്ണിയച്ചീചരിതം'. തിരുമരുതൂർ ക്ഷേത്രത്തിലെ നർത്തകിയായ ഉണ്ണിയച്ചിയാണ് ഇതിലെ നായിക. ഉണ്ണിയച്ചിയുടെ സൗന്ദര്യത്തെക്കുറിച്ചു കേട്ടറിഞ്ഞ ഒരു ഗന്ധർവ്വൻ അവളെ നേരിട്ടു കാണാൻ ഭൂമിയിലെത്തുന്നു. തിരുമരുതൂർ ക്ഷേത്രത്തിൽവെച്ച് ഗന്ധർവ്വൻ ഉണ്ണിയച്ചിയെ കണ്ടുമുട്ടുന്നു. ഉണ്ണിയച്ചിയുടെ വംശത്തെക്കുറിച്ചും മറ്റും ഒരു ബ്രാഹ്മണവിദ്യാർത്ഥി ഗന്ധർവ്വനോട് പറയുകയും, പിറ്റേദിവസം പ്രഭാതത്തിൽതന്നെ ബ്രാഹ്മണവിദ്യാർത്ഥിയും, ഗന്ധർവ്വനുംകൂടി ഉണ്ണിയച്ചിയുടെ വീട്ടിലേക്ക് പുറപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. പരിസരവർണ്ണനയ്ക്കും, നായികാവർണ്ണനയ്ക്കുമാണ് ഈ കൃതിയിൽ പ്രാധാന്യം കൊടുത്തു കാണുന്നത്. സമൂഹത്തിൽ ഉന്നതരായ പല വ്യക്തികളെയും ഈ കൃതിയിൽ ഹാസ്യാത്മകമായി ചിത്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നത് കാണാം. അവർ നായികയെ ഒരു നോക്കുകാണാൻ അവളുടെ വീട്ടുപടിക്കൽ കാവൽ കിടക്കുന്നതായിട്ടാണ് വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നത്. "ഉണ്ണിയച്ചീചരിതത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം മുഴുവൻ അത് നമുക്ക് തരുന്ന ചരിത്രവസ്തുതകളിലും സാമൂഹിക വസ്തുതകളിലും അധിഷ്ഠിതമായിരിക്കുന്നുവെന്ന പി.വി. വേലായുധൻപിള്ളയുടെ പ്രസ്താവന ഏറെ ശ്രദ്ധേയമാണ്.

നായികാവർണ്ണനാപ്രധാനമായ മറ്റൊരു കൃതിയാണ് ഉണ്ണിച്ചിരുതേവീചരിതം. 'ചോകിരം' എന്ന ഗ്രാമത്തിൽ സുന്ദരിമാർ ധാരാളമുള്ള ഒരു പ്രദേശമാണ് പൊയിലം. ഇവിടുത്തെ തോട്ടുവായ്പ്പള്ളി എന്ന ഗൃഹമാണ് നായികയുടെ വാസസ്ഥലം. നായിക കുളത്തിൽ കുളിക്കുമ്പോൾ അവളുടെ കാമുകൻമാരിൽ ഒരാൾ അവളുടെ സൗന്ദര്യത്തിൽ മതിമറന്ന് പാടുന്നത് ഇന്ദ്രൻ കേൾക്കുന്നു. ഉണ്ണിച്ചിരുതേവിയെക്കുറിച്ച് ഇന്ദ്രൻ കവിയോട് ചോദിച്ചറിയുന്നു. തുടർന്ന് ഇന്ദ്രൻ കവിയോടൊപ്പം നായികാഗൃഹത്തിലേക്ക് പോകുന്നു. നായികാഗൃഹത്തിന്റെ പരിസരത്ത് ചാപല്യങ്ങൾ കാണിക്കുന്ന അവളുടെ കാമുകൻമാരെക്കുറിച്ചു കവി പറയുന്നുണ്ട്. ഇവരിൽ സമൂഹത്തിലെ ഉന്നതരായ ബ്രാഹ്മണൻമാരും വിടപ്രഭുക്കൻമാരും ഉൾപ്പെടുന്നു. ഇത്തരം ആളുകളുടെ ചാപല്യങ്ങളെ കവി ഹാസ്യാത്മകമായിട്ടാണ് ചിത്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നത്.

നായികയായ ഉണ്ണിയാടിയെ കേന്ദ്രീകരിച്ച് എഴുതപ്പെട്ടതാണ് 'ഉണ്ണിയാടിചരിതം'. ദാമോദരച്ചാക്യാരാണ് ഇതിന്റെ കർത്താവ്. ഏകദേശം പതിനാലാം നൂറ്റാണ്ടിലാണ് ഈ കൃതി എഴുതപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. പ്രാവുട്ടി എന്ന ഗന്ധർവ്വ സ്ത്രീയുടെ മനുഷ്യജന്മമാണ് ഉണ്ണിയാടി. പ്രാവുട്ടിനെ ചന്ദ്രൻ പ്രാപിച്ചതിൽ കോപിഷ്ഠയായ രോഹിണി പ്രാവുട്ടിനെ ഭൂമിയിൽ ചെന്നുപിറക്കാൻ ശപിക്കുന്നു. പ്രാവുട്ടിന്റെ മനുഷ്യജന്മമാണ് ഉണ്ണിയാടി. ഭൂമിയിൽ നിന്ന് ഉയർന്നുവന്ന ഒരു ഗാന്ധാരചന്ദ്രനെ ആകർഷിക്കുകയും, അതിന്റെ ഉത്ഭവകേന്ദ്രം അനേഷിച്ചു വരാൻ ചന്ദ്രൻ ഗന്ധർവ്വൻമാരെ നിയോഗിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അവർ കണ്ടിയൂർ ക്ഷേത്രത്തിലെത്തി ദാമോദരച്ചാക്യാരെ പരിചയപ്പെടുകയും, ചാക്യാരോ

ടൊത്ത് ഉണ്ണിയാടിയുടെ ഗൃഹത്തിലേക്ക് പുറപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. നായികാവർണ്ണനയുടെ പ്രാധാന്യം ഈ കൃതിയിലും കാണുന്നുണ്ട്. നായികയുടെ ഗൃഹപരിസരത്ത് അവളെ കാണാൻ കാത്തുനിൽക്കുന്ന വരുടെ നിരകണ്ട് അവർ അത്ഭുതപ്പെടുന്നു.

മണിപ്രവാളസാഹിത്യത്തിലെ മറ്റൊരു ശ്രദ്ധേയമായ കൃതിയാണ് 'ചന്ദ്രോത്സവം'. മേദിനീവെണ്ണിലാവിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ വേശ്യാസ്ത്രീകൾ നടത്തിയ ആഘോഷമാണ് ചന്ദ്രോത്സവം. ഇതുകാണാനിടയായ ഒരു ഗന്ധർവ്വൻ തന്റെ പ്രേയസിനോട് കഥ പറഞ്ഞുകൊടുക്കുന്ന രീതിയിലാണ് കാവ്യം രചിച്ചിട്ടുള്ളത്. ചന്ദ്രോത്സവത്തിന്റെ ആഘോഷങ്ങൾ അഞ്ചുദിവസം നീണ്ടുനിന്നിരുന്നു. അതുവരെയും ഗന്ധർവ്വൻ ഭൂമിയിൽ താമസിച്ചു. വേശ്യകളുടെ ചുറ്റും കൂടിനിന്ന് അവരെ പ്രകീർത്തിച്ച് പാട്ടുപാടി നടക്കുന്ന കവികളെ ചന്ദ്രോത്സവത്തിൽ പരിഹാസത്തോടെ ചിത്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. "സമകാലികമായ സദാചാരച്യുതിയിൽ ധാർമ്മികരോഷം പുണ്ട ഒരു കവി അതിനെ സർവ്വശക്തിയുമുപയോഗിച്ച് ഉപഹസിക്കുന്നതിന് എഴുതിയതാവാം" ഈ കൃതിയെന്ന് പി. വി. വേലായുധൻപിള്ള അഭിപ്രായപ്പെട്ടത് ഇതുകൊണ്ടുതന്നെയായിരിക്കാം. കേരളത്തിൽ അക്കാലത്തെ സാമൂഹിക നിലവാരം വ്യക്തമാക്കുന്ന കൃതിയാണിത്. ജന്മിസമ്പ്രദായത്തിന്റെ ഫലമായി കേരളത്തിലുണ്ട് സാംസ്കാരികാധഃപതനം സംഭവിച്ചു എന്നു പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഈ അധഃപതനം ഏറെ രുക്ഷവുമായിരുന്നു. "ചന്ദ്രോത്സവം വായിച്ചുകഴിയുമ്പോൾ വേശ്യകളുടെ സാമ്രാജ്യമായിരുന്നു ഒരു കാലത്ത് കേരളം എന്നതോന്നൽ നമുക്കുണ്ടാകാതിരിക്കില്ല" എന്ന് പി.വി. വേലായുധൻപിള്ള പറയുന്നതിൽ അതിശയോക്തി ഉണ്ടെന്ന് തോന്നുന്നില്ല.

മലയാളത്തിലെ സന്ദേശകാവ്യങ്ങളിൽ ഏറ്റവും പ്രാചീനമായ ഉണ്ണിനീലിസന്ദേശവും ഒരു മണിപ്രവാളകൃതിയാണ്. ഇതിലെ നായിക ഉണ്ണിനീലിയാണ്. കടത്തുരുത്തിയിലെ നായികയുടെ വസതിയിൽ നായികാനായകൻമാർ ഉറങ്ങിക്കിടക്കുമ്പോൾ ഒരു യക്ഷി നായകനെ പൊക്കിയെടുത്തുകൊണ്ടു പോകുന്നു. ആകാശമദ്ധ്യേ നിദ്രവിട്ടുണരുന്ന നായകൻ നരസിംഹമന്ത്രം ജപിച്ച് യക്ഷിയുടെ പിടിയിൽ നിന്നു മോചിതനാവുകയും ശ്രീപത്മനാഭസ്വാമിക്ഷേത്രത്തിന് സമീപം പതിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു വായുവിളുടെ പതുകെ ഭൂമിയിൽ പതിച്ച നായകന് അപകടമൊന്നും സംഭവിക്കുന്നില്ല. അവിടെവെച്ച് സൈന്യസമേദനായി ക്ഷേത്രപരിസരത്തെത്തിയ ആദിത്യവർമ്മയെന്ന തൃപ്പാപ്പൂർ മുപ്പനെ നായകൻ കാണുന്നതും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈവശം നായികയ്ക്ക് സന്ദേശം കൊടുത്തയക്കുന്നതും ആണ് ഇതിലെ പ്രമേയം. നായികാവർണ്ണനയ്ക്കും സ്ഥലാവർണ്ണനയ്ക്കും ഇതിൽ പ്രാധാന്യം കൊടുത്തുകാണുന്നുണ്ട്.

ആ കാലഘട്ടത്തിലെ സാമൂഹിക ജീവിതത്തിന്റെ പ്രതിഫലനം ഈ കൃതിയിൽ പ്രകടമാണ്. സമുദായത്തിൽ താഴെക്കിടയിലുള്ളവരെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരണങ്ങൾ ഇതിലെ അങ്ങാടി വർണ്ണനകളിലും മറ്റും കാണാം.

അവരുടെ തൊഴിലിനെക്കുറിച്ചും സാധാരണജീവിതത്തെക്കുറിച്ചുമെല്ലാം ഇതിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നുണ്ട്. സമൂഹത്തിൽ ഉയർന്ന വിഭാഗക്കാരുടെ ആർഭാടപൂർണ്ണമായ ജീവിതവും ഈ കൃതിയിൽ വിവരിക്കുന്നുണ്ട്. വിദേശവാണിജ്യം വമ്പിച്ച അളവിൽതന്നെ അക്കാലത്ത് നടന്നിരുന്നതായി മനസ്സിലാക്കാം. കൊല്ലം, കടത്തുരുത്തി തുടങ്ങിയ തുറമുഖങ്ങൾ അന്ന് പ്രസിദ്ധമായിരുന്നു. ഇങ്ങനെ ആ കാലഘട്ടത്തിലെ സാമൂഹിക ജീവിതത്തിന്റെ വിവിധതലങ്ങളെക്കുറിച്ച് മനസ്സിലാക്കാൻ ഈ കൃതി വളരെയധികം ഉപകരിക്കുന്നുണ്ട്.

മണിപ്രവാള പ്രസ്ഥാനത്തിൽപ്പെട്ട ചില കൃതികളെക്കുറിച്ചാണ് മേൽപ്രസ്താവിച്ചത്. ദേവദാസികൾ സർവ്വമാ മാനിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന കാലഘട്ടമായിരുന്നു അത്. സാമൂഹികാധഃപതനം ആ കാലത്ത് പ്രകടമായി തന്നെ നിലക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഇതിന്റെ പ്രത്യാഘാതം സാഹിത്യകൃതികളെയും ബാധിക്കുകയാണുണ്ടായത്. മണിപ്രവാളസാഹിത്യത്തിന്റെ പ്രമേയപരമായ സവിശേഷതയ്ക്ക് കാരണവും ഈ സാമൂഹിക-സാംസ്കാരികാധഃപതനമാണെന്ന് പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എൻ. വി. കൃഷ്ണവാരിയർ ഇങ്ങനെ പ്രസ്താവിക്കുകയുണ്ടായി. “ഭാരതീയർ ജീവിതലക്ഷ്യങ്ങളായി കരുതിവന്നിരുന്ന പുരുഷാർത്ഥങ്ങളിൽ ആദ്യത്തേതും അവസാനത്തേതുമായ ധർമ്മവും മോക്ഷവും അക്കാലത്ത് ഏറ്റവുമധികം അവഗണിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. രണ്ടും, മൂന്നും പുരുഷാർത്ഥങ്ങളായിരുന്ന അർത്ഥവും കാമവും നിർലജ്ജമായ അഹങ്കാരത്തോടെ മുന്നണിയിലേക്ക് തള്ളിക്കയറി വന്നിട്ടുണ്ടായിരുന്നു.” ഇത്തരം സദാചാരമുല്യച്യുതിയുടെ അതിപ്രസരത്തെ നിശിതമായി വിമർശിക്കുന്ന ഭാഗങ്ങൾ മണിപ്രവാളകൃതികളിൽ പ്രകടമാണ്. സാമൂഹിക വിലക്ഷണതകൾ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച് വിമർശിക്കുന്ന സ്വഭാവം സന്ദേശകാവ്യങ്ങളിലും കണ്ടെത്താൻ കഴിയും. സമൂഹത്തിൽ ഉയർന്നതലത്തിലുണ്ടായിരുന്ന ബ്രാഹ്മണന്മാരും, രാജാക്കന്മാരും, പ്രഭുക്കന്മാരും മറ്റും മണിപ്രവാളകവികളുടെ വിമർശനത്തിന് വിധേയരായിട്ടുണ്ട്. മണിപ്രവാളകൃതികളിലെ വർണ്ണനകൾ അതിരുകടന്നവയെങ്കിലും, സാമൂഹ്യപ്രതിബന്ധതയുള്ള എഴുത്തുകാർ ആ കാലഘട്ടത്തിലെ സദാചാരച്യുതിക്കെതിരായി വിമർശനമുന്നയിക്കാൻ മടിക്കാണിച്ചിരുന്നില്ലെന്ന് നമുക്ക് മനസ്സിലാക്കാം.

മലയാള സാഹിത്യത്തിലെ മധ്യകാലചമ്പുക്കൾ ഏറെ ശ്രദ്ധേയങ്ങളാണ്. പ്രമേയപരമായി ഇവ പ്രാചീനചമ്പുക്കളിൽ നിന്നു തികച്ചും വ്യത്യസ്തമാണ്. ‘രാമായണംചമ്പു’, ‘ഭാരതം ചമ്പു’, ‘ഭാഷാണൈഷധം ചമ്പു’, ‘രാജരത്നാവലീയം’, ‘കൊടിയവിരഹം’, ‘കാമദഹനം’ ‘ചെല്ലൂർ നാഥോദയം’ തുടങ്ങിയവ മധ്യകാലചമ്പുക്കളിൽ പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്നു.

വാല്മീകീ രാമായണത്തെ അവലംബിച്ചുണ്ടായതാണ് ‘രാമായണം ചമ്പു’. ഇതിന്റെ കർത്താവ് പുനംനമ്പൂതിരിയാണെന്ന് കരുതപ്പെടുന്നു.

ഇതിന്റെ കാലം ഏകദേശം പതിനഞ്ചാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ പൂർവ്വാർദ്ധമാണ്. പുരാണകഥയെ ആസ്പദമാക്കിയിട്ടുള്ള ഈ കൃതിയിൽ സാമൂഹിക പ്രശ്നങ്ങൾ പലതും വിമർശനവിധേയമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. കേരളീയമായ ഒരന്തരീക്ഷം ഈ കൃതിയിൽ പ്രകടമായിത്തന്നെ കാണാം. നളകഥയെ ആസ്പദമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്. 'ഭാഷാഭൈഷ്യം ചമ്പു'. മഴമംഗലമാണ് ഇതിന്റെ കർത്താവ്. സാമൂഹിക പരാമർശങ്ങൾ വിമർശനമനോഭാവത്തോടെ ഈ കൃതിയിലും അവതരിപ്പിച്ചു കാണുന്നു.

പ്രാചീനമണിപ്രവാളചമ്പുക്കളിൽ കാണുന്നതുപോലുള്ള സദാചാരച്യുതിയുടെ അതിപ്രസരം മധ്യകാല ചമ്പുക്കളിൽ കാണുന്നില്ല. മാത്രമല്ല, ഈ മധ്യകാല ചമ്പുക്കളിലെല്ലാം സാമൂഹ്യവിമർശനം ഏറെ പ്രാധാന്യം ന്യമർഹിക്കുന്നുണ്ട്. അവ സാമൂഹികോന്നമനം ലക്ഷ്യീകരിക്കുന്നവയാണ്. സാമൂഹിക വിമർശനത്തിന് കവി തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന ഉപാധിയാണ് ഹാസ്യം. മേൽ പറഞ്ഞ കൃതികളിലെല്ലാം ഹാസ്യത്തിന് സ്ഥാനം ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിമർശനാത്മകമായ ഹാസ്യമാണ് ഇവയിൽ പ്രധാനം. സമൂഹത്തിലെ എല്ലാവിഭാഗം ജനങ്ങളെയും ഈ കവികൾ ഹാസ്യാത്മകമായി വിമർശിച്ചിരിക്കുന്നത് കാണാം. ഭാഷാഭൈഷ്യം ചമ്പുവിലെ വരികൾ ഇങ്ങനെയാണ്.

“എത്തേണമെന്നുമെതിരേ പുനരെങ്കിലെന്തി-
ന്നത്താഴമുണു പഴുതേ കളയുന്നതും നാം
ഇതഥം നിനച്ചവശമോടിയടുക്കുമോരോ
പൃഥ്വീ സുരൗഘ നിബിഡം പുരമാബദാസേ”

ദമയന്തിയുടെ സ്വയംവരാഘോഷച്ചടങ്ങിൽ പങ്കെടുക്കാൻ ബദ്ധപ്പെട്ട് ഓടിവരുന്ന ബ്രാഹ്മണസമൂഹത്തെ പരിഹസിച്ചുകൊണ്ടുള്ള വരികളാണിത്.

സാമൂഹ്യവിമർശനം - ഭക്തികാവ്യങ്ങളിൽ

മലയാളത്തിലെ ആദ്യകാലഭക്തികാവ്യങ്ങളിൽ പ്രധാനം 'രാമചരിതം', 'കണ്ണശ്ശാരമായണം', 'കണ്ണശ്ശഭാരതം', 'കണ്ണശ്ശഭാഗവതം,' 'ഭാരതമാല', 'ഭാഷാഭഗവത്ഗീത', 'ശിവരാത്രി മഹാത്മ്യം', 'കൃഷ്ണഗാഥ', 'അദ്ധ്യാത്മരാമായണം കിളിപ്പാട്ട്', 'മഹാഭാരതം കിളിപ്പാട്ട്', 'ജ്ഞാനപ്പാന' എന്നിവയാണ്. ഇവയിൽ പശ്ചാത്തലമായിവർത്തിച്ച സാമൂഹികചുറ്റുപാടിന്റെ പ്രസക്തിയിലേയ്ക്കു കടക്കാം.

പ്രാചീന കേരളത്തിൽ നിലനിന്നുപോന്നിരുന്ന സാമൂഹിക വിലക്ഷണതകളിൽ നിന്നും സദാചാരച്യുതികളിൽ നിന്നും വ്യതിചലിച്ച് സാംസ്കാരിക നവോത്ഥാനം ലക്ഷ്യമാക്കി രൂപംകൊണ്ട പ്രസ്ഥാനമാണ് പാട്ടുസാഹിത്യം. “ഊഴിയിൽ ചെറിയവർക്കറിയാവാനായി” നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള കൃതിയാണ് രാമചരിതമെന്ന് ഗ്രന്ഥകർത്താവുതന്നെ പറയുന്നുണ്ട്. കേരളത്തിൽ അക്കാലത്ത് നിലനിന്നിരുന്ന സാമൂഹികാവസ്ഥ

ഈ വരികളിൽ തന്നെ പ്രകടമാണല്ലോ. ത്രൈവർണ്ണികരല്ലാത്ത ഭടന്മാരുടെ ഹൃദയോത്തേജനത്തിനുവേണ്ടിയാണ് രാമായണത്തിലെ യുദ്ധകാണ്ഡം മാത്രം കവി സീകരിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നും കരുതപ്പെടുന്നു. യോദ്ധാക്കളല്ലാത്ത സാധാരണ ജനവിഭാഗത്തിന് യുദ്ധത്തിൽ താല്പര്യം ജനിക്കുക എന്നതും, ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ ലക്ഷ്യമായിരുന്നിരിക്കാം. ഇവിടെ എൻ. കൃഷ്ണപ്പിള്ളയുടെ വരികൾ ശ്രദ്ധേയമാണ്. “സമാധാനകാലത്ത് ആയോധനാഭ്യാസനം; യുദ്ധകാലത്ത് അഭ്യസിച്ചതിന്റെ പ്രയോഗം ഇതായിരുന്നു ത്രൈവർണ്ണികരിൽപ്പെടാത്ത ജനസാമാന്യത്തിന്റെ പ്രധാന ജീവചര്യം. ഇവരായിരുന്നു രാമചരിതകാരൻ പറയുന്ന ‘ചെറിയവർ’. അവർക്കിണങ്ങുന്നത് തീർച്ചയായും പടപ്പാട്ടാണ്. അത് പുരാണകഥകൂടിയായാൽ അത്രയും നന്ന്.”

കണ്ണശ്ശൻമാരുടെ കാലം ഏതാണ്ട് 14-ാം ശതകമാണെന്ന് പറയപ്പെടുന്നു. രാമൻ, മാധവൻ, ശങ്കരൻ എന്നിവരാണ് കണ്ണശ്ശൻമാർ എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്നത്. പാട്ടും, മണിപ്രവാളവും ഇവരുടെ കൃതികളിൽ ഒരുപോലെ സമന്വയിക്കുന്നതു കാണാം. നിരണം കവികളിലൊരാളായ രാമന്റെ കൃതികളാണ് ‘രാമായണം,’ ‘ഭാരതം,’ ‘ഭാഗവതം,’ ‘ശിവരാത്രി മാഹാത്മ്യം,’ എന്നിവ. ഭഗവത്ഗീതയാണ് മാധവന്റെ കൃതിയായി കരുതപ്പെടുന്നത്. ശങ്കരൻ രചിച്ച ‘ഭാരതമാലയും’ ശ്രദ്ധേയമാണ്. കണ്ണശ്ശൻമാരുടെ എല്ലാ കൃതികളും ഹിന്ദുപുരാണകഥകളെ ആസ്പദമാക്കി എഴുതപ്പെട്ടവയാണ്.

കൃഷ്ണഗാഥ രചിച്ചത് 15-ാം നൂറ്റാണ്ടിലാണ്. ഇതിന്റെ കർത്താവ് ചെറുശ്ശേരി ഇല്ലത്തെ ഒരു നമ്പൂതിരിയാണെന്നാണ് കരുതപ്പെടുന്നത്. ബ്രാഹ്മണാധിപത്യം അതിശക്തമായ കാലഘട്ടമായിരുന്നു അത്. ദുഃഖവും, കഷ്ടപ്പാടുമറിയാതെ സുഖലോലുപരായി ജീവിച്ച നമ്പൂതിരിമാർ ജീവിതത്തെ വളരെ ലാഘവത്തോടെയാണ് സമീപിച്ചത്. നർമ്മം അവരുടെ ജീവിതത്തിന്റെ പ്രധാനഭാവമായിതീർന്നതും ഇതുകൊണ്ടാവാം. നമ്പൂതിരിമാരുടെ ഈ നർമ്മഭാവം ചെറുശ്ശേരിയുടെ കവിതയിലും പ്രകടമാണ്. എങ്കിലും കവി ജീവിതയാഥാർത്ഥ്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് ബോധവാനായിരുന്നു. ലോകജീവിതത്തോട് വൈരാഗ്യം സൃഷ്ടിച്ച് മോക്ഷപ്രാപ്തിക്ക് വഴിയൊരുക്കുകയാണ് തന്റെ ലക്ഷ്യമെന്ന് കവിതന്നെ വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്. കൃഷ്ണഗാഥാരചനയിലൂടെ തനിക്കും, അത് സാധാരണജനങ്ങൾ വായിക്കുന്നതുകൊണ്ട് അവർക്കും മോക്ഷപ്രാപ്തി ലഭിക്കുമെന്ന് കവി പൂർണ്ണമായും വിശ്വസിക്കുന്നു.

16ാം നൂറ്റാണ്ടാണ് എഴുത്തച്ഛന്റെ കാലഘട്ടം. ഈ കാലഘട്ടം കേരളത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം സാമൂഹികമായും രാഷ്ട്രീയമായും ഏറെ ശ്രദ്ധേയമാണ്. സമുദായത്തിലെ എല്ലാ തലങ്ങളും അത്യന്തം ശിഥിലമായിരുന്ന കാലമായിരുന്നു അത്. ത്രൈവർണ്ണികരായ ചുരുക്കം ചില സമുദായക്കാർക്കു മാത്രമേ വിജ്ഞാനസമ്പാദനത്തിന് അവകാശമുണ്ടാ

യിരുന്നുള്ളൂ. ത്രൈവർണ്ണീകരല്ലാത്തവർക്ക് വിജ്ഞാനവും, വിദ്യാഭ്യാസവും നിഷേധിക്കപ്പെട്ടു. എസ്. ഗുപ്തൻനായർ ഇങ്ങനെ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. “തങ്ങളുടെ വിശ്വാസങ്ങളെ രക്ഷിക്കാൻ നമ്പൂരാളും, തമ്പുരാക്കൻമാരും ആളല്ലെന്ന് ജനങ്ങൾക്കു തോന്നി. മതമെന്ന് പറയുന്നത് ചില സാമൂഹ്യചട്ടങ്ങളായി ചുരുങ്ങി. പാട്ടും, കൃത്യവും ഉത്സവങ്ങളും കെട്ടുകാഴ്ചകളും അങ്ങനെ പഴയതുപോലെ തുടർന്നു. എങ്കിലും ഹിന്ദുജനതയ്ക്ക് സാമൂഹ്യമായൊരു ലക്ഷ്യമോ, ധാർമ്മികമായൊരു ഉന്മേഷമോ ഇല്ലായിരുന്നു. നാടുവാഴികൾ തമ്മിൽ നിരന്തരം യുദ്ധമാണ്. സാമൂതിരിയുടെ മേൽക്കോയ്മയ്ക്ക് ദിനംതോറും ഊക്കുകുടിയെങ്കിലും ജനങ്ങൾ പടപൊരുതി പാടേ തളർന്നുപോയിരുന്നു. ഈ സന്ദർഭത്തിലാണ് പുന്താനത്തിന്റെയും എഴുത്തച്ഛന്റെയും ജന്മംകൊണ്ട് കേരളം ധന്യമായത്.”

സമൂഹത്തിൽ അന്ന് ജാതിവ്യവസ്ഥയും, അന്ധവിശ്വാസവും, അനാചാരവും കൊടുമ്പിരിയടിക്കാൻ തുടങ്ങി. ഇപ്രകാരം അത്യന്തമധ്യമായ സമുദായത്തെ കെട്ടുറപ്പുള്ളതാക്കുക അത്യാവശ്യമായിത്തീർന്നു. ഭക്തിയിലൂടെ അതു സാധിക്കാമെന്ന് ആചാര്യൻമാർ കരുതി. ഭക്തിനിർഭരമായ കാവ്യങ്ങൾ രചിക്കാൻ അവർ തുനിഞ്ഞത് അതുകൊണ്ടാണ്. രാമായണം, ഭാരതം എന്നീ കൃതികളെ അതിമനോഹരങ്ങളായ കിളിപ്പാട്ടുകളായി എഴുത്തച്ഛൻ വിവർത്തനം ചെയ്തു. കിളിപ്പാട്ടുപ്രസ്ഥാനത്തിൽ രചിക്കപ്പെട്ട അദ്ദേഹത്തിന്റെ രാമായണം കിളിപ്പാട്ടും, മഹാഭാരതം കിളിപ്പാട്ടും ഏറെ ജനശ്രദ്ധ നേടിയ കൃതികളാണ്. ഇവയ്ക്കുപുറമെ ദേവീമഹാത്മ്യം, ഭാഗവതം എന്നീകൃതികളും ‘ഇരുപത്തിനാലുവൃത്തവും’ എഴുത്തച്ഛൻ രചിച്ചവയാണെന്ന് കരുതപ്പെടുന്നു.

ഭക്തിപ്രസ്ഥാനത്തിൽ ശ്രദ്ധേയനായ മറ്റൊരു കവിയാണ് പുന്താനം. അദ്ദേഹവും എഴുത്തച്ഛന്റെ മാർഗ്ഗം തന്നെയാണ് സ്വീകരിച്ചത്. സാമൂഹിക ഉന്നമനം ലക്ഷ്യമാക്കി അദ്ദേഹവും ഭക്തിമാർഗ്ഗം കൈക്കൊണ്ടു. ഭക്തിനിർഭരമായ അനേകം കാവ്യങ്ങൾ അദ്ദേഹം രചിക്കുകയുണ്ടായി ഇവയിൽ പ്രധാനം ‘ജ്ഞാനപ്പാന’, ‘സന്താനഗോപാലം’, ‘ശ്രീകൃഷ്ണകർണ്ണാമൃതം’ എന്നിവയാണ്. ഭക്തിമാർഗ്ഗത്തിലൂടെ സമുദായത്തെ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തെ മുൻനിർത്തിക്കൊണ്ട് എഴുതപ്പെട്ട കൃതികളാണ് ഇവയെല്ലാം. പുന്താനത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഭക്തിയും, ജ്ഞാനവും ഹിന്ദുതന്നെയായിരുന്നു. അജ്ഞതയാൽ സാർവ്വമതീകളായിത്തീരുന്ന മനുഷ്യസമൂഹത്തിന്റെ ദുഃസ്ഥിതിയിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സ് എല്ലായ്പ്പോഴും വേദനിച്ചിരുന്നു. സമൂഹത്തിൽ സംഭവിക്കുന്ന മുല്യച്യുതികളെ ഭക്തിരസപ്രധാനങ്ങളായ തന്റെ കാവ്യങ്ങളിൽ കവി പരാമർശിക്കുന്നുണ്ട്.

‘ജ്ഞാനപ്പാന’ യിൽ മനുഷ്യന്റെ ലോഭമോഹങ്ങളെക്കുറിച്ച് കവി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത് ഏറെ ശ്രദ്ധേയമാണ്. സമ്പത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള മനു

ഷ്യന്റെ അത്യാർത്തിയെക്കുറിച്ച് കവി ഇങ്ങനെ പ്രസ്താവിക്കുന്നു.

“പത്തുകിട്ടുകിൽ നൂറുമതിയെന്നും
ശതമാകിൽ സഹസ്രം മതിയെന്നും
ആയിരം പണം കയ്യിലുണ്ടാകുമ്പോൾ
അയ്യതമാകിലാശ്ചര്യമെന്നതും
ആശയായുള്ള പാശമിതിഭേന്നു
വേർവ്വിടാതെ കരേറുന്നു മേൽക്കുമേൽ”

എത്ര കിട്ടിയാലും തൃപ്തിവരാത്ത മനുഷ്യമനസ്സിനെയാണ് കവി ഇവിടെ വിമർശിക്കുന്നത്. ഇങ്ങനെയുള്ള മനുഷ്യർ സ്ഥാനമാനങ്ങൾക്കായി കലഹിക്കുകയും നാണംകെടുകയും ചെയ്യുന്നു. തത്ത്വചിന്താധിഷ്ഠിതമായ ഇത്തരം വരികളിലൂടെ ജീവിതത്തിന്റെ യാഥാർത്ഥ്യത്തിലേക്കാണ് കവി വിരൽ ചൂണ്ടുന്നത്. നശ്വരമായ ഐശ്വര്യങ്ങളുടെ പിറകെപോകുന്ന മനുഷ്യമനസ്സിനെ പിടിച്ചുണർത്തി ജീവിതയാഥാർത്ഥ്യത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിലേക്ക് നയിക്കാൻ പുന്താനത്തിന്റെ ഇത്തരം വരികൾക്ക് കഴിയുന്നു. “ഭക്തിമാർഗ്ഗത്തിലൂടെ ജനങ്ങളെ ഉദ്ധരിക്കുകയും ജ്ഞാനമാർഗ്ഗത്തിലൂടെ അവരെ ഉദ്ബുദ്ധരാക്കുകയുമാണ് തന്റെ നിയതിനിർദ്ദിഷ്ടകൃത്യമെന്ന് പൂർണ്ണമായി വിശ്വസിച്ച പുന്താനം സാഹിത്യകാരന് സമൂഹത്തോടുള്ള കടമ നിർവ്വഹിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്” എന്ന് എം. ലീലാവതി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു.

ഭക്തിപ്രസ്ഥാനത്തിലെഴുതപ്പെട്ട കൃതികളെല്ലാം തന്നെ, ആത്മീയ ചിന്തകൾക്കു സ്ഥാനം നൽകുന്നവയാണ്. എങ്കിലും സമകാല ജീവിതത്തിന്റെ പ്രതിഫലനം നമുക്ക് അവയിൽ കാണാൻ കഴിയും. സമൂഹത്തിന്റെ വിവിധ തലങ്ങളിലും ജനങ്ങളിൽ ജീവിതാവബോധം ഉളവാക്കി അവരെ ഈശ്വരമാർഗ്ഗത്തിലേക്ക് നയിക്കുകയെന്നതായിരുന്നു ഭക്തികാവ്യങ്ങളുടെ പ്രഥമവും പ്രധാനവുമായ ലക്ഷ്യം.

സാമൂഹ്യവിമർശനം - തുള്ളലിൽ

കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരാണ് തുള്ളൽ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ജനയിതാവായി അറിയപ്പെടുന്നത്. 18ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആദ്യഘട്ടത്തിലാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനനം. ‘കല്യാണസൗഗന്ധികം’, ‘സ്യമന്തകം’, ‘ത്രിപുരദഹനം’, ‘കിരാതം’, ‘സഭാപ്രവേശം’, ‘ഹനുമദ്യുദ്ധം’ തുടങ്ങിയവയാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രധാന കൃതികൾ.

നമ്പ്യാരുടെ കാലഘട്ടത്തിലെ സാമൂഹികജീവിതത്തിന്റെ എല്ലാ തലങ്ങളെയും ഉള്ളടക്കിക്കൊണ്ടുള്ള കലാരൂപമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ തുള്ളൽ. സമുദായത്തിലെ ഉന്നതവർഗ്ഗക്കാരുടെ ജീവിതം മുതൽ സാധാരണക്കാരുടെ ജീവിതവരെ നമ്പ്യാരുടെ വിമർശനങ്ങൾക്ക് പാത്രമാകുന്നുണ്ട്. “ജീവിതയാഥാർത്ഥ്യങ്ങളെ കവിതയുമായി ഇണക്കിയ അദ്ദേഹം സാഹിത്യത്തെ സമൂഹപരിവർത്തനത്തിന് ആയുധമാക്കിയ ആദ്യത്തെ

മലയാളകവിയാണ്” എന്ന് ഏ. ശ്രീധരമേനോൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

നമ്പ്യാർ തന്റെ കൃതികളിൽ പ്രധാനമായും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരിക്കുന്നത് ആക്ഷേപഹാസ്യത്തിലൂടെയുള്ള സാമൂഹ്യവിമർശനമാണ്. യഥാർത്ഥ ലോകത്തിൽ നടക്കുന്ന സംഭവങ്ങളെ ഹാസ്യോത്സാഹകമായി ചിത്രീകരിക്കുകയാണ് കവി ചെയ്യുന്നത്. നമ്പ്യാരുടെ തുള്ളലുകളിൽ ഫലിതത്തിന് അമിതപ്രാധാന്യം നൽകിയിട്ടുള്ളതായി കാണാം. ഈ ഫലിതവാസന ചാക്യാർകൃത്തിൽനിന്നും അദ്ദേഹത്തിന് ലഭിച്ചതാകാം. ഫലിതത്തിനേക്കാളുപരി പരിഹാസത്തിന് പ്രാധാന്യം കൊടുത്തുകാണുന്ന സന്ദർഭങ്ങളുണ്ട്. ഈ ആക്ഷേപഹാസ്യം തന്നെയാണ് തുള്ളലിനെ ഇത്രയധികം ജനപ്രീതിക്ക് അർഹമാക്കിയതും. ജീവിതത്തിന്റെ പല അവസ്ഥകളെക്കുറിച്ചും നമ്പ്യാർ ബോധവാനായിരുന്നു. തന്തു ചിന്താധിഷ്ഠിതമായ ജീവിതാവബോധം പ്രകടമാക്കുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ വരികൾ ശ്രദ്ധിക്കുക.

“നീറ്റിലെപ്പോളയ്ക്കു തുല്യമാം ജീവനെ
പോറ്റുവാനത്രെ ദുഃഖിക്കുന്നു മാനുഷർ?
അറ്റമില്ലോരോന്നു ചിന്തിച്ചു കാണുമ്പോൾ
മുറ്റും ദുരാഗ്രഹമെന്നേ പറയാവൂ;
കാണുന്നതൊന്നും പരമാർത്ഥമല്ലെന്നു
കാണിനേരം ബോധമില്ലാ മനുഷ്യർക്ക് ”

(കുഞ്ചൻ നമ്പ്യാരുടെ തുള്ളൽക്കഥകൾ)

അത്യന്തം ശിഥിലമായ ഒരു സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥിതിയാണ് നമ്പ്യാരുടെ കാലത്ത് നിലനിന്നിരുന്നത്. രാജ്യത്തിന്റെ അധികാരം മുഴുവൻ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ മേൽനോട്ടത്തിൻകീഴിലായിരുന്നു. പ്രതാപശാലികളായിരുന്ന നായൻമാർ ഉൾപ്പെടെ ഉയർന്ന വർഗ്ഗത്തിലെ ജനങ്ങൾ തൊഴിലില്ലാതെ നടന്നിരുന്ന കാലം. അവർ അനോന്യം പരദുഷണം പറയുന്നതിൽ സമയം ചെലവാക്കി. രാജ്യത്താകമാനം അക്രമവും, അഴിമതിയും രൂക്ഷമായിരുന്നു. ഇത്തരം സദാചാരച്യുതിയിൽനിന്നു സമുദായത്തെ രക്ഷിക്കുക എന്നത് അത്യാവശ്യമായിരുന്നു. ഈ അവസ്ഥയിലാണ് നമ്പ്യാർ തന്റെ തുള്ളൽ പ്രസ്ഥാനവുമായി സാഹിത്യരംഗത്തേയ്ക്കു കടന്നുവരുന്നത്.

സമുദായത്തിലെ അക്രമങ്ങളും, അഴിമതികളും ഹാസ്യോത്സാഹകമായി വിമർശിച്ച് അവയുടെ പരിഹാരത്തിന് മാർഗ്ഗം കണ്ടെത്തുകയായിരുന്നു നമ്പ്യാരുടെ ലക്ഷ്യം. സമൂഹത്തിലെ എല്ലാ തലങ്ങളിലുള്ളവരും ഒരു പോലെ നമ്പ്യാരുടെ പരിഹാസത്തിന് വിധേയരാകുന്നുണ്ട്. താൻ ഉൾപ്പെടുന്ന സമുദായത്തെയും അദ്ദേഹം ഒഴിവാക്കുന്നില്ല. ഉന്നതവർഗ്ഗത്തിൽപ്പെടുന്ന നായൻമാരെ കിരാതം തുള്ളലിൽ ഇങ്ങനെ പരിഹസിക്കുന്നു:

“ആയതിനൊന്നു പ്രയത്നം ചെയ്യാൻ നായൻമാരെക്കൊണ്ടൊരു ഫലമില്ലായുധമുള്ളവർതന്നെ ചുരുക്കം കള്ളുകുടിപ്പാനല്ലാതൊന്നിനു കൊള്ളരുതാത്ത ജളൻമാരോടും തടിയൻമാരിവർ വീട്ടിലശേഷം മുടിയൻമാർ ചിലരൊടിയൻമാരും കുടിയൻമാരിവരെന്തിനുകൊള്ളാം”

വൈദ്യൻമാരെക്കുറിച്ച് ധ്രുവചരിതം തുള്ള’ ലിൽ ഇങ്ങനെ പറയുന്നു:

“വൈദ്യം പഠിക്കണം ദ്രവ്യമുണ്ടാക്കുവാൻ കാരസ്ക്കരഘൃതം ഗുൽഗുലുതികതകം ചേരുന്ന നെയ്കളുമെണ്ണപൊടികളും സാരമായുള്ള ഗുളികയും കൊണ്ടുചെന്നോരോവിധം പണം കൈക്കലാക്കീടുന്ന്”

‘ഹരിണീസ്വയംവര’ ണ്തിൽ ജ്യോതിഷക്കാരെക്കുറിച്ച് പറയുന്നത് നോക്കുക:

“ജ്യോതിഷക്കാരനായ് ചെന്നു ധനികന്റെ ജാതകമെല്ലാം വരുത്തിവിചാരിച്ചു കൈതവം നന്നായ് പറഞ്ഞു ഫലിപ്പിച്ചു കൈമടക്കും കൊണ്ടു പോകുന്നിതു ചിലർ”

‘ധ്രുവചരിതം തുള്ള’ ലിൽ മന്ത്രവാദികളെക്കുറിച്ച് ഇങ്ങനെ പറയുന്നുണ്ട്:

“മന്ത്രവാദം പഠിക്കുന്നു ചിലർ പിന്നെ മന്ത്രങ്ങളോരോന്നെഴുതിക്കൊടുക്കുന്നു. മന്ത്രികളോടുമരചനോടും ചെന്നു മന്ത്രിച്ചു പട്ടും വളയും പഠിക്കുന്നു.”

ഭരണാധികാരികളെയും നമ്പ്യാർ രൂക്ഷമായി വിമർശിക്കുന്നുണ്ട്:

പട്ടിണിയിട്ടു വരുന്ന ജനത്തി-
ന്നഷ്ടി കൊടുക്കാത്തവനീശൻമാർ
കെട്ടി സ്വരൂപിക്കുന്ന സുവർണ്ണം
പട്ടും പൊന്നും പണവുമിതെല്ലാം
പെട്ടെന്നാശു പിടിച്ചു പഠിപ്പാ-
നൊട്ടും ഭൂഷണമില്ല നമുക്ക്
പട്ടൻമാരൊടു കടവും കൊണ്ടവ-
രഷ്ടി കഴിച്ചു കിടന്നീടുന്നു”

നമ്പ്യാരുടെ മേൽപ്പറഞ്ഞ തുള്ളൽ വരികളിലെല്ലാം സാമൂഹികമായ ആക്ഷേപപാസ്യമാണ് നിഴലിക്കുന്നത്. സാമൂഹികോന്നമനം ലക്ഷീക

രിക്കുന്നതാണ് സാമൂഹികമായ അക്ഷേപഹാസ്യം. ഇത്തരം ആക്ഷേപഹാസ്യം കേരളത്തിലെ പ്രാചീനകലാരൂപങ്ങളിലെ പ്രാലും കണ്ടുവന്നിരുന്നു എന്നതും ശ്രദ്ധേയമാണ്.

സമൂഹത്തിന്റെ എല്ലാ തലങ്ങളെയും കുഞ്ചൻനമ്പ്യാർ വിമർശനവിധേയമാക്കുന്നുണ്ട്. സാധാരണക്കാരായ ഭടജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയാണ് താൻ തുള്ളൽ രചിക്കുന്നതെന്ന് നമ്പ്യാർ തന്നെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ പാമരൻമാരായ സാധാരണജനങ്ങൾക്ക് മനസ്സിലാകുന്ന ലളിതമായ ഭാഷ തന്റെ തുള്ളലിൽ പ്രായോഗിക്കുകയും ചെയ്തു. സമൂഹത്തോട് തനിക്കുള്ള കടപ്പാട് കവി ഇവിടെ വ്യക്തമാക്കുകയാണ്. കേരളത്തിൽ സംസ്കൃതഭാഷയുടെ മേൽക്കോയ്മ നിലനിന്നിരുന്ന കാലത്തുതന്നെയാണ് നമ്പ്യാർ സാധാരണക്കാരന്റെ ഭാഷയായ തനി മലയാളം തുള്ളലിൽ സ്വീകരിച്ചത് എന്ന കാര്യവും ഇവിടെ സ്മരിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

നമ്പ്യാരുടെ തുള്ളലുകളെല്ലാംതന്നെ സാമൂഹ്യപരിഷ്കരണം എന്ന ലക്ഷ്യത്തെ മുൻനിറുത്തിക്കൊണ്ടുള്ളതായിരുന്നു. പുരാണകഥാവതരണത്തിനിടയിൽ മന:പൂർവ്വം സന്ദർഭമുണ്ടാക്കി അദ്ദേഹം സാമൂഹ്യവിമർശനം നടത്തിയിരുന്നു. ഇത്തരം സാമൂഹ്യവിമർശനങ്ങളെല്ലാംതന്നെ ഹാസ്യരസം കലർന്നവയുമായിരുന്നു.

കഥയിതു ദളിതം എ.വി. ഷെലുവാസ്

‘കണ്ടങ്കോരൻ ദേവസ്സിയായിത്തീർന്നു. എന്നു വച്ചാൽ മാർക്കം കൂടി. എന്താ നെറ്റി ചുളിക്കുന്നത്?’ ടി.കെ.സി. വടുതലയുടെ ‘അച്ചണ്ട വെന്തീഞ്ഞ ഇന്നാ’ എന്ന കഥയിലെ ഈ ചോദ്യം കഥയെഴുതപ്പെട്ട കാലത്തു മാത്രമല്ല ഇന്നും കേൾക്കുന്നവന്റെ നെറ്റിച്ചുളിക്കുന്ന പ്രസ്താവന തന്നെയാണ്. മറ്റുള്ളവന്റെ മതംമാറ്റം പ്രത്യക്ഷമായി ബാധിക്കാത്ത ഒരുവനിൽ പോലും അസ്വസ്ഥതയാണുളവാക്കുക. കീഴാളപഠനങ്ങൾക്ക് സൈദ്ധാന്തികതലത്തിലും പ്രായോഗികതലത്തിലും പ്രാധാന്യം ലഭിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സമകാലീനാന്തരീക്ഷത്തിലും ടി.കെ.സി. കഥകളിലെ കഥാപാത്രങ്ങളോട് സാദൃശ്യമുള്ള പലരും, കേരളത്തിൽ കണ്ടങ്കോരന്റെ മാനസികാവസ്ഥകളുമായി ജീവിക്കുന്നുണ്ടെന്നതാണ് യാഥാർത്ഥ്യം.

ജാതിയിൽ നിന്നും വിശ്വാസത്തിൽ നിന്നും ചുളുവിൽ ഒരു പ്രമോഷൻ കൈക്കലാക്കിയ വ്യക്തിയെന്ന നിലയിൽകൂടിയാണ് കഥാകൃത്ത് കണ്ടങ്കോരനെ വായനക്കാരന് പരിചയപ്പെടുത്തുന്നത്. ആഖ്യാനമാകട്ടെ കണ്ടങ്കോരൻ എന്ന ദളിതന്റെ മാനസികാവസ്ഥകളെ സൂക്ഷ്മമായി വരച്ചിടാൻ പര്യാപ്തമാണുതാനും. രോഗബാധിതനായ കണ്ടങ്കോരനെ സ്വസമുദായക്കാർ ആരും സഹായിച്ചില്ലെന്നു മാത്രമല്ല ഒരു നികൃഷ്ടജന്തുവിനെ കാണുന്നതുപോലെ അകറ്റിനിർത്തുകയും ചെയ്തു. ‘കൂടിയന്മാർക്ക് ചീലത്ത പറ്റുകേല’ എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് കുട്ടരെല്ലാം ഒഴിവാക്കുന്നത്. ഈ അവസരത്തിലാണ് ഒരു മുതലെടുപ്പായി തമിരുപടിക്കൽ നിന്നു വന്ന കൊച്ചുതമ്പാന്റെ സന്ദർശനം. ആ സന്ദർശനം കണ്ടങ്കോരന്റെ ജീവിതത്തെത്തന്നെ മാറ്റിമറിച്ചു. കൊച്ചുതമ്പാന്റെ നിർദ്ദേശപ്രകാരം കണ്ടങ്കോരന്റെ മാമ്മോദീസാകർമ്മം നടന്നു. കണ്ടങ്കോരൻ എന്ന പേര് ദേവസ്സിയെന്നാക്കി. സമീപവാസികളായ ക്രിസ്ത്യാനികൾ ഒന്നൊന്നായി കൂടിലിലേക്കെത്തിച്ചേർന്നു. അതു മാത്രമല്ല കീറപ്പായ പോയി ഒരു കയറ്റുകൂട്ടിൽ വന്നു. വെള്ളിനാണയങ്ങൾ, അലക്കിത്തേച്ച വസ്ത്രങ്ങൾ, മരുന്നു കുപ്പികൾ, കഷായപ്പൊതികൾ എന്നു വേണ്ട സകല വിശേഷപ്പെട്ട വസ്തുക്കളും ഇഹത്തിൽ ഒരു മനുഷ്യന് ആവശ്യമായതൊക്കെ അവിടെ വന്നു നിറഞ്ഞു. പുതുക്രിസ്ത്യാനിയായ ദേവസ്സി മരണത്തെ മുഖാമുഖം കാണുന്ന കാഴ്ച അയൽവാസികൾക്ക് ലൈവായി കാണാൻ സാധിച്ചു. രോഗിയുടെ കാതിൽ മുഖം ചേർത്തു പിടിച്ച് മറിയാമ്മച്ചേട്ടത്തി നീട്ടിവലിച്ചു വിളിച്ചു.

‘ഈഊശോ..... ഈശോമറിയസേപ്പേ !

ഈയാത്മാവിനു കൂട്ടുനില്ക്കേണമേ !’

അത്ഭുതം മറിയമ്മച്ചേട്ടത്തിയുടെ ചെവിട്ടോർമ്മയുടെയും പ്രാർത്ഥനയുടെയും ശക്തിയിൽ ദേവസ്സി ജീവിതത്തിലേക്ക് തിരിച്ചെത്തി.

ക്രിസ്തുമതപരിവർത്തനം കണ്ടുകോരണെ മൊത്തം മാറ്റി. പുലയരുമായുള്ള സമ്പർക്കം നിർത്തി. അയാളുടെ കുടുംബാംഗങ്ങൾക്ക് ഈശോയെക്കുറിച്ചോ സ്വർഗ്ഗരാജ്യത്തെക്കുറിച്ചോ യാതൊരറിവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ചെകുത്താന്റെ സന്തതികളോടൊപ്പം എങ്ങനെ വസിക്കും എന്ന ചിന്തയാണ് ഭാര്യയോടും മക്കളോടും മാർക്കും കൂടാൻ പറയുന്നതിന് ദേവസ്സിയെ പ്രേരിപ്പിച്ചത്. പക്ഷേ ഭാര്യ ചക്കിയാകട്ടെ മതം മാറ്റത്തെ നഖശിഖാന്തം എതിർക്കുകയാണ്. ‘അതിന് ആളെ മാറി നോക്കൂ മതി. എൻ മാർക്കും കൂടണേ എണ്ടച്ചൻ കൊച്ചാലു മാറി വരണം’ എന്നാണ് ചക്കിയുടെ താക്കീത്. വാക് തർക്കം തല്ലിലെത്തി. അയൽവാസികളായ പുലയർ ഓടിക്കൂടി. കാര്യത്തിന്റെ നിസ്സാരത-ഗൗരവം-മനസ്സിലാക്കി എല്ലാവരും ഉള്ളുകൊണ്ട് ചിരിച്ചു.

‘ദേവസ്സിച്ചേട്ടാ’ എന്ന് തന്നെ വിളിച്ചു കൂട്ടാളിയോട് ദേവസ്സി കെറു വിക്കുന്നത് തന്നെ ഇനി മുതൽ തേവസ്സിതമ്പാനെന്നു വിളിക്കാൻ പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണ്. ‘ഹു ! എരപ്പാളി, നീ ആരിക്ക തമ്പാനടാ? പെലേന്റെ ചുരു മാറിട്ടില്ലാടാ, എന്ന ആക്ഷേപമാണ് ദേവസ്സിക്ക് തിരിച്ച് കേൾക്കേണ്ടി വന്നത്. ഈ ആക്ഷേപത്തിന്റെ പുകച്ചിൽ അനുഭവപ്പെടാൻ തുടങ്ങുന്നത് നാളുകൾക്ക് ശേഷമാണ്.

കഥാകാരൻ പുലയന്റെ ജീവിതത്തെ വൈകാരികവിക്ഷോഭത്തോടെ ദേവസ്സിയിലൂടെ അവതരിപ്പിക്കുന്നത് കാണുക. ‘പുലയരുമായുള്ള സകല ബന്ധങ്ങളും അയാൾ അറുത്തു കളഞ്ഞു. പുലയരായുള്ള ബന്ധുക്കളെ വിട്ടകന്നു. പുലയരായതുകൊണ്ട് ഭാര്യയെയും മക്കളെയും കൂടി കൈവെടിഞ്ഞു. പോകട്ടെ, അസത്തുക്കൾ. ആ ഗതികെട്ട ജീവികളുടെ സാഹചര്യം ആർക്കുവേണം!’

കണ്ടുകോരനിൽനിന്നും ദേവസ്സിയിലേക്കുള്ള പരിണാമത്തിൽ കൈവന്ന മഹാഭാഗ്യമായി ദേവസ്സി കരുതുന്നത് തമിരുപടിക്കലെ പുരുഷൻമാരെ തമ്പാനുപകരം കൊച്ചിപ്പാ എന്നും സ്ത്രീകളെ തമ്പാട്ടിയെന്നതിനു പകരം കൊച്ചമ്മേ എന്നൊക്കെ വിളിച്ചാൽ മതിയെന്നതാണ്. പത്തു ജന്മം കഴിഞ്ഞാലും കൈവരാൻ വഴിയില്ലാത്ത ഭാഗ്യമായി ഇതിനെ അയാൾ കാണുന്നു. കൂടാതെ തമിരുപടിക്കലെ ജീവിതം അയാൾക്ക് ആനന്ദദായകവുമായിരുന്നു. വെറും ഇരുകാലിമാടിനെപ്പോലെ പാടത്തും പറമ്പിലും കിടന്നു പാടുപെട്ടുകഴിഞ്ഞിരുന്ന ആ പോയകാലത്തിൽ നിന്നുള്ള മോചനമായിരുന്നു അയാൾക്കത്. അടിമത്തത്തിനു കീഴെ തലകുനിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ആ നരകജീവിതം ഇന്ന് അയാൾക്കു ബാധകമല്ല.

ഭാര്യാപിതാവ് കൊച്ചാലു 'കണ്ടങ്കോരൻ ദേവസ്സി' എന്ന് അയാളെ സംബോധന ചെയ്തത് അയാളിൽ അപകർഷതയുണ്ടാക്കി. രണ്ടും കെട്ട ഒരു വിളിയായി അതയാൾക്കനുഭവപ്പെട്ടു. നാട്ടിലെ ക്രിസ്ത്യാനികൾ തന്നെപ്പറ്റി പറഞ്ഞുനടക്കുന്ന വിവരത്തിന്റെ സൂചനകൾ ലഭ്യമാകുന്നത് കൊച്ചാലുവിന്റെ സംഭാഷണത്തിൽ നിന്നാണ്. കൂടാതെ അയാൾ ചെയ്യുന്ന തൊഴിലിൽനിന്നും പന്തികേട് തെളിഞ്ഞു വന്നു. മറ്റു ക്രിസ്ത്യാനികൾ ചെയ്യാത്ത പേറ്ററിച്ചു പോക്കും ചത്തറിച്ചുപോക്കും പെട്ടിച്ചുമടുമാണ് അയാൾ ചെയ്തുപോന്നിരുന്നത്. മറ്റു ക്രിസ്ത്യാനികളെപ്പോലെയല്ല താൻ എന്നും മതം മാറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ടവർ വേറെത്തന്നെ ചേരിയിലാണെന്നും ഉള്ള ബോധം അയാൾക്കു വന്നു തുടങ്ങി. ഈ തിരിച്ചറിവ് അയാളെ ഒരാശയവിപ്ലവത്തിന്തന്നെ പ്രേരിപ്പിച്ചു.

പെരുന്നാളൊരുക്കം നടക്കുന്ന സമയത്ത് നാട്ടിലെ പ്രമാണികളിലൊരാൾ അയാളെ സകലരും കേൾക്കെ 'കണ്ടങ്കോരൻ ദേവസ്സി' യെന്നു നീട്ടിവിളിച്ചു. കഷ്ടം ! 'ആക്ഷേപത്തിന്റെ കുരമ്പുകളേറ്റ് ആത്മാഭിമാനം മുറിപ്പെട്ടു.' പ്രമാണി കൊടുത്തുവിട്ട കുറിമാനവും കൊണ്ട് പള്ളിയിലെത്തി. കുറിമാനം അച്ചനെ ഏൽപ്പിച്ച് അയാൾ പൊട്ടിക്കരഞ്ഞു. വികാരിയച്ചൻ കൊടുത്ത വെന്തീഞ്ഞ കഴുത്തിൽനിന്നുശി അയാൾ അച്ചനെത്തന്നെ ഏല്പിച്ചു. യാഥാർത്ഥ്യബോധം വന്ന അയാൾ പഴയ കണ്ടങ്കോരനായിത്തന്നെ ജീവിക്കാൻ തീരുമാനമെടുത്തു. തുടർന്ന് കഥാകാരൻ നടത്തുന്ന ഇടപെടൽ സമൂഹമനസ്സാക്ഷിയുടെ നേർക്കുള്ള പ്രഹരമായിരുന്നു. 'ഇരുട്ടി കൊണ്ട പഥികനെപ്പോലെ വികാരിയച്ചൻ ഒന്നമ്പരന്നു.' അധഃകൃതനും ആത്മബോധം തോന്നിത്തുടങ്ങിയതിന്റെ സാക്ഷ്യമായിരുന്നു കണ്ടങ്കോരന്റെ ജീവിതം.

ടി.കെ.സി. കഥാനുഭവം

ടി.കെ.സി എന്ന ടി.കെ ചാത്തൻ വടുതലയുടെ, ആത്മനൊമ്പരങ്ങൾ നിറഞ്ഞ കഥാപാത്രത്തിന്റെ ജീവിതമുഹൂർത്തങ്ങളാണ് 'അച്ചണ്ട വെന്തീഞ്ഞ ഇന്നാ' എന്ന കഥ അനാവരണം ചെയ്യുന്നത്. നവോത്ഥാനകഥാകൃത്തുക്കളുടെ ശ്രേണിയിൽ ടി.കെ.സി.വടുതല ഉൾപ്പെടുന്നത് കഥകൾ പങ്കുവെയ്ക്കുന്ന ഭാവുകത്വം തികച്ചും പരിഷ്കരണോന്മുഖമായിരുന്നു എന്ന കാരണത്താൽ കൂടിയാണ്.

സ്വാനുഭവത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ മലയാളകഥയിൽ ദളിത്ജീവിതക്കാഴ്ചകൾ അവതരിപ്പിച്ച പ്രഥമകഥാകാരനാണ് ടി.കെ.സി വടുതല. 'അച്ചണ്ട വെന്തീഞ്ഞ ഇന്നാ' എന്ന കഥ മതപരിവർത്തനം എന്ന പ്രശ്നത്തെ കേന്ദ്രീകരിച്ചുകൊണ്ടാണ് വികസിക്കുന്നതെങ്കിലും സമഗ്രവും സുവ്യക്തവും ജീവത്തായതുമായ ഒരു ജീവിതദർശനം വിനിയമം ചെയ്യുന്നു. ഒപ്പം ഒരു ജനവിഭാഗത്തിന്റെ ദാരുണമായ അവസ്ഥകളെയും സമൂഹത്തിനു മുൻപിൽ കൊണ്ടുവരാൻ കഥാകാരന് കഴിഞ്ഞു.

സവിശേഷമായ ഒരു ഭാഷാരീതി സൃഷ്ടിക്കാൻ കഥാകാരന് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്നതിനു തെളിവാണ് ആഖ്യാനത്തിലെ വൈവിധ്യം. 'വിഷാദം തിങ്ങിയ നെടുവീർപ്പുകൾ ആ കുടിലിലെ വായുവിന് കനം കൂട്ടി' എന്നും 'തിരക്കൊഴിഞ്ഞ മദ്യശാലയെന്നോണം ദേവസ്സിയുടെ ചെറ്റക്കുടിൽ നിശ്ശബ്ദതയുടെ ഇരിപ്പിടമായി' എന്നും എഴുതുമ്പോൾ കഥാകഥനരീതിയുടെ മേന്മ വർദ്ധിക്കുന്നു.

ദളിതന്റെ മാനസികാവസ്ഥകൾ യഥാതഥമായി ചിത്രീകരിക്കുവാൻ ടി.കെ.സി ശ്രമിക്കുന്നു. ഈ കഥ ഒരു കാലത്തെ കേരളീയസമൂഹത്തിന്റെ അവസ്ഥ മാത്രമല്ല ഇന്നും പ്രസക്തമായ. ദളിതൻ അനുഭവിക്കുന്ന സാമൂഹികമായ ഉച്ചനീചത്വങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ആത്മസംഘർഷങ്ങൾ അനാവരണം ചെയ്യുന്ന കഥ കൂടിയാണിത്. 'വെറും കഥയില്ലായ്മ'യല്ല ടി.കെ.സി.കഥകളുടെ ഉറവിടം. കാര്യഗൗരവമാർന്ന ഒരു വിഷയത്തെ കഥാവതരണത്തിന് പ്രാപ്തമാക്കാൻ കഥാകാരന് കഴിയുമെന്നതിന്റെ തെളിവുകളാണ്. 'ചന്ദ്രാന്തി അട', 'അച്ചണ്ട വെന്തീഞ്ഞ ഇനാ', 'പ്രസിഡണ്ടിന്റെ സന്ദർശനം', 'എണ്ട വിതിയാ' തുടങ്ങിയ കഥകൾ.

ഭാവനാനിഷ്ഠമായ ആഖ്യാനമാണെങ്കിലും അതിൽ അനുഭവത്തിന്റെ ചുട്ടും ചുരും വായനക്കാരന് അനുഭവിക്കാം. യഥാതഥജീവിതത്തിന്റെ ആവിഷ്കാരമാണ് ടി.കെ.സി.കഥകൾ സാധ്യമാക്കുന്നത്. കഥ പറയുന്ന രീതി സാധാരണ വായനക്കാരന് ആസ്വദിക്കാനും പിന്തുടരാനും കഴിയുന്ന ഒന്നാണ്. ദിവാസ്വപ്നം കണ്ട് ഭാവനാലോകത്ത് വിഹരിച്ച് സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുന്നവയല്ല ടി.കെ.സി യുടെ കഥകൾ. ധർമ്മികവും സാംസ്കാരികവുമായ അവബോധത്തെ വികസിപ്പിക്കാനാണ് ടി.കെ.സി കഥാരചനയെ ഉപയുക്തമാക്കുന്നത്.

കഥാകാരനും പരിഷ്കർത്താവും

പലരുമറിയാത്ത ജീവിതങ്ങളെക്കുറിച്ച് പറയാനാണ് ടി.കെ.സി ശ്രദ്ധ ചെലുത്തിയത്. ദളിതന്റെ ജീവിതപരിസരം ആവിഷ്കരിക്കുന്നത് അങ്ങനെയാണ്. ദളിത് പ്രമേയങ്ങൾ കഥയ്ക്ക് ബീജമായി സ്വീകരിക്കുന്ന ടി.കെ.സി.യുടെ കഥകൾ സ്വന്തമായ സൗന്ദര്യശാസ്ത്രമുള്ള സാഹിത്യ രൂപമായിത്തീരുന്നു. മലയാളത്തിൽ ഇന്നും നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ദളിത് സൈദ്ധാന്തികപഠനങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ഊർജ്ജമായിത്തീരാൻ അങ്ങനെ ടി.കെ.സി കഥകൾക്കായി. കാല്പനികാവിഷ്കാരങ്ങൾക്കും ഭ്രാന്തകരചനകൾക്കും ടി.കെ.സി പ്രാമുഖ്യം കല്പിച്ചിരുന്നില്ല. ചെറുകഥയുടെ അടിസ്ഥാന സ്വഭാവങ്ങളിൽ നിന്ന് വ്യതിചലിക്കാൻ വേണ്ടിയെന്നോണമാണ് പ്രാദേശിക ഭാഷാരൂപം കഥകളിൽ ഉപയോഗിച്ചത്. പരമ്പരാഗതമായ ആഖ്യാനരൂപങ്ങളെ കൂടഞ്ഞെറിഞ്ഞ് കഥയ്ക്ക് ഒരു നവീനഭാവുകത്വം കൈവരുത്താൻ ശ്രമിക്കുന്നു. ഇത്തരം ഇടപെടലുകളാണ് ടി.കെ.സി കഥകളെ ഇന്നും വിസ്മയം കൊള്ളിക്കുന്നത്.

വൈവിധ്യമാർന്ന ഒരു ജനസമൂഹം ടി.കെ.സി കഥകളിൽ കടന്നു വരുന്നുണ്ട്. പുലയന്റെ കഥ പറയുമ്പോഴും തണ്ടാന്റെ (ഈഴവൻ) ഗർവ്വം ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ പ്രതാപവും കാലഘട്ടത്തിന്റെ പ്രതിഫലനമായി നിറയുന്നു. ജീവിതവൈചിത്ര്യങ്ങളുടെ വീണ്ടെടുപ്പ് നടത്തുന്ന വായനകളാണ് ടി.കെ.സി കഥകളെ പുനർജ്ജനിപ്പിക്കുക. സാമൂഹിക നവോത്ഥാന ചലനങ്ങൾക്ക് വേഗത വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ ടി.കെ.സിയുടെ രചനകൾക്കായെന്നു മാത്രമല്ല, നവോത്ഥാന എഴുത്തുകാരുടെയിടയിൽ സമ്പന്നമായ സ്ഥാനമാണ് ടി.കെ.സി രചനകൾക്കുള്ളത്. ജാതിവിവേചനത്തിനെതിരായുള്ള പ്രക്ഷോഭങ്ങൾക്ക് ചെറുതാങ്ങായി മാറി ഈ കഥകൾ.

കഥയുടെ ലോകത്ത് ടി.കെ.സി വേറിട്ട സാന്നിധ്യമാണ്. ദളിത് സാഹിത്യകാരൻ എന്ന നിലയിൽ മാത്രം വിലയിരുത്തേണ്ട കഥാകാരനല്ല ടി.കെ.സി. ദളിത് എന്ന സ്ഥിതിവിശേഷം കഥകൾക്ക് ഒരു ഏകീകൃതഫലഘടനാതലത്തിൽ കൈവരുത്തുന്നുണ്ടെന്ന് യാഥാർത്ഥ്യം. മതപരിവർത്തനത്തിനു പിന്നിൽ ദളിതരെ ഭിന്നിപ്പിക്കുന്ന ഗുഡ്രതന്ത്രം പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നുവെന്ന സൂചനകൾ ടി.കെ.സി കഥകൾ മുന്നോട്ടു വയ്ക്കുന്നു. ബ്രാഹ്മണാധിപത്യവും ദളിത്പീഡനവും നടക്കുന്ന പ്രദേശങ്ങളിലാണ് മതപരിവർത്തനം നടന്നുവന്നത്. ദളിത് ക്രൈസ്തവർക്ക് മാനസികമായും സാമ്പത്തികമായുമുള്ള പിന്തുണ അദളിത ക്രൈസ്തവർ നല്കുന്നുണ്ടെന്ന വിശ്വാസം തെറ്റാണ്. മതപരിവർത്തനം മാറി ജാതി പരിവർത്തനം വരുന്ന ഒരു കാലഘട്ടം വിദൂരമാണ്. അവർണ്ണനെ പുണുലിടുവിച്ച് ബ്രാഹ്മണനാക്കുന്ന രീതി തികച്ചും സാങ്കല്പികമാണ്. മനുഷ്യസമൂഹങ്ങൾ തമ്മിൽ നിലനിന്ന വിവേചനങ്ങളിൽ ഏറ്റവും പഴക്കമുള്ളതും, ഇന്നും തുടരുന്നതും ജാതിവിവേചനമാണ്. കീഴ്ജാതിക്കാരെക്കൊണ്ട് ചെയ്തിച്ചിരുന്ന ഹീനജോലികൾ വീണ്ടും ചെയ്തിക്കാനും അവരെ അധഃകൃതരായി നിലനിർത്താനും ഉള്ള ആസൂത്രണത്തിന്റെ ഭാഗമായിട്ടാണ് മതപരിവർത്തനത്തെ കാണേണ്ടത്. കേരളത്തിൽ ജാതിയുടെ പേരിൽ ഇന്നും നടക്കുന്ന അക്രമങ്ങൾക്ക് കുറവില്ല. ആരുടേയും മനോഭാവങ്ങളിൽ മാറ്റം വരുന്നില്ലെതാണ് വാസ്തവം. 'ചാതുർവർണ്ണ്യം മയാ സൃഷ്ടം' എന്ന വചനത്തിനു മുന്നിൽ മനുഷ്യനിർമ്മിതമായ നിയമങ്ങൾക്കും വ്യാഖ്യാനങ്ങൾക്കും പ്രസക്തിയില്ലെന്ന കാഴ്ചപ്പാടിലേക്കാണ് ഇത് നയിക്കുന്നത്.

ഗ്രന്ഥസൂചി

ടി.കെ.സി. വടുതല	2003	ചങ്കുറത്തി അടയും മറ്റു കഥകളും, ഡി.സി. ബുക്സ്, കോട്ടയം
കെ.എസ്. രവികുമാർ	2007	കഥയുടെ കഥ, ചിന്ത പബ്ലിഷേഴ്സ്, തിരുവനന്തപുരം

കെ.പി. വിജയൻ	2004	ദലിത് സമരങ്ങൾ ഇന്നലെ ഇന്ന് നാളെ, കറന്റ് ബുക്സ്, കോട്ടയം
സുസി താരൂ, എസ്. സഞ്ജീവ് (എഡി.)	2006	കീഴാളപഠനങ്ങൾ, ഡി.സി. ബുക്സ്, കോട്ടയം
റോയി മാവേലിക്കര	2007	തോമാശ്ലീഹാ കേരളത്തിൽ സത്യവും മിഥ്യയും, ബ്ലൂബെൽ പബ്ലിഷേഴ്സ്, മാവേലിക്കര

ആഗതൻ ശ്രീധനുണ്ണി

കാറ്റത്തു കരിയില
 പറക്കും മുറ്റത്തൊരു
 കാൽപ്പെരുമാറ്റം, പിന്നെ
 വാതിലിൽ മുട്ടും ശബ്ദം.
 ആരാവാമിന്നീയുച്ച-
 വെയിലിൽ വരുന്നവൻ
 ആരായാലെന്തേ ?വാതിൽ-
 പ്ലാളികൾതുറന്നേയ്ക്കാം.
 ശത്രുവാകുമോ, മിത്ര
 മാകുമോ, നേരം പോക്കാ-
 നെത്തിയ വല്ലോരുമോ,
 വിരുന്നോ, ദൂതൻമാരോ ?
 വാതിലു തുറക്കവേ
 നിറപുഞ്ചിരിയുമാ
 യാഗതനകത്തു വ-
 ന്നിരിപ്പായ് കസേരയിൽ.
 “എത്ര നാളായീ വരാ-
 നൊരുങ്ങുന്നെന്നോ ! തരം
 കിട്ടിയില്ലിതേവരെ,-
 യെല്ലാർക്കും സുഖമല്ലേ ?
 അന്നു കണ്ടതിനേക്കാൾ
 സുന്ദരം തവ രൂപം,
 എന്നെന്നു മുറക്കത്തിൽ-
 കാണുമ്പോൾ ചിന്തിയ്ക്കും ഞാൻ-
 ഒന്നു വന്നിവിടത്തെ

വാർത്തകളറിയുവാ-
 നൊക്കയു മദ്ദേഹത്തെ-
 യറിയിക്കുവാനതി-
 ന്നന്നല്ലോ വിധി വന്നു ;
 പോകുന്നു ഞാനിപ്പൊഴേ
 മറക്കാതിരിയ്ക്കുക ;
 യോഗമുണ്ടെങ്കിൽക്കാണാം!''
 ഒരു വീർപ്പിലിമ്മട്ടു
 ചൊല്ലിയിട്ടവൻ പോയി,
 മറുവാക്കുരയ്ക്കുവാൻ
 കഴിയാതനങ്ങാതെ-
 നിലകൊള്ളവേയോർത്തേ-
 നെന്തിനാണവൻ വീണ്ടും
 വരുമെന്നുരച്ചത് ?
 മിഥ്യയാണെന്നോ സർവ്വം ?

കൃഷ്ണത്രയം
പി.ഐ.ശങ്കരനാരായണൻ

ഗോപാൽ (ല) കൃഷ്ണൻ

അമ്മേ നീ പോയ്ക്കറെക്കും പശുവിനു മൂലനാ-
ലുണ്ടു പക്ഷേ, എനിക്കെ-
ന്തമ്മേ നീ രണ്ടു മാത്രം തരുവതു ? ശരിയ-
ല്ലെൻ വിശപ്പാറിയില്ല !
എന്നേവം ചൊല്ലി കണ്ണൻ തടടുതിയിലകലേ-
യ്ക്കോടിയൊ പൈക്കിടാവെ-
ത്തള്ളിപ്പാർശ്വത്തിലാക്കിപ്പശുമൂല നുകരും
ദൃശ്യമെൻ ഹൃത്തിലാട്ടെ !

ദയകൃഷ്ണൻ *

തിങ്ങും മാമരവ്യന്ദമാ,ണതിനുമേൽ
വൻകാർമുകിൽക്കമ്പളം,
എന്നല്ലാകെയിരുണ്ട രാത്രി, യിവനോ
വല്ലാതെ പേടിക്കുവോൻ !
രാധേ, നീയതുകൊണ്ടു കൃഷ്ണകരവും
ചേർത്തിട്ടു വീടെത്തുകെ-
ന്നോതും നന്ദവചസ്സുകേട്ടലിവു ഹാ
ഗോവിന്ദ രാധാസ്മിതം !

* കടപ്പാട്: ഗീതഗോവിന്ദം

അഭയകൃഷ്ണൻ

എന്തോ തേടിത്തുടങ്ങി മന,മതിലനിശം
 നീന്തി ഗാത്രം കൂഴങ്ങി
 ചിന്താഭാരത്തിൽ മുങ്ങുന്നളവിലൊരുകരം
 രക്ഷയായ് വന്നു താങ്ങി.
 ഇല്ലാ സംസാരദുഃഖാർണ്ണവമിതിലഭയം
 നിൻ കരാബ്ജങ്ങളല്ലാ-
 തെന്നും ശ്രീചക്രധാരീ, ഗുരുപവനപുരാ-
 ധീശ! ഹേ, കൃഷ്ണ!പാഹി.

കവിത

വിഷുഫലം
എം.പി. ബാലകൃഷ്ണൻ

ഉറക്കപ്പായിൽ നിന്നു
 മുണർത്തി, കൺകൾ രണ്ടും
 ഇറക്കപ്പെട്ടാൽ, തെല്ലു
 നടത്തി, ചൊന്നാളമ്മ:
 “കണ്ണുകൾ തുറന്നോളൂ,
 കണികണ്ടോളൂ, പിന്നി-
 കണ്ണൊടി നോക്കൂ”-മിഴി
 ചോതിപോലനാളിവൻ:
 “അമ്മ കൊള്ളാലോ, ചേട്ട
 നിന്നലെയൊളിപ്പിച്ച
 പൊൻ പിലാവിലത്തൊപ്പി
 യെൻ തലേലപ്പോൾ വച്ചു!”
 കരുതീട്ടുണ്ടാമമ്മ
 കള്ളനു വിളിച്ചപേർ
 ശരിയായ്; വിഷുഫലം
 ജാതകം താനാകാവു.
 ഇളവെയ്ലായീ ക്ഷണാ-
 ലെരിതീയായീ, കാല്യ-
 ക്കുളി,രേൻ കണിക്കൊന്ന
 പ്പുവുകൾ കരിഞ്ഞുപോയ്;
 എണ്ണ വറ്റാതേ കുത്തു-
 വിളക്കിൻ നാളം മങ്ങി;
 കണ്ണുനീർ കടൽക്കരെ
 യൊരു പട്ടുപൊങ്ങി,

ഉണർത്താതുണരുനേൻ
 വിഷുവൽ പുണ്യം പേറും
 ഉഷ്കാലങ്ങൾ തോറു-
 മിന്നോളം പിന്നെ, പ്ലക്ഷേ
 എൻ പിലാവിലത്തൊപ്പി
 യെങ്ങുപോയ് ? അതുചുടും
 അമ്പാടി മണിപ്പെത-
 ലെങ്ങുപോയ് ? ആരായ്വു ഞാൻ

ആറ്റിക്കുറുക്കിയ കവിത രാജഗോപാലൻ നാട്ടുകൽ

കുറുകിക്കുറുകിയിട്ടാവണം കവിതകൾ,
 മറന്നോ കുഞ്ഞേ' കവി കുഞ്ഞുണ്ണി ചൊല്ലീടുന്നു;
 കൂട്ടേട്ട*നല്ലിനയാൾ പരലോകത്തിൽ നിന്നും
 കാറ്റായി, കുളുർമ്മയായ് വന്നെന്നെപ്പുണരുന്നു.
 കേട്ട മാത്രയിൽത്തന്നെ ചിന്തകൾ വിറകാക്കി
 കത്തിച്ചോരടുപ്പത്തു മനസ്സിൽ കലം വച്ചു.
 മിടിപ്പും വാക്കായ് നീറി നിറയും കലത്തിലി-
 ട്തിളക്കിക്കുറുക്കിയിട്ടെടുത്തു കവിതകൾ.
 അമൃതെന്നപോൽ നിന്റെ കൈകളിലിറ്റിക്കുമ്പോൾ
 മലയാളമേ, യിന്നു നിർവൃതി കൊള്ളുന്നു ഞാൻ.
 കാവ്യബിംബങ്ങൾ തിരി നീട്ടുന്നു പുവിൽ തേനായ്,
 കാറ്റിലെസ്സുഗന്ധമായ്, കരളിൽ സംഗീതമായ്
 മൺതരികളുള്ളിൽ നിന്നും സഹൃദയപർവ്വതം തല
 പൊന്തിക്കും മട്ടിൽ, കൈയിൽ കോരിയോരിറവെള്ള-
 ത്തുളളിയിൽ നിന്നും ശാന്തസമുദ്രം പിറക്കും പോൽ,
 വിത്തിൽ നിന്നേതോ പച്ചക്കാടുകൾ വളരും പോൽ
 ഇറ്റിയ കതിർവെട്ടച്ചീളിൽ നിന്നൊരായിരം
 നക്ഷത്രക്കൂട്ടം ജ്വലിച്ചീടുന്നമട്ടിൽ, മയിൽ-
 പ്പീലിക്കണ്ണിളകുമ്പോൾ വിണ്ണോളം തലനീട്ടി
 മാരിവില്ലഴകായി വളരും മട്ടിൽ കാവ്യം.
 നേർത്ത താളിലേക്കിനി വാക്കുകൾ പകർത്തട്ടെ
 ആത്മാവിൽ നിറയുന്നോരീണത്തിൽ വായിക്കട്ടെ.

ഈ പേരിൽ മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പിന്റെ ബാലപംക്തി ഏറെക്കാലം
 കൈകാര്യം ചെയ്തിരുന്നത് കുഞ്ഞുണ്ണിമാസ്റ്ററായിരുന്നു.

കവിത

**നാനാണത്തുകല്ല്
പുനമണ്ണൂർ ടി. മുഹമ്മദ്**

അഹംബോധത്തിന്റെ മരവിപ്പിൽ സൈര-
മടിവാരത്തു ഞാൻ ചടഞ്ഞു കൂടുമ്പോൾ
ഘനപഥങ്ങൾ കൈയടക്കി വാഴുവോർ
അനങ്ങാപ്പാറയെന്നധികേഷപിക്കിലും
അഭയമർത്ഥിച്ചു പതുങ്ങി വന്നവ -
രലസയാമങ്ങളടി പണിയുമ്പോൾ
പരുപരുപ്പിനും വഴുവഴുപ്പിനു
മൊരേമുഖം നൽകിയുറച്ചു നിൽക്കുമ്പോൾ
ഋതുക്കൾ പോലുമീജഡതയെപ്പേർത്തും
വലം വെച്ചു കുപ്പിത്തിരിച്ചുപോകുമ്പോൾ
ഒരു മൃദുസ്പർശം, ഒരു മധുസ്വനം,
“വരു” - മറുമൊഴി മറന്നുപോയി ഞാൻ
നിഷേധിക്കുമുമ്പിൻ കൂലുങ്ങുകില്ലെന്ന
കുറുമ്പിൻ പേരിനി വിനയമാകട്ടെ
പുതയലിൽ നിന്നുമടർത്തുമ്പോൾ ജന്മ-
വ്യഥയിൽ വാവിട്ടു കരഞ്ഞതോർപ്പു ഞാൻ

ഉരുണ്ടുരുണ്ടുരുണ്ടുരം പോയ് മാമല
ത്തിരുമുടിയേറിപ്പരവശം ചുറ്റും
ഞൊടിയിട കണ്ണൊന്നയയ്ക്കവേ, സ്വയം
മറക്കുമൊരൊന്നെന്തപൂർവ്വ ദൃശ്യങ്ങൾ!
ഹരിതസ്വപ്നങ്ങൾക്കെതിരിടാനുനും
വിഫലയത്നങ്ങൾ! അവയെ വർണ്ണിച്ചു

ശ്രുതിപ്പിഴ വന്നു തുലഞ്ഞ ജന്മങ്ങൾ
 മതിഭ്രമം ബാധിച്ചലയും താഴ്വാരം
 ചലനങ്ങൾ, സ്നേഹജലനങ്ങൾ പ്രതി
 ഫലനങ്ങൾ തീർക്കും സരോവരം താഴെ
 നുകത്തണ്ടിൽ നിന്നു വിടുതിയെങ്ങെന്നു
 നൂര തുപ്പിച്ചുറ്റിത്തിരയും മൗനങ്ങൾ
 ചെറു നിശ്വാസത്തെപ്പൊരും കടലാക്കി-
 ഭരയ്ക്കുന്നേദിക്കും സുകൃതിയാം തെന്നൽ
 ഒരേ രസം കണ്ണിലൊരേ നിസ്സംഗത
 പരമൗന്നത്യമേ, യിതാണു നിൻ പൊരുൾ!
 ദിനങ്ങൾ. മായാവലയം നെയ്യുമ്പോൾ
 ദിനകര പ്രേമ പ്രഭ നിൻ നെറ്റിയിൽ!
 ഉയർച്ചയിലെന്നെ നയിച്ച കർമ്മമേ,
 വിയർപ്പറിയാത്ത കൃപാവിലാസമേ,
 പിടിവിടാതഗായതയ്ക്കു മോളിലും
 പിറകിൽ നീയുണ്ടെന്നതെൻ മഹാബലം!

ഭാഗ്യലക്ഷ്മി ഗിരിജ ഖമ്മണാട്ട്

നീ ഭാഗ്യലക്ഷ്മി, തൊഴുത്തിന്റെ നെയ് വിള-
ക്കീ ഗേഹവൃദ്ധിക്കു നിത്യലക്ഷ്മി
നീ ക്ഷീര വൃഷ്ടി പറമ്പിൻ വെളിച്ചമീ-
മാനുഷീധാത്രി വളർത്തു പുത്രി

കന്നായിരുന്ന നീയമ്മ തൻ ചാരത്തു-
നിന്നും കുനികുത്തിയങ്ങുമിങ്ങും
പുല്ലുനാവോരോന്നു തിന്നും മരണങ്ങു -
മണ്ടുന്ന കണ്ടുമെൻ കൺ കുളിർത്തു

പിന്നെ നീ പയ്യായ് വളർന്നു മദിയാർന്നു
പൊൻ കിടാവൊന്നിനെ നൊന്തു പെറ്റു
അന്നു ഞാനെന്റെ സൗഭാഗ്യമാണെന്നോർത്തു
നിൻ പാലനത്തിന്നു മാറ്റു ചേർത്തു

നിൻ പാൽ കറന്നു വിറ്റൻ മുണ്ടു പെട്ടിയിൽ
ടിനളുക്കിൻ കനം കുടി വന്നു
നിൻ നറും വെണ്ണ ചേർത്തുണ്ടെന്റെയോമന -
ക്കണ്ണനാമുണ്ണിയ്ക്കു മെയ് വളർന്നു

രണ്ടു നാൾ മുമ്പാണു കാലത്തു മൊന്തയും
വെള്ളവും കൊണ്ടു നിൻ ചാരെയെത്തി
എന്തു നീ തെറ്റെന്നെന്നീറ്റില്ല, അകിടുന്നു
ന്നെന്നേ മാധുര്യം ചുരത്തിയില്ല

എന്തോ പിണഞ്ഞു. നിനക്കെന്നു കണ്ടുള്ളു-
മന്ദിച്ചു കണ്ണുനീർ വാർത്തു നിന്നു
അന്തികേ ഞാനെന്നു ചെയ്യേണ്ടുവെന്നോർത്തു
നിന്നാർദ്ര ദീന ഭാവങ്ങൾ കണ്ടു

ഏറും തരത്തിലായൗഷധങ്ങൾ കുർത്ത
സുചിയാൽ കേറ്റി തളർന്ന നിന്നിൽ
നീയൊന്നെന്നീറ്റില്ല, നാലുപേർ തണ്ടിട്ടു -
താങ്ങിയെന്നാലതും പാഴിലായി

ആരോ പറഞ്ഞറിഞ്ഞാണെന്നു തോന്നുന്നി -
താരാച്ചാരൻമാർ മണത്തു വന്നു
ചോരയും നീരും വികാരവും ചേർന്ന നിൻ
ദേഹ മാംസത്തിൽ കൊതിച്ചു നിന്നു

ചില്ലറക്കാശെണ്ണി മേടിച്ചു പുത്രി തൻ
കൊല്ലാക്കൊലയ്ക്കമ്മ കൈ പൊക്കുമോ?
പുല്ലു തിന്നുന്നൊരിസ്സാധുവിന്നും കാണു
മില്ലയോ നീടും മരണ ഭീതി?

പാവം തൊഴുത്തിൽ കിടപ്പു രോഗാർത്തയായ്
കാണുവാനാവില്ലയെന്നൊടുക്കം
പാപമാണെന്നറിഞ്ഞിട്ടും ദയാവധ -
പാതകത്തിനായനുജ്ഞയേകി.

നീ ഭാഗ്യലക്ഷ്മി, തൊഴുത്തിൻ വിളക്കണ -
ച്ചീ ഭാഗ്യഹീനയ്ക്കിരുട്ടു നൽകി
നീയാർന്നു മുക്തി, പറമ്പിന്റെയറ്റത്തു
നീറുമീയമ്മയ്ക്കു മാപ്പു നൽകി.

ഇടതടവിലാതെ മുകുന്ദൻ മങ്ങട്ടി

കുചേലനെക്കൂടാതെ അവിലിനെകുറിച്ച് വിചാരിക്കാനാവില്ല. കൃഷ്ണൻ കൊടുക്കാൻ തൽക്കാലം കുചേലന്റെ കയ്യിൽ അവിലേ ഉണ്ടാ യുള്ളൂ.

സുദാമാവ് എന്ന കുചേലന് മാർഗ്ഗവും ലക്ഷ്യവും ഭക്തിയായിരു ന്നു. തൽക്കാലത്തെ ഭ്രമം പോലുള്ള ജീവിതത്തിൽ അവിലൊന്നും അദ്ദേഹത്തിന് വിഷയമായിരുന്നില്ല. എങ്കിലും കുചേലന്റെ അവിൽ കൃഷ്ണന് വളരെ ഇഷ്ടമായി.

ഇവിടെ അവിലിൽ എത്തിയിട്ടേ ഉള്ളൂ. ഭക്തി കഴിഞ്ഞ് ഭക്തി ഉണ്ടാ വുന്നത് എന്നാണാവോ?

ഇടതടവിലാതെ കഴിഞ്ഞു പോകുന്ന ജീവിതാവ്യക്തമാണ് ഇത്. അതിനിടയിൽ അവിലും മുട്ടുശാന്തിയും നിലയവിദ്വാനും എല്ലാം എങ്ങ നെ ഇടപെടുന്നു എന്നതാണ് പ്രതിപാദ്യം. അവിരാമമായ ഈ ഒഴു ക്കിനെ സുഗമമാക്കുന്ന ചില സംഗതികളെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരണം.

മേല്, കീഴ് ഇല്ലാത്ത ഒരു മുട്ടു (ബദൽ) ശാന്തിക്ക് എത്തിയ സ്ഥലത്ത് വിശപ്പടക്കാൻ അവിലേ കിട്ടിയുള്ളൂ. ക്ഷേത്ര ജോലി കഴിഞ്ഞ് അവിലും പഴവും കഴിച്ച് ശാന്തിക്കാരന്റെ ക്വാർട്ടേഴ്സിൽ ഇരിക്കുകയായിരുന്നു. അപ്പോഴാണ് സ്വാഭാവികമായി അവിൽ വിചാരം വരുന്നത്.

ഡിഗ്രിക്ക് പഠിക്കുന്ന സ്ഥിരം ശാന്തിക്കാരൻ ഒരു എക്സാമിന് എങ്ങോ പോയതാണ്. അയാളുടെ പഠനസാമഗ്രികൾക്കിടയിൽ ചവറു കൂട്ടയിൽ നിന്ന് ലേശം വെള്ളക്കടലാസ് കിട്ടി, പേന അവിടെ ഉണ്ടായി രുന്നു. അങ്ങനെയാണ് ഈ അനുഭവം പകർത്താൻ ഇടയായത്.

ഒരു രസികൻ, അവിലിനെ 'നിലയ വിദ്വാനു' എന്ന് വിളിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആകാശവാണിയിൽ പ്രധാന പരിപാടികൾക്കിടയിൽ സമയം ക്രമീകരി ക്കാനാണ് നിലയ വിദ്വാനു എത്താനുള്ളത്. അത് മോശമാവില്ല. വീണ യിൽ വായിച്ച കൃതികളും മറ്റും ഗംഭീരം.

ഇതുപോലെ പ്രാതലിനും മറ്റും ഇസ്ലാമിദേശയാദികൾ ഇല്ലെങ്കിൽ പകരം പലഹാരമായിട്ട് അവിലാണ് വരുക. ഉപ്പുമാവായും മറ്റും.

ഇപ്പോൾ റേഡിയോ കേൾക്കാത്തതിനാൽ പരിപാടികൾ എങ്ങനെ യൊക്കെ എന്നറിയില്ല. നിലയ വിദ്വാനു നിലയും, ടി.വിയിലാണെങ്കിൽ

പരസ്യങ്ങൾക്കിടയിൽ അല്പം പരിപാടി എന്നതാണല്ലോ രീതി. ഏതായാലും നിലയ വിദ്യാനും അവില്യം എല്ലാം കാര്യത്തിന് മൂടക്കം വരാതെ നോക്കുന്നു. മൂട്ട് നിവർത്തുകയോ തുടർച്ച കാത്തു സൂക്ഷിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നു.

അവില്യവിട്ട് ആകാശവാണിയുമായി അത്രയൊന്നും അടുപ്പമില്ല. ചില രചനകൾ അവതരിപ്പിക്കാൻ കോഴിക്കോട് നിലയത്തിൽ പോയിട്ടുണ്ട് എന്നല്ലാതെ. കോന്നിയൂർ നരേന്ദ്രനാഥായിരുന്ന സ്റ്റേഷൻ ഡയറക്ടർ. നിലയ വിദ്യാൻമാരായ ശ്രീ. എൻ. എൻ കക്കാട്, ഖാൻ കാവിൽ എന്നിവരെ ഓർക്കുന്നു. കോട്ടയ്ക്കൽ കോവിലകത്തെ ചെറിയേട്ടൻ (ശ്രീ. കെ. സി. സി. രാജാ) ആകാശവാണിയുടേയും ദൂരദർശനയുടെയും എൻജിനീയർ ഇൻ ചീഫ് ആയിരുന്നു.

അവിലിനെ വിട്ടാലും ഇയാളെ അത് വിടില്ലെങ്കിലോ. നനച്ചനെല്ലു വറുത്ത് ഇടിച്ചെടുക്കുന്നതാണല്ലോ അവിൽ. അവിച്ചെടുക്കുന്നതുമാണ്.

ഇടിക്കുക എന്ന് പ്രത്യേകം പറയണം. നെല്ല് കുത്തുകയാണ്. അപ്പുത്തിനുള്ള അരിയും അവില്യപോലെ ഇടിക്കുന്നു. ഉരലും ഉലക്കയും പുരാവസ്തുക്കളായി. മില്ലിലെ യന്ത്രത്തിലായാൽ ഇടിക്കും കുത്തിനും മാറ്റമുണ്ടോ?. കമ്പോളത്തിൽ എത്രയോ തരം അവിൽ ലഭിക്കുന്നുണ്ട്.

വറച്ചട്ടിയിൽ വീണും ഇടികൾ ഏറ്റും വല്ലാതെ വേദന സഹിച്ച് പതം വന്നിട്ടാണ് അവിൽ കിണ്ണത്തിലെത്തുന്നത്. അതു കൃതിർത്തും അല്ലാതെയും കഴിക്കാം. വിശപ്പിന്റെ തൊട്ടടുത്ത് നിൽക്കുന്ന വസ്തുവാണെങ്കിലും കൊട്ടൻ അവിൽ ഏറെ തിന്നു കൂടാ. ശർക്കരയോ പഞ്ചസാരയോ പഴമോ ചേർത്തു പിടിക്കാം. വിശപ്പും ദാഹവും ഒരുമിച്ച് മാറ്റുന്നതാണ് അവില്യവെള്ളം.

കാരക്കണിയിൽ നിന്നോ നെല്ലിപ്പറമ്പിൽ നിന്നോ തലേക്കെട്ടും ചാക്കുമായി ഒരു അവില്യകാരൻ മാപ്പിള വരാറുണ്ട്. അപ്പോഴേക്ക് കൂട്ടൻ അവിടെ ഹാജരാവും. വിലനൽകി തരുന്നതുകൂടാതെ ഒരു കൂടന്ന അയാൾ കൂട്ടന് കൊടുക്കും. അവിലിലൂടെ ഒരു ജീവിതം. അതുവഴി സ്നേഹവും അടുപ്പവും.

നവരാത്രി എന്നാൽ സരസ്വതി പുജയ്ക്കു മുൻപെ അവിലാണ് മനസ്സിൽ എത്തുന്നത്. മഹാനവമി ദിവസം അമ്മ അവിൽ കൃഷയ്ക്കൊരുണ്ട്. ഉരുളിയിലെ അവിലിൽ തേങ്ങ ചിരകിയിട്ട് ശർക്കര ഉരുക്കി ഒഴിച്ചിളക്കി ഉണ്ടാക്കുന്ന വിശിഷ്ട നിവേദ്യം. അതിൽ അമ്മയുടെ കൈപ്പുണ്യവും ചേരുമ്പോഴുള്ള മാധുര്യം അചിന്ത്യം.

അത് ചീന്തിലയിൽ സുഗന്ധത്തോടെ, പുജിച്ച പുസ്തകങ്ങളോടൊപ്പം കൂട്ടികൾക്ക് കൊടുക്കും. അവർ ഞാൻ ..... ഞാൻ ..... എന്ന് തിന്നുന്നതു കാണുന്നതു പോലും പുണ്യം. കുഞ്ഞുങ്ങളുടെ മധുരാനുഗ്രഹം.

അവിൽ ഔഷധം പോലെ ഏറ്റവും സ്വാദിൽ ലഭിക്കുന്നത് ആലത്തിയൂർ ഹനുമാൻ കാവിലാണ്. നവരാത്രിഅവിലും ആലത്തിയൂർ അവിലും നിലയ വിദാനേയോ മുട്ടുശാന്തിയോ പോലെ അല്പം അവയ്ക്കു പകരമില്ല.

ഭാഗവതം ദശമത്തിലെ കൃഷ്ണകുചേലൻമാരുടെ ഉദാത്തമായ സതീർത്ഥ്യ സന്ദേഹത്തിനിടയിൽ അവിൽപ്പൊതി ശ്രദ്ധേയമാകുന്നു.

ആട്ടകഥയെക്കുറിച്ചാണെങ്കിൽ മുരിങ്ങൂർ ശങ്കരൻ പോറ്റിയേക്കാൾ കലാമണ്ഡലം ശങ്കരൻ എമ്പ്രാന്തിരിയുടെ 'കലയാമി സുമതേ.....' യും 'അജിതഹരേ'യും മറ്റുമാവും കമ്പക്കാരുടെ ഉള്ളിലെത്തുക. കഠിനമായ ജംരാഗി ഉള്ളവർ അവിലിനെ കുറിച്ച് ഓർത്തു പോവും.

പുന്തോട്ടം ദാമോദരൻ നമ്പൂതിരി തുള്ളലായാണ് പ്രയോഗിച്ചത്. രാമപുരത്തു വാരിയർ വഞ്ചിപ്പാട്ടായും.

അവരവരുടെ രീതിയിൽ സുദാമാചരിതം രചിച്ചുവെക്കുക മാത്രമായിരുന്നില്ല ഉദ്ദേശ്യം. അതിന് സങ്കടനിവൃത്തി എന്ന ലക്ഷ്യം ഉണ്ടായിരുന്നു. ദാരിദ്ര്യ ദുഃഖശമനം.

മാർത്താണ്ഡവർമ്മ മഹാരാജാവിനൊപ്പം വഞ്ചിയിൽ ഇരുന്ന് നതോന്നതയുടെ ലാവണ്യമത്രയും ചാലിച്ച് വാരിയർ ചൊല്ലിക്കേൾപ്പിക്കുകയായിരുന്നു. സുദാമാവിനെ ശ്രീ കൃഷ്ണൻ എങ്ങനെ അനുഗ്രഹിച്ചുവോ അതേ പോലെ രാജാവ് വാരിയരേയും അനുഗ്രഹിച്ചു.

'രാമപുരത്തു കുചേലൻ' എന്ന ഒരു രചന എവിടേയാണ് കണ്ടു മറന്നത്?

'ഭക്തിരേകൈവ മുക്തി ദാ .....' എന്നായിരുന്നു കുചേലന്റെ ജീവിതം. അവിലോ ദാരിദ്ര്യമോ ഒന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉള്ളിലില്ല.

ജീവിതക്ലേശം സഹിക്കവയ്യാതെയൊവാം അച്ഛൻ (മാങ്ങോട്ടശ്ശേരി കൃഷ്ണൻ നമ്പൂതിരിപ്പാട്) മറ്റു കൃതികളോടൊപ്പം പ്രത്യേകമായി 'പുഥുകാഹരണം' എഴുതിയിട്ടുണ്ടാവാക.

ഈ രചനകളാവും അച്ഛന്റെ അതിജീവനഹേതു.

എങ്ങനെ നോക്കിയാലും 'ചിപിടക കഥ' കളി മാത്രമല്ല.

ശർക്കരയ്ക്കും തേങ്ങയ്ക്കും പകരം അർപ്പണവും ഭക്തിയും ചേർത്തതിനാൽ കുചേലന്റെ അവിൽ കൃഷ്ണന് ഏറെ പ്രിയമുള്ളതായി.

പാക്കറ്റിൽ കിട്ടുന്ന സുപ്പർ അവിലിൽ ദുര ചേർത്താണ് കുബേരൻമാർ കുചേലദിനത്തിൽ നേദിക്കാൻ കൊണ്ടു പോകുന്നത്.

ചിലപ്പോൾ ബദലുകാരൻ സ്ഥിരമാവുന്നതിലേക്കും സംഗതി നീങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. 'സ്ഥിരം ബദൽ' എന്നൊരു രചന പണ്ട് ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ഉണ്ടായതാണ്.

ഒന്നിനും മുടക്കം വരുത്താതെ നൈരന്തര്യം കാത്തുസൂക്ഷിക്കാൻ പകരക്കാരായി അവിലും മുട്ടുശാന്തിയും നിലയവിദ്വാനുമെല്ലാം ജീവിതത്തിൽ ഇടപെടുകയാണ്. ഇത് ആശ്വാസ സേവനമാകുന്നു.

മുട്ടായാലും ബദലായാലും ചെയ്യുന്നതോ കഴിയ്ക്കുന്നതോ 'ശാന്തി'യാകുന്നു. അങ്ങനെ ശാന്തിയും സമാധാനവും ഉണ്ടാവാതിരിക്കില്ല എന്ന വിചാരം മുന്നോട്ടു നയിക്കുന്നു.

കെടാവിളക്കുകളുടെ ശോഭ

(സി.എ. വാരിയർ)

വഴിയോരത്തെ കെടാവിളക്കുകൾ ഐ.കെ.കെ. മേനോൻ .
പൂർണ്ണ പബ്ലിക്കേഷൻസ്, കോഴിക്കോട്

ഒരു നാടിന്റെ ഉത്തമസന്തതികളെ കെടാവിളക്കുകൾ എന്നു പറയാവുന്നതാണ്. അവരുടെ ജീവിതശോഭ അവരുടെ കാലശേഷവും നിലനില്ക്കും. അങ്ങനെ പ്രകാശം പരത്തുന്ന കുറെ ലേഖനങ്ങളുടെ സമാഹാരമാണ് ഐ.കെ.കെ മേനോന്റെ “വഴിയോരത്തെ കെടാവിളക്കുകൾ”. ആസഫലി, അംബേദ്കർ, പനമ്പിള്ളി, ജോൺ മത്തായി, കെ. എം. പണിക്കർ, കാർട്ടൂണിസ്റ്റ് ശങ്കർ എടത്തനാട്ടു നാരായണൻ, എൻ, വി, എസ്സ്.കെ., ഉറൂബ്, നായർ ജി, രത്നമയി ദീക്ഷിത്, നായർ സാഹിബ്, ഒരു പോർച്ചുഗീസ് പാതിരി തുടങ്ങി ഇരുപത്തിമൂന്ന് മഹാന്മാരുടെ രേഖാ ചിത്രങ്ങൾ ഈ സമാഹാരം ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. അരനൂറ്റാണ്ടിലേറെ ഔദ്യോഗികാവശ്യങ്ങൾക്കായും തുടർന്നും ദൽഹിയിൽ താമസിച്ചു വരുന്ന ഐ.കെ.കെ. മേനോൻ നേരിട്ടു പരിചയപ്പെടാനിടവന്ന വ്യക്തികളെപ്പറ്റിയാണ് ഏറെയും എഴുതിയിട്ടുള്ളത്. ഇന്ത്യയുടെ സാംസ്കാരികവും, സാമൂഹ്യവും, രാഷ്ട്രീയവുമായ മണ്ഡലങ്ങളിൽ പ്രവർത്തിക്കുകയും സ്വാധീനം ചെലുത്തുകയും ചെയ്ത് വ്യക്തികളെപ്പറ്റി, ചെറുതും കാര്യമാത്രപ്രസക്തവുമായ രീതിയിൽ എഴുതപ്പെട്ട ലേഖനങ്ങളാണ് ഇവ. വായനക്കാരുടെ മനസ്സിനെ ഉത്തേജിപ്പിക്കുകയും കർമ്മോത്സുകമാക്കുകയും ചെയ്യുന്ന രചനകൾ.

ഇവരിൽ അധികവും കേരളീയരാണെന്ന പ്രത്യേകതയുമുണ്ട്. മൂന്നുനാലുപേർ സ്ത്രീകളാണ്. കേരളീയരിൽതന്നെ നാം വേണ്ടത്ര മനസ്സിലാക്കിയിട്ടില്ലാത്ത മഹാന്മാർ എത്രയുണ്ടെന്ന് ഇതു വായിക്കുമ്പോൾ അത്ഭുതപ്പെട്ടുപോകും.

ഉദാഹരണത്തിന് നായർജിയെ എടുക്കുക. വിദ്യാർത്ഥിസമരത്തിന്റെ നേതാവായിരുന്ന കൃഷ്ണൻനായരെ തിരുവിതാംകൂർ ഗവർണ്മെണ്ട് നാടുകടത്തിയതാണ്. അദ്ദേഹം അലിഗഡിലെത്തി. ജോലിയെടുത്തു പഠിച്ചു. പഠനം പൂർത്തിയാക്കി ഡൽഹിയിലെത്തി. അധ്യാപകവൃത്തി സ്വീകരിച്ചു. പിന്നീട് അതുപേക്ഷിച്ച് ഗാന്ധിജിയുടെ

സബർമതി ആശ്രമത്തിലെത്തി. ഗാന്ധിജിയുടെ ഉത്തമശിഷ്യനായി. ദണ്ഡിയാത്രയ്ക്ക് ഗാന്ധിജി തിരഞ്ഞെടുത്ത വിശ്വസ്തരിൽ ഒരാൾ നായർജിയായിരുന്നു. കിറ്റ് ഇന്ത്യാസമരത്തിൽ പങ്കെടുത്ത് 3 വർഷം തടവിൽ കഴിഞ്ഞു. പിന്നീട് ഡൽഹിയിലെത്തി നഗരത്തിന്റെ പ്രാന്തപ്രദേശത്ത് ഒരു ഗാന്ധിആശ്രമം തുടങ്ങി. പാവപ്പെട്ടവരുടെ ക്ഷേമത്തിനായി പ്രവർത്തിച്ചു.

മഹാത്മാഗാന്ധിയുടെ ചിതയ്ക്കു തീ കൊടുക്കാൻ തന്നോടൊപ്പം ഉണ്ടാകേണ്ടതിന്ന് മോഹൻദാസ് ഗാന്ധി തിരഞ്ഞെടുത്തത് നായർജിയെയായിരുന്നുവത്രെ. ഔട്ടർഡൽഹിയിൽ നിന്ന് മൂന്നു തവണ അദ്ദേഹം വൻഭൂരിപക്ഷത്തോടെ പാർലമെന്റിലേക്കു തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടു. പാർലമെന്റിൽ പാവങ്ങൾക്കു വേണ്ടി നിരന്തരം വാദിച്ചു. പണ്ഡിറ്റ്ജിയും ഇന്ദിരാഗാന്ധിയും മറ്റു കോൺഗ്രസ്സ് നേതാക്കളുമെല്ലാം നായർജിയോട് വളരെ സ്നേഹാദരങ്ങൾ പുലർത്തിയിരുന്നു. ഡൽഹി കോൺഗ്രസ്സ് കമ്മിറ്റി പ്രസിഡണ്ടായി. ഡൽഹി സംസ്ഥാനമായപ്പോൾ ആദ്യത്തെ മുഖ്യമന്ത്രിപദം ഏറ്റെടുക്കാൻ നെഹ്റു നിർദ്ദേശിച്ചെങ്കിലും താൻ അധികാരത്തിലേക്കില്ലെന്ന് ആ ഗാന്ധിശിഷ്യൻ വിനീതനുമായി പറഞ്ഞു പിൻവാങ്ങി. ജനസേവനത്തിൽ മുഴുകി.

ഡൽഹി ഡവലപ്മെന്റ് അതോറിറ്റിയുടെ രൂപീകരണത്തിനും പ്രവർത്തനത്തിനും നേതൃത്വം നൽകിയത് നായർജിയായിരുന്നു. ഡൽഹിയിലെ പല ക്ഷേമപ്രവർത്തനങ്ങളുടെയും മുമ്പിൽ അദ്ദേഹം ഉണ്ടായിരുന്നു. ഗാന്ധിസ്മാരകസമിതിയുടെ ചെയർമാനായും അദ്ദേഹം പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുണ്ട്.

അദ്ദേഹത്തെ പത്മഭൂഷൺ ബഹുമതി നല്കി ആദരിക്കുകയുണ്ടായി. ഡൽഹിയിലെ ദരിദ്രനാരായണന്മാരുടെ ഉറബന്ധുവായിരുന്ന നായർജി കേരളീയരുടെ കാര്യം മറന്നിരുന്നില്ല. ഡൽഹി മലയാളി അസോസിയേഷന്റെ സ്ഥാപകപ്രസിഡണ്ട് അദ്ദേഹമായിരുന്നു. കേരള എഡ്യൂക്കേഷൻ സൊസൈറ്റി രൂപീകരിക്കാനും അതിന്റെ കീഴിൽ ഒരു മലയാളം സ്കൂൾ സ്ഥാപിക്കാനും മുൻനിന്നു പ്രവർത്തിച്ചത് അദ്ദേഹമായിരുന്നു.

നായർജിയുടെത് ഒരു കഥമാത്രം. ഇത്തരത്തിലുള്ള ഇരുപത്തിമൂന്നു വ്യക്തികളെയാണ് ഐ.കെ.കെ.മേനോൻ പരിചയപ്പെടുത്തുന്നത്. ഈ വിലപ്പെട്ട പുസ്തകം വിദ്യാർത്ഥികളും ചെറുപ്പക്കാരും സുശ്രദ്ധം വായിക്കേണ്ടതാണ്. ഈ കെടാവിളക്കുകളുടെ പ്രകാശം അർപ്പണബോധത്തോടെയുള്ള ഒരു ജീവിതം നയിക്കാൻ അവർക്ക് വഴിതെളിയിച്ചുകൊടുക്കും.

22.9.2010.

മാഷിന്.....

കെ.കെ. രാജാവിനെപ്പറ്റിയുള്ള ശങ്കരമാഷിന്റെ സ്മൃതിതരളമായ ലേഖനം. ഇനിയൊരിക്കലും വരാത്ത നിഴലുകളുടെ വഴികൾ, ഇനി കാലമില്ലാത്ത വാടകമുറികളുടെ നിസ്വസമൃദ്ധി, ഒപ്പിയെടുക്കാവുന്ന വാത്സല്യാദരങ്ങൾ....

എങ്കിലും അവസാനഭാഗത്തെ താരതമ്യം (തരതമഭേദവിചാരം?) എന്നെ ചോദിപ്പിച്ചു. ആ 'ആരറിഞ്ഞു'വിൽ, മുൻപുവരുന്ന ഉൽപ്രേക്ഷണങ്ങളിൽ കവിയെ നമുക്കുകാണാം. കവിയെയാണ് നമുക്കു കാണാനാകുന്നത്- പ്രകൃതിവിലാസിനിയായ ദേവിയെയല്ല. കല്പനകൾ ബൗദ്ധികമാണ്. (സാധാരണഗതിയിൽ ഇതൊരു കുറവാണെന്നല്ലാ, പക്ഷേ ചാക്ഷുഷത്വചാദി സിംബങ്ങളിലെന്ന പോലെയുള്ള വൈയക്തിക സ്പർശം ഇതിൽ വിഷമമാണ്.) 'മരണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഉപന്യാസ'ത്തിലും (എൻ.പി) 'ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ഇതിഹാസ'ത്തിലും എന്നപോലെ അറിവ് ഇവിടെയൊരു പാഠപ്രശ്നമാകുന്നു. 'ആരറിഞ്ഞു' കേവലം വ്യാക്ഷേപകമല്ല.

എന്നാൽ വി.സിയുടെ ശ്ലോകാന്ത്യത്തിലെ അർത്ഥന (ദേഹിമേ ദേഹസൗഖ്യം) കേവലം സാങ്കേതികമായ ഒരു തൊങ്ങലാണ്. സ്തോത്രപാരമ്പര്യത്തിന്റെ ഒസ്യത്താണത്. 'അന്തിപ്പുന്തികളുന്തിത്തീരുമുടിജടയിൽ...' എന്നാരംഭിക്കുന്ന നാരായണഗുരുവിന്റെ വിശ്വാവലോകിയായ ശ്ലോകത്തിന്റെ ഒടുക്കം. 'അടിയൻ സങ്കടം പോക്കിടേണം' എന്നാണല്ലോ. അത്രയൊന്നും ആർഭാടം വേണ്ട കവിയുടെ സങ്കടം എന്തുതന്നെയായാലും തീർത്തുകൊടുക്കാൻ. നാരായണീയത്തിലെ എല്ലാ ദശകവും തീരുന്നത് സൗഖ്യപ്രാർത്ഥനയിലാണല്ലോ. അതാ ഗംഭീരകൃതിയ്ക്ക് പതൽ പ്രകർഷം ഏൽപ്പിക്കുന്നുണ്ടോ?

സ്തോത്രങ്ങൾ വിദ്വാനോ വിമുക്തൻ തന്നെയോ ആയ കവിക്ക് മാത്രമുള്ളതല്ലാ, ആർത്തർക്കും അർത്ഥാർത്ഥികൾക്കും കൂടിയുള്ളതാണ്. ആ ബോധത്തിലാണ് നമ്മുടെ മഹാപുരുഷൻമാരെല്ലാം സ്തോത്രകൃതികൾ എഴുതിയിട്ടുള്ളത്. ശങ്കരാചാര്യ

രുൾപ്പെടെ. ഈ അംശം മനസ്സിലുറയ്ക്കാത്തതിനാലത്രേ അദ്ദേഹത്തിനായ ആദിശങ്കരന്റേതല്ലാ 'സൗന്ദര്യലഹരി' എന്നു സ്ഥാപിക്കാൻ പണ്ഡിതനായ വി.പനോളി മുതിർന്നത്.

പഴയ പാരമ്പര്യത്തിന്റെ വാൽ ഒരു കുറച്ചിലാണെങ്കിൽ തന്മൂലം രാന്റെ ശ്ലോകത്തിലും അതു ചുരുണ്ടു കിടപ്പുണ്ട്- കാലാരിപ്പെൺകിടാവിൽ. (ശ്ലോകത്തിലെ ഏക സംബുദ്ധിയിതാണ്! മുൻപു സൂചിപ്പിച്ച ഗുരുദേവന്റെ ശ്ലോകത്തിൽ, 'ചിന്താസന്താനമേ' എന്നാണു വിളി. പി.സി യിലെപ്പോലെ പ്രകരണ ശുദ്ധിയുള്ളത്.) ബാലികാ വിവാഹവും ബാലാസംഗവും മുതിർന്ന പുരുഷൻമാരുടെ ലാഭമോ മോഹമോ ആയിരുന്നൊരു കാലത്തിന്റെ ബാക്കിപത്രം. പണ്ടത്തെ വേഷളൻ മുക്തകങ്ങളുടെ നടപ്പുദൃഷ്ട്യം. 'കുന്നിക്കും കുറയാതെ കുന്നൊടു. കുശുമ്പേറും കുചം....' എന്നാരംഭിക്കുന്ന ശ്ലോകം സ്ഥാലീപുലാകന്യായേന. അതു തീരുന്നതിങ്ങനെയാണ്. 'തിരു മനത്തപ്പന്റെ തുപ്പെൺകൊടീ.....'

ക്ഷാത്രാരണിമ തുടുപ്പു ചേർത്ത ആ സാത്വിക മൗക്തികത്തോടോ അദ്ദഹത്തെ കുശലമായി പുനരാനയിച്ചു. നമ്മുടെ ശങ്കരൻമാഷിനോടോ ഇതിൽ അവിനയം സ്പുരികുന്നില്ലെന്ന വിശ്വാസത്തോടെ,

നമസ്കാരപൂർവ്വം
ആർ.മനോജ് വർമ്മ

കൈപ്പറ്റി

തിരുവാചകം - മാണിക്കവാചകർ. വിവ: ഉള്ളൂർ എം. പരമേശ്വരൻ, വള്ളത്തോൾ വിദ്യാപീഠം, ശുകപുരം - 679576; എടപ്പാൾ. വില 170.00

വാക്കും പൊരുളും - മാന്യുഴ കുമാരൻ. വള്ളത്തോൾ വിദ്യാപീഠം, ശുകപുരം. വില: 50.00.

പൂർണ്ണ പണ്ഡികേഷൻസ്, കോഴിക്കോട്.

ബാലഗോവിന്ദം - ഗംഗാധരൻ നായർ. 65.00

കുടജാദ്രിസാനുകളിലൂടെ - പി.ആർ.നാഥൻ. 125.00

ലീലാ ഓം ചേരിയുടെ പഠനങ്ങൾ - ലീലാ ഓംചേരി. 120.00

ഗണിതരഞ്ജിനി - ഡോ. വി.ബി. പണിക്കർ - 75.00

എം.എസ്. എക്സൽ - കമ്പ്യൂട്ടർ. മനയ്ക്കൽ രാധാകൃഷ്ണൻ. 140.00

നമ്മുടെ വന്യജീവികൾ - ആർ.വിനോദ്കുമാർ. 140.00

ദൈവത്തിന്റെ മാലാഖ - ജ്യോതിമേനോൻ. വിവ: എം.ടി. ബേബി. 190.00

ബാലസാഹിത്യത്തിന്റെ ഉദയവികാസങ്ങൾ, ഡോ.ഗോപി പുതുകോട്. 60.00

ഹയവന - ഗിരീഷ്കർണാട്, വിവ: കമലാദേവി - 75.00

മരുഭൂമിയിലെ നിശ്വാസങ്ങൾ, കെ.എം. ജമീല. 150.00

ദാശപുത്രി - കെ.ഇന്ദിര. 60.00

കോഴിക്കോട്-നഗരമുദ്രകൾ - കെ.എഫ്. ജോർജ്ജ്. 85.00

കടവനാടിന്റെ ഓർമ്മകൾ - കടവനാട് കുട്ടികൃഷ്ണൻ - 140.00

നാടൻപാട്ടിൽ നിന്ന് നാടകത്തിലേയ്ക്ക് - ഡോ. എഴുമറ്റൂർ രാജരാജവർമ്മ - 90.00

ചികിത്സതേടുന്ന മനസ്സ് - ചെലവൂർ വേണു. 110.00

പണം കായ്ക്കുന്ന പൂമരം - യു.എ. ഖാദർ. 50.00

ഒരിട്ട് - പി.കെ. ഗോപി. 60.00

മഹാനായ ശിക്കാനി - കോഴിക്കോടൻ. 35.00

വിലാപയാത്രയിൽ പങ്കെടുക്കുന്നവർ - ചന്ദ്രൻ പൂക്കാട്. 85.00

സന്ദീഗ്ധലോകം - കെ.ദിലീപ് കുമാർ. 105.00

അഞ്ചുവടക്കൻ പാട്ടുകൾ - പന്യന്നൂർ ഭാസി. 90.00

അഗ്നിവർണ്ണന്റെ സാമ്രാജ്യം - .കെ.ഉഷ. 70.00

വ്യക്തിത്വവികസനവും മാനസികാരോഗ്യവും - പി.ആർ. കൃഷ്ണൻനായർ. 80.00

പ്രതിലോകം - കണ്ണൻ കരിങ്ങാട്. 85.00

പ്രശ്നസാരം - വെള്ളൂർ ജി. ശിവശങ്കരൻ നായർ. 140.00

രണ്ടായിരം കടംകഥകളും കടംകഥാപഠനവും - ടി.കെ.സി. മുഴപ്പിലങ്ങാട്. 150.00

ഒറ്റ വാക്കിൽ ഒരു ജീവിതം - യു.കെ. കുമാരൻ. 215.00.

നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ഔഷധസംസ്കാരം

ആരോഗ്യസംരക്ഷണത്തിന് ലോകമിന്ന് ഉറ്റുനോക്കുന്നത് ആയുർവേദത്തിലേക്കാണ്. കഴിഞ്ഞ നൂറ്റാണ്ടിൽ ആയുർവേദത്തിന്റെ നവോത്ഥാനത്തിന് വഴിതെളിച്ചത് വൈദ്യരത്നം പി. എസ്. വാരിയർ ആണ്. 1902-ൽ അദ്ദേഹം സ്ഥാപിച്ച കോട്ടയ്ക്കൽ ആര്യവൈദ്യശാലയാണ് ലോകഭൂപടത്തിൽ ആയുർവേദത്തെ അടയാളപ്പെടുത്തിയത്.

ആധികാരികമായ ആയുർവേദം

	വൈദ്യരത്നം പി.എസ്. വാരിയരുടെ	
<h3>ആര്യവൈദ്യശാല</h3>		
കോട്ടയ്ക്കൽ-676 503, കേരളം		

Tel: 0483-2808000, 2742216, Fax:2742572, 2742210
 E-mail: mail@aryavaidyasala.com / avsho@sancharnet.in
 Web: www.aryavaidyasala.com

കോട്ടയ്ക്കലും ഡൽഹിയിലും ആലുവയിലും കൊച്ചിയിലും (തൃക്കാക്കര) ആശുപത്രികൾ ▶ കോട്ടയ്ക്കൽ ചാരിറ്റബിൾ ഹോസ്പിറ്റൽ ▶ കോട്ടയ്ക്കലും കബിക്കോട്ടും ഔഷധനിർമ്മാണഫാക്ടറികൾ ▶ അഞ്ഞൂറിലധികം ശാസ്ത്രീയ ഔഷധങ്ങൾ ▶ ഗവേഷണത്തിനും പ്രസിദ്ധീകരണത്തിനും പ്രത്യേകം വിഭാഗങ്ങൾ ▶ ഔഷധത്തോട്ടങ്ങൾ ▶ ഔഷധസസ്യവേഷണകേന്ദ്രം ▶ ആയുർവേദപഠനസൗകര്യങ്ങൾ ▶ 20 ശാഖകൾ, 1200-ൽപരം അംഗീകൃത വിതരണക്കാർ ▶ പി.എസ്.വി. നാട്ടുസംഘം ▶ വൈദ്യരത്നം പി.എസ്. വാരിയർ മ്യൂസിയം